

Tam Sah

TFF'nin Aylık Futbol

● Kasım 2008 ● Sayı: 49

**Yarım kalan
mutluluk**

Türkiye Futbol Federasyonu
Adına Sahibi:
Mahmut Özgener
Yayın Yönetmeni:
Zeki Çol
Sorumlu Yazışları Müdürü:
Mazlum Uluç
Yazışları:
Bağış Erten
İlker Uğur
Cem Zamur
Barış Tarık Mutlu
Nihat Özten
Türker Tozar
Görsel Tasarım:
Hasan Teoman
Baskı:
Elma Basım
Organize Sanayi Bölgesi
Keresteciler Sitesi 13/B Blok
Kat: 4 D: 3
İkitelli / İstanbul
Tel: (212) 670 05 25
Faks: (212) 670 28 58
Yazışma Adresi:
Türkiye Futbol Federasyonu
Medya İletişim Departmanı
Konaklar Mah. İhlamurlu Sok.
No: 9 34330
4. Levent/İstanbul
Telefon: (212) 282 70 20
Dahili: 157-159
e-mail: tamsaha@tff.org.tr
Web Sitesi:
<http://www.tff.org>
YEREL SÜRELİ YAYIN
Para ile satılmaz

Bu sayıya fotoğraf katkısı sağlayan
Vatan ve Türkiye
gazeteleriyle foto muhabiri
dostlarımız Haydar Tanışan,
Eser Erenler, Bahadır Çoşşler,
Mahmut Bürkük, Nuri Bekar,
Beytullah Süat, Halid Kayacan ve
Fehim Kayacan'a
teşekkür ederiz.

Milli Takımımız iki maçlık seride bir kez daha takıldı, Bosna-Hersek galibiyetinin ardından Estonya deplasmanında da iki puan bıraktı

Güney Afrika'nın yolu

Umutla çıktığımız Güney Afrika yolunda beklenmedik kazaların sayısı ikiye yükseldi. Eylül ayında Belçika ile İstanbul'da berabere kalarak iki puan kaybeden millilerimiz, Ekim maçlarında da Bosna-Hersek galibiyetinin ardından hiç ummadığı biçimde Estonya'ya takıldı. Grup lideri İspanya dört maçını da kazanınca aradaki puan farkı şimdiden 4'e yükseldi. Gözler artık 28 Mart ve 1 Nisan'da dört gün arayla önce dışarıda sonra da içeride oynanacak İspanya maçlarına çevrildi. Finallere sadece grup liderlerinin direkt katılacağı göz önüne alındığında iki maçlık İspanya etabından asgari 4 puan çıkarmak zorundayız.

Milli Takımımızın zoru sevdiği, işler iyice sarpa sarmadan kendine gelemediği artık tartışılmaz bir gerçek. Son örneklerini önce Avrupa Şampiyonası elemelerinde yaşadık. "Bütün umutlar tükendi" derken Norveç ve Bosna-Hersek galibiyetleriyle Euro 2008 finallerinin yolunu tuttuk. Ardından İsviçre ve Avusturya'da "Zoru seven Türkler" in adeta kitabını yazdık. "Her şey bitti"

5.GRUP PUAN DURUMU										
Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P			
İspanya	4	4	0	0	10	1	12			
Türkiye	4	2	2	0	5	2	8			
Belçika	4	2	1	1	7	5	7			
Bosna-Hersek	4	2	0	2	12	4	6			
Estonya	4	0	1	3	2	13	1			
Ermenistan	4	0	0	4	1	12	0			

Türkiye-Bosna Hersek: 2-1

BJK İnönü Stadı - 11 Ekim 2008

Hakemler

Viktor Kassai, Gabor Eros, Tibor Vamos (Macaristan)

Türkiye

Volkan-Sabri, Servet, İbrahim Kaş, Hakan Balta-Kazım, Aurelio, Ayhan (Halil dk. 46), Arda-Mevlüt (Yusuf dk. 80), Batuhan (Nuri dk. 39)

Bosna-Hersek

Hasagic (Brasnic dk. 75)-Damjanovic, Spahic, Radeljic, Salihovic-Berberovic, Misimovic, Rahimic, Muratovic (Pjanic dk. 81), Ibricic (Ibisevic dk. 64)-Dzeko

Goller

Dzeko (dk. 27), Arda (dk. 51), Mevlüt (dk. 66)

Sarı Kartlar

Kazım (Türkiye), Radeljic, Pjanic (Bosna-Hersek)

Liderlik iddiamızın devam etmesi için İspanya ile 28 Mart ve 1 Nisan'da art arda oynayacağımız iki maçtan 4 puan çıkarmaya ihtiyacımız var

engebeli

zannedilen anlarda müthiş geri dönüşler yaptık. Öyle ki, Fransa'nın, Hollanda'nın, İtalya'nın, Portekiz'in uzaktan seyredebildiği yarı finalde biz vardık. Her şey iyiydi, güzeldi de Türk futbolseverlere şöyle arkasına yaslanıp rahatça bir maç izlemek haramdı sanki. Bu alışkanlığın artık bir geleneğe dönüştüğünü söylersek hiç de abartmış olmayız. Çünkü 2010 Dünya Kupası elemelerindeki ilk dört maç sonrası manzaramız da pek iç açıcı değil. Son Avrupa Şampiyonu İspanya ile karşı karşıya geleceğimiz döneme kadar oynayacağımız dört maçtan kayıpsız çıkma hesabımızı önce İstanbul'da Belçika, ardından da Tallinn'de Estonya bozdu. İşin daha da beter yanı, İspanya'nın hiç tökezlemeden yoluna devam etmesi. Del Bosque'nin öğrencileri daha şimdiden 4 puan farkla öne fırladı. Başlangıçta "İspanya'ya iki maçta da yenilmezsek..." diye yapılabilen hesaplar, şimdi "İspanya'yı en azından bir maçta yenmek, diğerinde de berabere kalmak" şekline dönüştü. Güney Afrika Cumhuriyeti'ne sadece grup liderlerinin direkt gidip en iyi sekiz ikincinin baraj oynayacağını göz önünde tutarsak, İspanya ile dört günde oynayacağımız iki maçtan asgari 4 puan çıkarmaktan başka çare görünmüyor. Baştan da söylediğimiz gibi biz zoru seviyoruz. Bakalım bu defa da baştan bozduğumuz işleri sonradan düzeltmek mümkün olacak mı? Şimdi gelin, iyi başlayıp kötü biten Ekim ayının hikâyesine birlikte göz atalım.

Yine sakata geldik

Kötü geleneklerimizden bir başkası da her maç öncesi ortaya çıkan sakat oyuncuların çokluğu olmalı. Bosna-Hersek ve Estonya maçları için açıklanan kadroda ilk on birin önemli oyuncularını Hamit Altıntop, Tuncay Şanlı, Nihat Kahveci ve Semih Şentürk

Terim "Kolay olmayacak"

Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim, Bosna-Hersek karşılaşması öncesi düzenlediği basın toplantısında maçın kolay olmayacağını söylüyordu ve doğrusu bu konuda haksız da çıkmayacaktı. Eylül'deki Belçika maçının berabere bittiğini hatırlatan ve rakibin anti-futbol felsefesine

sakatlıkları nedeniyle yer almıyordu. Teknik ekipten yapılan açıklamada "Çeşitli sağlık sorunları olan ve tedavileri sürdürülen Arda Turan, Gökdeniz Karadeniz, Emre Belözoğlu, Sabri Sarıoğlu, Gökhan Gönül, Mevlüt Erdinç ve Aydın Yılmaz'ın da kamp süresince iyileştirilmesine ve maçlara hazır hale getirilmesine çalışılacak" deniliyordu. Bu oyunculardan Arda, Sabri, Mevlüt ve Erdinç'te sorun yaşanmazken, Gökdeniz Karadeniz, Emre Belözoğlu ve Gökhan Gönül'e eklenen Gökhan Zan, Gökhan Ünal ve Mehmet Topuz da kadrodan çıkartılıyordu. Daha kamp başlamadan neredeyse bir takım ıskartaya çıkmıştı bile. Fatih Terim ve ekibi bu defa yeni arayışlara yöneliyor, Bursaspor'un çıkışında önemli rol oynayan Yusuf Şimşek ile Kayserispor'un Fenerbahçe'yi 4-1 yendiği maçta gerçekten de iyi bir performans gösteren Turgay Bahadır'ı apar topar kadroya ekliyordu. Ancak aksilikler yine de bitmek bilmiyordu. Daha önce iki kez Avusturya Ümit Milli Takımı forması giyen Turgay Bahadır'ın Türkiye adına oynamasına FIFA izin vermiyordu. TFF Başkanı Mahmut Özgener'in FIFA Başkanı Sepp Blatter'le yaptığı görüşme neticesinde nihai karar açıklanıyordu: Turgay Bahadır'ın Türk Milli Takımı'nda yer alması mümkün değildi! Bu defa rota Serkan Balci'ya dönüyor ve Trabzonsporlu oyuncu uzun bir aradan sonra kendini ay-yıldızlı takımın kampında buluyordu.

başvurmasından çok rahatsız olduklarını anlatan Terim, "Dilerim Bosna-Hersek maçı da benzer bir müsabaka olmaz. Bosna-Hersek'in genç, koşan ve mücadele eden tecrübeli bir takımı var. Bu maçta beni en çok pozitif oyun adına yapılacak şeyler umutlandırıyor" diyordu. 13-14 oyuncularının sakat olmasını mazeret olarak görmediklerinin de altını çizen Fatih Terim, "Nihat, Tuncay, Hamit, Semih ve Emre gibi dünyanın tanıdığı oyuncular sakatlıkları nedeniyle takımda yok. Bu oyunculardan birinin bile sakat olması, bir teknik adamın planlarını altüst edebilir. Ama biz bunu bir mazeret olarak kabul etmiyoruz. Felsefemiz ve oyun anlayışımız değişmemiştir. Son derece yetenekli gençlerimiz var. Onlara güvendiğimizi her fırsatta dile getiriyoruz. Bir kişinin oynamaması demek, diğer bir oyuncuya tanınan fırsat demektir. Bazı oyuncular böyle doğmuştur. İstatistiklere baktığımızda, son Avrupa Şampiyonası'nda Milli Takım'ın en çok gol atan oyuncusu Semih'tir. Semih o turnuvadan önce A milli formayla 1 gol atmış. Sözün özü, her şeyin bir ilki vardır. Ben de Bosna-Hersek maçında şimdiye kadar gol atmamış veya ilk defa oynayacak oyuncularımın bu istatistiklerle buluşmasını istiyorum" şeklinde konuşuyordu.

Ay-yıldızlı tişörtlerin anlamı

Fatih Terim ile Oğuz Çetin ve Metin Tekin basın toplantısına ay-yıldızlı tişörtlerle gelmişti. Toplantının başında basın mensuplarına poz veren Oğuz Çetin ve Metin Tekin toplantı odasından ayrılırken, Terim "Arkadaşlarımla bu fotoğrafı vermeyi özellikle istedim" diyor ve ekliyordu: "Bir bayrak altında toplanmaya, bu ülkenin hepimizin olduğunu anlamaya ve anlatmaya belki de her zamankinden daha çok ihtiyacımız var. İstiyoruz ki yarın akşam tribünlere gelen herkes üzerinde bu renkleri ve ay-yıldızı taşısin, çünkü son günlerde milletçe

25 bin bayrak 25 bin tişört

Türkiye Futbol Federasyonu, Milli Takım'ın Bosna-Hersek'le oynadığı maçta taraftarlara 25 bin bayrak ve 25 bin ay-yıldızlı tişört dağıttı. TFF'nin Milli Takımlardan sorumlu yönetim kurulu üyesi Levent Kızıl, İstanbul'daki maçta seyirci desteğine duyulan ihtiyaç nedeniyle böyle bir uygulamaya gittiklerini açıkladı.

Estonya-İspanya: 0-3

A. Le Coq Arena - 11 Ekim 2008

Estonya

Londak-Dmtirijev, Barengrub, Piirao, Kruglov-Vunk, Lindpere (Klavan dk. 75), Vassiljev, Jaager-Voskoboinikov (Saag dk. 73), Kink (Puri dk. 59)

İspanya

Casillas-Sergio Ramos (Iraola dk. 54), Juanito, Puyol, Capdevilla-Iniesta (Riera dk. 79), Xavi, Xabi Alonso, Cazorla-David Villa (Fabregas dk. 70), Fernando Torres

Goller: Juanito (dk. 34), David Villa (dk. 38), Puyol (dk. 69)

Belçika-Ermenistan: 2-0

King Baudouin Stadı - 11 Ekim 2008

Belçika

Stijnen-Gillet, Simons, Kompany, Van Damme-Defour (Huysegemes dk. 72), Vertonghen, Fellaini, Witsey-Dembele, Sonck (De Sutter dk. 87)

Ermenistan

Berezovski-Azumanyan, Voskanyan, Mkrtchyan, Hovsepyan-Pachayan, Tateosian, Arakelyan, Artavazd Karamyan (Mkhitarian dk. 85)-Aleksanyan (Hakobyan dk. 64), Zebelyan (Melkonyan dk. 80)

Goller: Sonck (dk. 21), Fellaini (dk. 37)

Başbakan'dan moral

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Bosna-Hersek maçı öncesi Milli Takım kampını ziyaret etti. Teknik Direktör Fatih Terim, antrenörler ve futbolcularla sohbet eden Başbakan, başarı dileğinde bulundu. Fatih Terim'in daveti üzerine gerçekleştiği bildirilen ziyarette, İstanbul Valisi Muammer Güler ile Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş da bulundu.

hep acılarda buluşuyoruz. Gencecik evlatlarımızın cenazelerinde, gözyaşlarıyla bir araya geliyoruz. Bu defa futbolun coşkusunda birleşelim. Birbirimize omuz vermeye ne kadar ihtiyaç duyduğumuzu, gözyaşı dökmeden, acı çekmeden anlayabilelim istiyoruz."

Batuhan sürprizi

Maç saati geldiğinde İnönü Stadı'nın tribünleri tıklım tıklım doluydu. Misafir takım taraftarlarına ayrılan deniz tarafındaki açık tribün bölümü de Bosna-Hersek'in ateşli destekleriyle hınca hınçtı. Milli Takımımız sahaya klasik 4-4-2 düzeniyle çıkıyor ancak bu klasiklik içinde bir sürpriz göze çarpıyordu. Beşiktaş'ın 17 yaşındaki oyuncusu Batuhan Karadeniz, kendi evi İnönü Stadı'nda ay-yıldızlı on birin bir parçasıydı. Bosna-Hersek Teknik Direktörü Blazevic ise ileride iri cüsseli ama hareketli santrforu Dzeko'yu yalnız bırakmış, dörtlü savunmanın

önünde beşli bir orta saha kurmuş ve öncelikle savunmayı düşünen bir anlayışı daha maçın başında sahaya yansıtmıştı.

Dzeko şoke ediyor

Milli Takımımızın ilk yarılardaki uyku hastalığı Bosna-Hersek karşısında nüksediyor, takımımız bir türlü istediği tempoyu bulamıyor, oyun bir orta saha mücadelesi biçiminde ve elbette bu şekliyle Bosna-Hersek'in gönlüne göre ilerliyordu. Üstelik Bosnalılar 27. dakikada gönüllerine görenin de ötesine geçiyor ve bir duran top

organizasyonunda golü de buluyorlardı. Misimovic'in sol çaprazdan kullandığı serbest vuruşta ceza alanı içinde kaleci Volkan'ın boşta çıktığı topla buluşan Dzeko kafayı vuruyor ve basın tribünündeki Bosna-Hersekli gazeteciler, açık tribündeki taraftarlarıyla aynı coşku içinde havaya fırlıyordu.

39'da sakatlanan Batuhan oyundan alınırken, Fatih Terim tercihini bir forvet oyuncusundan değil, Nuri'den yana kullanıyor, millilerimiz Mevlüt'le tek forvetli sisteme geçiyor, bu arada Nuri'nin orta alana getirdiği hareket ve pas bağlantıları da pozisyon olarak sahaya olumlu yansıyor. Mevlüt iki net pozisyondan birisini kaleci Hasagic'e teslim ederken diğerini auta gönderiyor, son dakikada Aurelio'nun vuruşunu Bosna savunması çizgi üzerinden çıkarıyor ve millilerimizin soyunma odasına 1-0 geride gidiyordu. Ancak son 5 dakikadaki baskılı oyunun getirdiği pozisyon zenginliği, maçın bu skorla bitmeyeceğinin de habercisi gibiydi.

Milliler geri dönüyor

İkinci yarı başlarken Ayhan Akman'ın yerine Halil Altıntop sahadaydı ve maçın başındaki iki forvetli sistem geri gelmişti. Milliler ilk yarının sonunda kaldıkları yerden devam ediyor, oyunu hızlandırıyor ve özellikle Sabri'nin sağ kanattan ateşlemeleriyle oyunu Bosna-Hersek yarı sahasına yığıyordu. Nitekim "geliyorum" diye bağırarak gol de fazla gecikmiyordu. 51. dakikada orta sahaya yakın bir bölgeden kazanılan serbest vuruşu Sabri, Bosna-Hersek ceza sahasına gönderiyor, Dzeko ile Arda birlikte yükseliyor ve havadaki temas sonucu top Hasagic'in koruduğu kalenin fileleriyle buluşuyordu: 1-0.

Kimin attığı tartışılan gol, hakem raporuna göre Arda Turan'a aitti. Beraberlik golü millileri biraz daha kamçılıyor, 56'da Mevlüt ve Aurelio'nun art arda Hasagic tarafından kurtarılan gollük vuruşlarından 10 dakika sonra galibiyet sayısı da geliyordu. 66. dakikada tıpkı ilk golde olduğu gibi aynı

bölgeden kazanılan serbest vuruşu yine Sabri kullanıyor, sağ çaprazda Servet'in yaptığı kafa vuruşunu Hasagic çeliyor, günün en fazla pozisyona giren adamı Mevlüt bu kez topu boş kaleye göndermekte zorlanmıyordu. Bu gol aynı zamanda maçın skorunu da belirliyordu.

Türkiye: 2 - Bosna Hersek: 1.
Bu galibiyet gruptaki bütün hesaplamalar için önemliydi çünkü en iyi ikinciler kontenjanından da Güney Afrika'ya yol olduğunu aklın bir kenarında tutmak gerekiyordu. Ve Bosna-Hersek de gözünü ikinciliğe diken takımlardan biri olarak İstanbul'dan puansız gönderilmiş, iki takımın arasına kalın bir çizgi çizilmişti. Milli Takımımız bu galibiyetle puanını 7'ye yükseltirken, Belçika sahasında Ermenistan'ı 2-0'la geçiyor, lider İspanya da Estonya'yı deplasmanda 3-0 yenerek üçte üç yapıyordu.

Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim, maçın ardından yaptığı değerlendirmede, "Saha ve

Milliler CEBiT'i ziyaret etti

dağıttı. Futbolcuların imzaladıkları 3 futbol topu da talihlilere hediye edildi. Turkcell Genel Müdürü Süreyya Ciliv, futbolcular ve teknik heyete yeni teknoloji ürünü Iphone marka cep telefonu hediye etti. Milliler, TTNet standında da futbolseverlere bir araya geldi ve imzaladıkları futbol topalarını dağıttı. Oyuncular Teknosa mağazasında da bilgisayarda FIFA 2009 oyunu oynadı.

Milli Takımımız, Bosna-Hersek maçı öncesi Futbol Federasyonu yöneticileri eşliğinde CEBiT Uluslararası Bilgi ve İletişim Teknolojileri Fuarı'nda, sponsorları Turkcell ve TTNet'in standlarını gezip, Teknosa'nın mağazasını ziyaret etti. Etkinlik alanında vatandaşların yoğun ilgisiyle karşılaşan futbolcular ve teknik heyet, futbolseverlere imza

seyirci avantajlarını iyi kullandık. Oynadık, aradık, fırsat yarattık, her maçta olduğu gibi rakipten daha çok koştuk. Bütün oyuncularımı kutluyorum. Bu galibiyet çok

önemliydi. İyi oynadığımızı düşünüyorum. Bosna-Hersek gerçekten iyi takım ve iyi oyuncular var. Bu kadar eksikle 3 puan almaktan mutluyum"

yorumunda bulunuyordu. Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener de Fatih Terim'e, yardımcılara ve oyunculara teşekkür ediyor, "Onlara inancımızın doğru olduğunu bir kez daha gösterdiler. Yenik duruma düşünce içimde korku oluşmadı. Zorlu geçeceğini biliyordum ama kazanacağımızdan emindim" şeklinde konuşuyordu.

Estonya'yı nasıl açarız?

Milli Takımımızın Bosna-Hersek'le puan mücadelesine giriştiği saatlerde, Talinn'e giden Milli Takım Antrenörlerinden Oğuz Çetin, Estonya-İspanya maçında, dört gün sonra karşı karşıya geleceğimiz rakibimizi izliyordu. Çetin,

Estonya'nın kanatlarda zayıf olduğunu, ilk golü yiyene kadar direnç gösterebildiğini, kazanmak için oyunu karşı sahaya yıkarak rakibi hata yapmaya zorlamamız gerektiğini söylüyordu. Estonya, ilk üç maçların sonunda grubun Ermenistan'dan da zayıf takımı görüntüsündeydi. İlk maçında deplasmanda Belçika'ya 3-2 yenilirken "bir şeyler yapabilir" görüntüsü verse de daha sonra Bosna-Hersek'e 7-0, ardından da evinde İspanya'ya 3-0 yenilmişti. Üç maçta kalesinde gördüğü gol ortalaması 4'ün üzerindeydi ve henüz puan alamamıştı. Grupta iddia sahibi tüm takımların yendiği Estonya karşısında bizim de puan bırakmamamız gerekiyordu. Ancak kazın ayağı Talinn'de farklı olacaktı.

Milliler FIFA'da 13. sırada

FIFA'nın Ekim ayı dünya sıralamasında Milli Takımımız 10. sıradan 13. sıraya geriledi. Dünya Kupası elemelerindeki rakiplerimizden İspanya, 1643 puanla liderliğini sürdürürken, ikinci İtalya ve üçüncü Almanya da yerlerini korudu. Brezilya iki basamak yükselerek 4. sıraya otururken, dördüncü Hollanda ve ardından gelen Hırvatistan birer basamak geriledi. Milli Takımımızın grubunda yer alan takımlardan Belçika 51, Bosna-Hersek 75, Ermenistan 101 ve Estonya da 137. sırada bulunuyor.

Estonya-Türkiye: 0-0

A Le Coq Arena - 15 Ekim 2008

Hakemler

Robert Malek, Krzysztof Myrmus,
Konrad Sapela (Polonya)

Estonya

Londak-Sisov, Barengrub,
Piirona, Kruglov-Vunk
(Puri dk. 77), Dmitrijev,
Klavan, Vassiljev- Oper,
Voskoboinikov (Zenjov dk. 63)

Türkiye

Volkan-Sabri, İbrahim Kaş,
Servet, Hakan Balta-Ayhan
(Yusuf dk. 60), Aurelio,
Nuri (Mevlüt dk. 35)-Kazım
(Uğur dk. 70), Halil, Arda

Sarı Kart

Arda (Türkiye)

Çok salladık, yıkamadık

Milli Takımımız, Estonya karşısında dört gün öncesine göre farklı bir kurguyla sahadaydı. Bu kez 4-3-3 oynuyorduk ve tek santrforumuz Halil Altıntop'tu. Fatih Terim, Bosna maçında Batuhan'ın yerine ilk yarıda oyuna aldığı ve performansından memnun kaldığı Nuri'ye ilk onbirde yer vermiş, orta sahasını genç oyuncunun yanında Aurelio ve Ayhan'dan oluşturmuştu. İki kanatta Kazım ve Arda da forvetimizi üçleyecek oyunculardı. Ancak o "ilk yarılarda pas geçme" hastalığımız Talinn'de de nüksediyor, maç öncesi planlanan oyunu Estonya yarı sahasına yıkmaya düşüncesi bir türlü sahaya yansımıyordu. Milli Takımımızın her atağına Estonlar da karşılık

veriyor ve top iki kale arasında gidip geliyordu. Her şeye rağmen daha net fırsatlar yakalan taraf Türkiye'ydi. Ama bu kez de şans ay-yıldızlıların yanında değildi. 21. dakikada sol taraftan ceza alanına giren Hakan Balta'nın vuruşunda top yan direktten geri dönüyordu. Estonların karşılığı gecikmedi. 24'te Oper kalecimiz Volkan'la karşı karşıya kalıyor, İbrahim Kaş son anda araya girerek tehlikeyi önleyordu. 25'te maçın en önemli pozisyonlarından birisini ürettiyorduk. Arda'nın pasıyla buluşan Halil Altıntop "bu da kaçmaz" denilebilecek bir manzarada kaleciyi karşısına alıyor ama topun ağlara gitmesini günün yıldızı kaleci Londak engelliyordu. İki net gol fırsatını heba ettiğimiz ilk

yarı 0-0 sona ermişti. Bu arada Fatih Terim'in 35'te Nuri'yi dışarı, Mevlüt'ü içeri alarak 4-4-2'ye döndüğünü de eklemek gerekirdi. Estonya gol yemediği ilk yarının ardından ikinci yarıya daha da dirençli bir biçimde çıkmış, topun bulunduğu her yerde kalabalıklaşarak millilerimize gol fırsatı vermemek için cansiperane mücadelesini sürdürüyordu. Millilerimiz yükleniyor, Estonlar savuşturuyor görüntüsündeki maçın 55. dakikasında yüreğimiz ağzımıza geldi. Rakibin kazandığı bir kornerde Barengrub'un yakın mesafeden yaptığı kafa vuruşunu Volkan çizgi üzerinde önleyordu. 60'ta kazandığımız korneri rakip savunma uzaklaştırıyor, Sabri'nin ceza sahası dışından gönderdiği füzeyi Londak yumrukla

savuşturuyordu. Bu arada Yusuf da Ayhan'ın yerine oyuna girmiş, baskımız birkaç doz daha artmıştı. 62. dakika, bir kez daha gole çok yaklaştığımız bir anı işaretliyordu. Arda'nın derin pasıyla ceza sahası içinde buluşan ve kaleciyle karşı karşıya kalan Halil, topu kale yerine auta yolluyordu. 66'da Yusuf klas hareketlerinin ardından sol çizgi üzerinden Arda'yı kaçırıyor, onun ortasında Mevlüt topla buluşuyor, dönerek yaptığı vuruşa Estonlar üç kişiyle set ölüyordu. 67'de bu kez Halil onsekiz çizgisi üzerinden çok sert vuruyor, kaleci Londak bu topu da çıkarıyordu. Estonlar zaman zaman kalemize tehlikeli biçimde gelmek isteseler de defansımız bu atakları önüyor, bu arada baskımız da giderek artıyordu. 79'da çok net bir

fırsat daha heba oldu. İbrahim Kaş'ın ortaladığı topu Halil kafayla penaltı noktasına doğru indiriyor, geriden gelen Yusuf önce kontrol edip sonra vuruyor ama top yine kaleye girmek yerine autu boyluyordu. Artık savunma güvenliğini elden bırakmış, sadece golü düşünüyorduk. Estonlar ise etkili kontrataklarla kalemize inmeye başlamıştı. İşte bu ataklardan birinde, 88'de Kruglov'un şutu yan direğimize çarpıp auta giderken derin bir oh çekiyorduk. Son dakikalarda ablukaya aldığımız rakip kalede, uzatma anlarında çok net bir fırsat daha yakalıyorduk ama Hakan Balta'nın şutunda kaleci Londak topu 90'dan çeliyor ve maç da 0-0 sona eriyordu. Lider İspanya, bir ara 1-0 geriye düştüğü maçta Belçika'yı 2-1 yenmiş, Bosna-Hersek de evinde Ermenistan'ı 4-1 mağlup etmişti. Dördüncü maçlar sonunda ortaya çıkan manzara İspanya'nın 4 puan farkla liderlik koltuğunda oturduğu, birer puan farkla sıralanan Türkiye, Belçika ve Bosna-Hersek'in şimdilik ikincilik için yarıştığı şeklindeydi. Ama bu manzarayı değiştirmek de elimizdeydi. Her şey Mart sonu, Nisan başında oynanacak iki İspanya maçında şekillenmeyi bekliyordu.

Terim "Tatsız sürpriz"

Fatih Terim, maçtan sonra düzenlediği basın toplantısında, sonucun kendileri için tatsız bir sürpriz olduğunu ifade ediyor ve maçın kopma noktasının golü bulamamaları olduğunu söylüyordu. Gol için uygun pozisyonlar yakaladıklarını kaydeden Terim, "Ümit ederim bu 2 puanı aramayız. Bugün, İspanya Belçika'yı yendi. Eğer biz de kazansaydık belki de kopacaktık. 16 korner, 20'ye yakın şut, 10 tane net pozisyonumuz var. Buradan gol

çıkarmalıydık. Ama tatsız sürprizler zaman zaman oluyor" diye konuşuyordu. Terim, "Önünüzü nasıl görüyorsunuz, takımda hoşunuza gitmeyenler nedir?" şeklindeki soruya da Avrupa Şampiyonası öncesinde de bazı pürüzlerle karşılaştıklarını ama sonunda gitmeyi başardıklarını söyleyerek cevap veriyordu, Bundan sonra da içeride ve dışarıda puan alabileceklerini vurgulayan Terim, hâlâ en iyi ikinci takım konumunda olduklarını, ancak hesapta olmayan 2 puan kaybının üzücü olduğunu vurguluyordu. "Hiçbir karamsarlığım yok. Sadece bugün kaybedilmemesi gereken 2 puanı kaybettik" diyen Terim, futbolcularının hepsinin elinden geleni yapmaya çalıştığını, ancak rakibi biraz daha baskı altında tutmaları gerektiğini vurgulayarak, "Bu yolda bazen dikenler de oluyor, hep gül olmuyor. Oyuncularıma 4 günde yaptıkları nedeniyle teşekkür ediyorum" şeklinde konuşuyordu. Terim, "Kâğıt üzerinde kolay görünen maçları neden kazanamıyoruz?"

sorusuna da "Dünyada futbol ülkeler arasında birbirine çok yaklaştı. Yapacaklarımızı yaptık, çok pozisyona girdik. Ama o son vuruşu yapamadık. Olayı, futbolun tatsız sürprizine bağlamak lâzım. Oyunun gidişatı ve kendine olan aşırı güven, 'nasıl olsa atarız' düşüncesi, bazen tehlikeli oluyor. Arayan, isteyen, devamlı kovalayan bir takım görüntüsündeyiz. Belçika'yı Belçika'da, İspanya'yı İspanya'da, Bosna-Hersek'i Bosna'da yenebiliriz" karşılığını veriyordu.

Belçika-İspanya: 1-2

King Baudouin Stadı - 15 Ekim 2008
Belçika

Stijnen-Simons, Kompany, Van Buyten (Filip Daems dk. 46), Vermaelen-Defour (Van Damme dk. 73), Fellaini, Vertonghen, Witsel-Sonck, Vanden Borre (Gillet dk. 87)

İspanya

Casillas-Sergio Ramos, Puyol, Juanito, Capdevilla-Iniesta (Güiza dk. 84), Xavi, Senna, Cazorla (Xabi Alonso dk. 64)- David Villa, Fernando Torres (Fabregas dk. 16)

Goller: Wesley Sonck (dk. 7), Iniesta (dk. 36), David Villa (dk. 88)

Bosna Hersek: 4 Ermenistan: 1

Bilino Polje Stadı - 15 Ekim 2008

Bosna-Hersek

Brasnic-Damjanovic, Spahic (Vasilic dk. 68), Mravac, Salihovic-Berberovic (Vladavic dk.61), Misimovic, Rahimic, Muratovic, Ibisevic (Muslimovic dk. 46)-Dzeko

Ermenistan

Berezovski-Azumanyan, Voskanyan, Yedigeryan (Minasyan dk. 59), Hovsepyan-Pachayan, Tateosian, Mkrtchyan, Melkonyan (Arakelyan dk. 41)-Arman Karamyan, Zebelyan (Hakobyan dk. 73)

Goller: Spahic (dk. 31), Dzeko (dk. 39), Muslimovic (dk. 56 ve 89), Minasyan (dk. 85)

Millilerin onuruna resepsiyon

Türkiye'nin Tallin Büyükelçisi Şule Soysal, Estonya maçı öncesi Milli Takım onuruna elçilik konutunda bir resepsiyon verdi. Resepsiyona Futbol Federasyonu Başkanvekili Lütfi Arıboğan ile bazı yöneticiler, eski bakanlardan Mehmet Ağar ile bir grup Türk gazeteci katıldı. Büyükelçi Soysal, Arıboğan'a Milli Takım'ın 1924 yılında Estonya ile yaptığı ve 4-1 kazandığı ilk özel milli maçın görüntülerinden oluşan bir dvd hediye ederken, Arıboğan da Soysal ve Fas'a tayin olan elçilik müsteşarı Nur Sağman'a Osmanlı tarzı vazo ve çanak verdi. Öte yandan Estonya Futbol Federasyonu da maç öncesi resmi yemek düzenledi. Yemeğe Türkiye Futbol Federasyonu'nu temsilen Başkanvekili Lütfi Arıboğan, Yönetim Kurulu Üyesi Yunus Egemenoglu ve Genel Sekreter Metin Kazancıoglu katıldı.

Fatih Terim 2012'ye kadar görevde

Türkiye Futbol Federasyonu ile 2010 yılına kadar sözleşmesi bulunan Milli Takımlar Sorumlusu Fatih Terim'in görev süresi 2012 yılı sonuna kadar uzatıldı. Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu'nun verdiği yetki doğrultusunda Fatih Terim ile nihai görüşmeyi gerçekleştiren Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, Terim'le tüm şartlar üzerinde anlaşmaya vardı. Anlaşma sonrası bir açıklama yapan Başkan Mahmut Özgener, 2010 Dünya Kupası ve 2012 Avrupa Şampiyonası'nda yer almak isteyen Milli Takımımızın bu hedeflere Fatih Terim ile ulaşacağını düşündüklerini belirterek, "Türkiye Futbol Federasyonu'nun özerk bir kurum olarak kendi gelirlerini elde eden ve futbol ekonomisini büyütürken gelirlerini her geçen gün artıran bir kuruluş olduğunu vurgulamak isterim. Özerklikten dolayı devletimizden hiçbir maddi girdi sağlamadığımız gibi düzenli olarak gelir vergisi de ödemekteyiz. Türkiye Futbol Federasyonu, bu çerçevede Fatih Terim'in yeni sözleşmesini düzenlemiştir" dedi. Fatih Terim liderliğindeki Milli Takımımıza 2008 Avrupa Şampiyonası'nda yaşattıkları mutluluktan dolayı bir kez daha teşekkür eden Özgener, "Gösterdikleri mücadele ve oynadıkları unutulmaz maçlarla turnuvarın adından en çok söz ettiren takımı olan millilerimiz, bu performansıyla sadece ülkedeki 70 milyonu değil Ortadoğu'da, Balkanlar'da, Türkî Cumhuriyetlerdeki milyonlarca insanı da heyecanlandırmayı başardı. FIFA dünya sıralamasında 10'unculuğa kadar yükselen yine bu takım oldu" şeklinde konuştu. A Milli Takım teknik direktörlüğünün yanı sıra tüm yaş gruplarındaki Milli Takımların sorumluluğuna da devam edecek olan Fatih Terim'in yıllık ücreti 3 milyon 120 bin YTL olarak belirlendi.

Terim, Avrupa'da seminer verdi

Yunanistan Antrenörler Birliği'nin davetlisi olarak Selanik'e giden Milli Takımlar Teknik Sorumlusu Fatih Terim, 25 Ekim'de Yunanlı meslektaşlarına bir seminer verdi. Seminerde Türk Milli Takımı'nın hücum ve savunma prensiplerini Euro 2008'deki uygulamalarıyla örnekleyen Terim, konuşmasının bitiminde Yunanlı antrenörlerin yoğun sorularıyla karşılaştı. Sorular nedeniyle semineri uzatmak zorunda kalan Terim'e sıklıkla beklerin hücumla dönük kullanımı konusunda sorular yöneltildi. Milli Takımlar Teknik Sorumlusu Fatih Terim, seminerden sonra PAOK-Levadiakos maçını antrenörler birliğinin yöneticileriyle birlikte izledi. Terim, 26 Ekim'de de Frankfurt'a geçerek Avrupa Antrenörler Birliği'nin davetlisi olarak bir seminere katıldı.

Türkiye Futbol Federasyonu ile Coca-Cola arasındaki sponsorluk sözleşmesi yenilendi. Swisotel Naz Restoran'da yapılan törende, TFF Başkanı Mahmut Özgener ile Coca-Cola Türkiye Başkanı Ahmet Burak, ana sponsorluk anlaşmasını 4 yıl daha uzatan sözleşmeye imza attı. Başkan Özgener törende yaptığı konuşmada, "Kısa sürede önemli adımlar attık. Ana sponsorlarımızdan Coca-Cola, katkısını arttırarak anlaşmasını 4 yıl daha devam ettirme kararı aldı. Geçen yıl bu zamanlarda 15 milyon YTL olan sponsorluk gelirlerimizi, yıllık 40 milyon YTL'ye çıkardık. Üç ana sponsorumuzla mevcut koşulların da üstünde yeni rakamlarla el sıkıştık. Haziran ayındaki 45 milyon YTL'lik hedefimize daha önce ulaşacağız. Buna ulaştığımızda dünyada sponsorluk gelirinde ilk 6 federasyon arasına gireceğiz. TFF, yıllık bütçesi 168 milyon YTL'ye ulaşmış bir kurumdur" diye konuştu. Coca-Cola Türkiye Başkanı Ahmet Burak ise TFF ile olan

TFF, Coca-Cola ile sözleşmesini yeniledi

işbirliğinin devamında daha kapsamlı bir program başlattıklarını ifade ederek, "İşbirliğimiz kapsamında, Turkcell Süper Lig kulüplerinin altyapılarından kurulacak Akademi Ligi'nin de isim sponsoru olacağız. Türk Milli Takımımıza, teknik heyetine ve TFF'nin sayın yöneticilerine başarılar diliyoruz" dedi. Törene, TFF Başkan Vekili Lutfi Arıboğan, milli takımlardan sorumlu yönetici Levent Kızıl, A Milli Futbol Takımı'nın teknik heyeti ve milli futbolcular da katıldı. İmza töreninin ardından TFF Başkanı Özgener, Ahmet Burak'a 10 numaralı Milli Takım forması hediye etti. Burak da Milli Takım'da sakatlıkların çok olduğunu belirterek, futbolculara ve teknik heyete nazar boncuklu Coca-Cola şişesi hediye etti.

Milli Takım Avusturya ile oynayacak

Dünya Kupası eleme grubunda dört karşılaşmayı arkada bırakan Milli Takımımız, bu ay Avusturya ile bir hazırlık maçı yapacak. 19 Kasım'daki maç Avusturya'nın başkenti Viyana'daki Ernst Happel Stadı'nda oynanacak. Millilerimiz, Euro 2008 süresince bu statta tek maç oynamış ve uzatmaları 1-1 biten karşılaşmada Hırvatistan'ı penaltı atışlarıyla eleyerek yarı finale yükselmişti.

Yusuf Şimşek

Sahada özgür olmalıyım

Futbolseverlerin izlemekten büyük keyif aldığı ender futbolculardan biri o. Hani "Top ayağına gelse de seyretsek" diye can atılanlardan. Fenerbahçe'de şansını pek iyi kullandığı söylenemese de ardından formasını giydiği tüm takımları birkaç vites yukarı taşıyabilen bir yetenek. Zaten bu özellikleri ona 33 yaşında Milli Takım kapısını açtı. İstanbul'la Anadolu arasında büyük

farklılık gösteren performansını, değiştirdiği futbol mantalitesine, profesyonelce yaşamasına ve teknik direktörlerin kendisine saha içinde özgürlük tanınmasına bağlıyor.

Türker **Tozar**

Milli Takım'a ilk kez çağrılmam gerçekten bir hayli geç oldu. Bu konuda kendi hatalarımın da olduğunu düşünüyorum. Bazen kendime "Neden Milli Takım'a yıllarca önce gelmedim veya gelemedim" diye soruyorum.

Yeni yetenekler yetiştirmek konusunda biraz eksikimiz olduğu doğru. Çabuk, hızla adam eksiltebilen, çalım atan yeni oyuncular bulmakta zorlanıyoruz. Kabiliyetli oyunculara sahibiz ancak Sergen gibi çalım atabilen bir futbolcu daha çıkmadı.

Bence teknik doğuştan, genlerle birlikte gelen bir özellik. Altyapıdan gelen arkadaşlarımız yetenekleriyle birlikte futbolun bir meslek olduğunu unutmadan düşünür ve ona göre hareket ederlerse Türk futboluna başarıyla hizmet ederler.

Fenerbahçe'de iyi şanslar buldum ama bir türlü istediğim mevkiye oynayamadım. Normalde serbest oynamayı seven bir futbolcuyum. Oysa Fenerbahçe'de farklı bölgelerde görev aldım, kendi bölgemde ise forma giyme fırsatı bulamadım.

Denizlispor'da serbest oynama şansı buldum. Bu durum hem motivasyonumu hem de pozitif enerjimi arttırdı. Zaten serbest oynadığım zaman daha faydalı oluyorum. Daha fazla topla oynama imkânı bulup, daha çok pozisyona giriyorum.

İnsan olgunlaştığı zaman daha düzgün düşünüyor. Futbola bakış açım çok değişti. Daha profesyonelce bakmaya başladım. Parayı buradan kazandığım için işime daha fazla vakit ayırmam gerektiğini düşündüm. Oynadığım maçlardan aldığım keyif artmaya başladı.

Fenerbahçe'de ideal bölgemde oynasaydım belki şimdi farklı yerlerde olabilirdim. Yurtdışında oynayabiliyordum, Fenerbahçe'de uzun süredir top oynuyor olabilirdim ve daha da önemlisi Milli Takım'a uzun süredir hizmet ediyordum olabilirdim.

▼**Milli Takım'la futbolculuk ömrünün son demlerinde buluşan bir oyuncusun. Bu görevi çağrılmak sende nasıl duygular uyandırıyor?**

▲**Milli Takım'a ilk kez çağrılmam gerçekten bir hayli geç oldu. Bu konuda kendi hatalarımın da olduğunu düşünüyorum. Bazen kendime "Neden Milli Takım'a yıllarca önce gelmedim veya gelemedim" diye soruyorum. Geçtiğimiz yıl Norveç'le oynadığımız 2008 Avrupa Şampiyonası eleme maçı öncesinde Milli Takım'a ilk kez çağrıldığında, ortamın ne kadar farklı ve güzel olduğunu anladım. Bu kez de Bosna-Hersek ve Estonya maçları için kadroya çağırıldım ve seve seve geldim. Milli Takım için oynamak milli bir dava sayılır ve bu formayı giymek herkese nasip olmaz. Buraya her geldiğimde müthiş mutlu oluyorum ve hocamız Fatih Terim görev verdiği takdirde elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorum.**

▼**Daha önce Milli Takım'a çağrılmamak konusunda kendi hatalarının da olduğunu söyledin. Ne gibi hatalar bunlar?**

▲**Bu konuda pişmanlıklarım var ama çok da konuşmanın, geriye dönüp bakmanın bir anlamı olmadığını düşünüyorum. İnşallah bundan sonra Milli Takım'ın sürekli elemanlarından bir tanesi olurum.**

▼**33 yaşında bir oyuncu olarak, sana ihtiyaç duyulması bir anlamda Türk futbolunun oyuncu yetiştirme konusunda sıkıntı yaşaması anlamına da geliyor. Bu konuda neler söylersin?**

▲**Ben bu şekilde düşünmüyorum. Milli Takım'a hangi oyuncu formda ise onun çağrıldığı görüşündeyim. Benim de form düzeyimde gözle görülür bir artış vardı. Fatih Hoca da beni kadroya dâhil etti.**

Sergen gibi çalım atan gelmedi

▼**Senin tipinde oyuncuya pek fazla rastlayamıyoruz. Zaten özellikle büyük takımlara baktığımızda senin pozisyonunda yabancı oyuncular kullandıklarını görüyoruz. Sence Türkiye'de yetenekli oyuncu konusunda bir geri gidiş mi var? Neden ikinci bir Yusuf**

göremiyoruz?

▲**Yeni yetenekler yetiştirme konusunda biraz eksikimiz olduğu doğru. Çabuk, hızla adam eksiltebilen, çalım atan yeni oyuncular bulmakta zorlanıyoruz. Futbol da artık güce ve daha çok koşmaya dayalı bir oyun olmaya başladı. Şüphesiz kabiliyetli oyunculara sahibiz ancak Sergen Yalçın gibi çalım atabilen bir futbolcu daha çıkmadı. Bence teknik doğuştan, genlerle birlikte gelen bir özellik. Altyapıdan gelen arkadaşlarımız yetenekleriyle birlikte futbolun bir meslek olduğunu unutmadan düşünür ve ona göre hareket ederlerse Türk futboluna başarıyla hizmet ederler. Ayrıca, teknik adamların da onlara oynama imkânı tanımaları gerekir.**

▼**Milli Takım'ın yeni jenerasyon oyuncularını hakkında neler düşünüyorsun?**

▲**Altyapılarda teknik adamlar çeşitli eğitimler veriyorlar ve bunda da başarılı oluyorlar. Milli Takım'da yaşları genç arkadaşlarımızı görüyorsunuz. Demek ki altyapılardan iyi eğitim alarak geliyorlar.**

▼**Kendi stiline yakın gördüğün, geleceğin Yusuf'u olur dediğin bir oyuncu var mı?**

▲**Böyle bir şeyi şimdiye kadar ne araştırdım ne de böyle bir konu hakkındaki bilgi sahibi oldum. İnşallah benden daha iyileri çıkar ve Türk futboluna daha genç yaşta hizmet eder.**

Serbest oynayınca kendimi buldum

▼**Senin futbol yaşamında iki evre var aslında. Denizlispor'da yükseldiğin ve bir yıldız olarak Fenerbahçe'ye geldiğin, ancak bekleneni veremediğin dönem. Fenerbahçe'den ayrıldıktan sonra Denizlispor'da ve şimdi de Bursaspor'da gerçek bir yıldız gibi oynadığın dönem. Sence iki Yusuf arasındaki farklar neler? Yaşam biçimin ve mantaliten açısından bir kıyaslama yapabilir misin?**

▲**Öncelikle şuna açıklık getirelim. Fenerbahçe'de iyi şanslar buldum ama bir türlü istediğim mevkiye oynayamadım. Normalde serbest oynamayı seven bir futbolcuyum. Oysa Fenerbahçe'de farklı bölgelerde görev aldım, kendi bölgemde ise forma giyme fırsatı bulamadım. Anadolu'da oynadığımda ise, sözcüğümleri Denizlispor'da bu şans yakaladım. Bu durum hem motivasyonumu hem de pozitif enerjimi arttırdı. Zaten serbest oynadığım zaman daha faydalı oluyorum. Daha fazla topla oynama imkânı bulup, daha çok pozisyona giriyorum. Mantaliteyle ilgili olarak ise insanın olgunlaştığı zaman daha düzgün düşündüğünü söyleyebilirim. Futbola bakış açım çok değişti. Daha profesyonelce bakmaya başladım. Parayı buradan kazandığım için işime daha fazla vakit ayırmam gerektiğini düşündüm. Oynadığım maçlardan aldığım keyif artmaya başladı. Futbol yaşamımın son yıllarına geldiğim için oynama ve antrenman yapma isteğim de yükseldi. Bunların sonucu olarak da iyi işler çıkartmaya başladım.**

▼**Fenerbahçe'de yaşadığın sıkıntı, o dönemde orta sahadaki rekabetten kaynaklanmış olsa gerek... Bugünkü performansını**

Fenerbahçe'de sergileseydin futbol kariyerinde neler değişirdi?

▲Tabii ki rekabetin de etkisi var. Fenerbahçe'de oynadığım sezonlarda kadroda çok iyi futbolcular bulunuyordu. Bu yüzden istediğim bölgede şans bulamadım. Ancak şundan eminim ki, eğer ideal bölgemde oynasaydım çok daha iyisini başaracak güçteydim. Belki şimdi farklı yerlerde olabilirdim. Yurtdışında oynayabilirdim, Fenerbahçe'de uzun süredir top oynuyor olabilirdim ve daha da önemlisi Milli Takım'a uzun süredir hizmet ediyor olabilirdim. Fenerbahçe'de istediğim şansı bulamadığım için çok şey kaybettiğimi düşünüyorum. Yine de üzülüyorum, çünkü Bursaspor'la ligin üst sıralarında yer alıyoruz. İyi oynuyorum ve Milli Takım'dayım.

▼Fenerbahçe'den ayrılmak psikolojini nasıl etkilemişti?

▲Hiçbir yıpranma duygusu yaşamadım. Normal olarak futboluma devam etmeye çalıştım. Fenerbahçe'den 26-27 yaşındayken ayrıldım ve altı yıldır da çeşitli takımlarda düzenli olarak oynuyorum.

Hâlâ büyük takımlarda oynama şansım var

▼Senin mevkiinde Beşiktaş'ta Delgado, Galatasaray'da da Lincoln oynuyor. Aklından hiç "Onların yerinde ben olsaydım" diye geçiriyor musun?

▲Onlar henüz Türkiye'de değilken, ben onların şimdi üstlendikleri görevlerin benzerini Fenerbahçe'de yapıyordum. 33 yaşında olmama rağmen, hâlâ büyük takımlarda oynama şansım da var. Nasıl bu takımlar 30 yaşın üzerindeki oyuncuları yurtdışından getirip kadrolarında yer veriyorlarsa, Anadolu takımlarında oynayan futbolcuların da bunu başarma şansları var.

▼Türkiye'de beğendiğin, birlikte oynamak istediğin yerli-yabancı oyuncular var mı?

▲Hakan Şükür'le oynamayı çok istedim ama bu olmadı. Mevcut oyuncular arasında Türkiye'de çok kaliteli isimler var ama bu tür bir sorunun cevabını hiç düşünmemiştim. O yüzden isim veremeyeceğim.

▼Bugüne kadar birlikte oynadığın oyunculardan bir ideal on bir çıkarabilir misin?

▲Değişik takımlarda çok kaliteli oyuncularla birlikte forma giydim. Bursaspor'da da çok iyi futbolcular var. Burada bir on bir söylemeye kalksam, dışarıda bırakmak zorunda kaldıklarıma haksızlık yapmış olurum. O yüzden iyisi mi hiç isim vermeyeyim.

▼Mükemmel bir oyun görüşün var. Bu özellik oynadıkça geliştirilen bir şey mi yoksa sence başlangıçtan beri aynı Yusuf'u mu izliyoruz?

▲Uzun süreden beri bu özelliğim var. Oyunu iyi takip eden, arkadaşlarımla sahaya dizilişini iyi gören bir futbolcuyum. Maçlara çıkmadan önce iyi konsantre olup, bütün gücümü ve enerjimi sahaya yansıtmaya çalışıyorum.

▼Denizlispor'da kendini yeniden bulmuştun. Ayrılığın sebebi neydi?

▲Bu konuda çok fazla konuşmak istemiyorum. Ancak şu kadarını söyleyeyim, eğer Denizlispor'da kalsaydım kulübe zarar verebilirdim. Zaten bundan dolayı ayrılma gereği duydum. Denizlispor'la kötü bir ayrılığım da olmadı. Gayet medeni bir şekilde yönetime ayrılmak istediğimi söyledim. Onlar gitmemi istemese de ben kararımı vermiştim.

Bursaspor'a söz vermiştim

▼Neden Bursaspor'u tercih ettin, başka teklifler de almış mıydın?

▲Geçen sezonun devre arasında Başkan İbrahim

33 yaşında olmama rağmen, hâlâ büyük takımlarda oynama şansım var. Nasıl bu takımlar 30 yaşın üzerindeki oyuncuları yurtdışından getirip kadrolarında yer veriyorlarsa, Anadolu takımlarında oynayan futbolcuların da bunu başarma şansları var.

Yazıcı bana telefon etmişti. Bana talip olduğunu ve Bursaspor'a almak istediğini söylemişti. Ocak'ta transferim gerçekleşmedi ama kendisine "Eğer Denizlispor'dan ayrılırsam size geleceğim" diye söz vermiştim. Ayrılma kararını verdikten sonra başkanla bir kez daha görüştük ve şartlarda anlaştık. Verdiğim sözün yanında, Bursaspor'un ateşli bir taraftar grubuna sahip olması ve Bursa şehrinin büyüklüğü de kararımı etkiledi.

▼Sezon başında hazırlık maçında aldığın cezadan söz eder misin? Tecrübeli bir oyuncunun düşmemesi gereken bir durum gibi geliyor bana.

▲Bu görüşünüze yüzde yüz katılıyorum. Benim gibi tecrübeli ve hatta takım kaptanı olan bir futbolcunun böyle bir duruma düşmemesi gerekiyordu. Yaptığımdan dolayı defalarca özür diledim. Bir kez daha TamSaha aracılığıyla özür dilemek istiyorum. Biz futbolcular nasıl maç içerisinde hata yapıyorsak, hakemler de yapabilir. O yüzden ben de dâhil bütün futbolcu arkadaşlarımızın hakemlere daha fazla yardımcı olması gerekir.

▼Bursaspor'un bu sezon yükselen performansını neye bağlıyorsun?

▲Başarıya aç futbolcuların fazlalığına bağlıyorum. Gerek maddi gerekse manevi olarak futboldan tatmin bekleyen oyuncularımız var. Sezon başında hocamızla birlikte, ligi ilk beş içinde bitirmek ve Fortis Türkiye Kupası'nı kazanmak hedefi koymuştuk. Önceleri başarımızın tesadüf olduğu düşünülürdü ama altı maçta elde edilen beş galibiyet gücümüzü kanıtladı. Bursaspor'un, Bursa şehrinin büyüklüğüne yakışır hedefleri olması gerekir. Biz de bu hedefler için teknik adamıyla, futbolcusuyla, malzemecisiyle, taraftarıyla kenetlendik.

▼Sezona çok yüksek performansla başlayan takımların süreç içinde düşüşe geçtiğine çok tanıklık ettik. Senin Bursaspor için böyle bir endişen var mı?

▲Yakın geçmişten, elimizde Sivasspor ve Kayserispor örnekleri var. Zirveden kopmadan üst sıralara oynayabiliyorlar. Bizim amacımız da insanlara "İyi bir çıkış yaptılar, sonra düşüşe geçtiler" dedirtmemek. Hocalarımız da biz de işi sıkı tutuyoruz. Bursaspor yakın zamanda çok iyi yerlere

gelecek. Bunu da herkes görecektir.

▼Takım arkadaşların Sercan ve Gökhan attıkları gollerle öne çıkıyor. Bunda senin yaptığı asistlerin payı büyük ama galiba onlar da yetenekli oyuncular. Forvet hattınızı oluşturan Sercan, Gökhan ve Adriano'dan söz eder misin biraz?

▲Onları tek tek incelemeyelim ve eleştiri yapmayalım. Çünkü takımında başka iyi futbolcular da var. Sercan dışında Volkan, Gökhan, Bekir, Mustafa Sarp, Ömer, Veli, Mustafa Keçeli var. Hepsi de mevkilerinin iyi futbolcuları. Tüm bunlar arasından gençlerimiz ön plana çıkıyorsa ne mutlu bize. Türk futboluna en iyi şekilde hizmet ediyoruz demektir. Bursaspor'da onlar gibi daha çok gencimiz var. İnşallah onlar da yakın

zamanda futbolumuza katkı yapmaya başlayacaklar.

Şampiyon son haftalarda belli olur

▼Anadolu takımları bu sezon oldukça iddialı görünüyor. Bursaspor, Gaziantepspor, Kayserispor ve Sivasspor oldukça güçlü kadrolar kurdu. Sence şampiyonluk bu sezon İstanbul dışına çıkabilir mi?

▲Şampiyonluğun İstanbul'un dışına çıkması gerçekten çok zor. Ama bu sezon İstanbul takımlarını zorlayacak daha fazla takım var. İyi kadroların kurulduğu bu sezonda, lig çok zorlu geçecek ve bence son haftalara kadar şampiyon belli olmayacak.

▼Bursaspor'un bu yarıştaki yeri ne olur?

▲Bu sezon yeni oluşan bir takımımız var. Bu yüzden, bu sezon için kendimize şampiyonluk hedefi koymadık. Amacımız Turkcell Süper Lig'i ilk beş içinde bitirebilmek.

▼Eski takımın Fenerbahçe'nin içinde bulunduğu durumu nasıl değerlendiriyorsun? Sence Fenerbahçe'de ters giden nedir?

▲Sakatlıklarla boğuştular, cezalıları oldu. Yine de Fenerbahçe büyük bir camia ve bu zor durumdan kurtulacaklarına inanıyorum. Hedefledikleri yerlere yavaş yavaş ulaşacaklardır. Teknik adamı eleştirmekse bana düşmez. Başlarında İspanya'yı Avrupa Şampiyonu yapmış bir hoca var.

▼Ne zamana kadar futbol oynamayı planlıyorsun?

▲Bursaspor'la 2 artı 1 yıllık sözleşmem var. Ayaklarımla beni götürdüğü yere kadar futbol oynamayı planlıyorum.

▼Bundan sonrası için hâlâ hedeflerin var mı?

▲Bursaspor'da iyi futbol oynayıp Milli Takım'ın devamlı oyuncularından bir tanesi haline gelmek başlıca hedefim.

▼Milli Takım'ın Dünya Kupası'na yükselme şansını nasıl görüyorsun?

▲Türk futbolunun hedefi hep yüksektir. Dünya Kupası finallerine gidecek güce sahibiz ve ülke olarak da bu tür üst düzey turnuvalarda başarıya açız. Grup birinciliği çok zor gözükse de İspanya ile çekişeceğimizi düşünüyorum. Gelecek yıl Mart sonunda ve Nisan başında İspanya ile arka arkaya iki maç yapacağız. Sanılanın aksine arka arkaya oynamayı bir dezavantaj olarak görmüyorum. Çünkü önünde sonunda rakibinizle karşı karşıya geleceksiniz.

▼Futbolu bıraktıktan sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz?

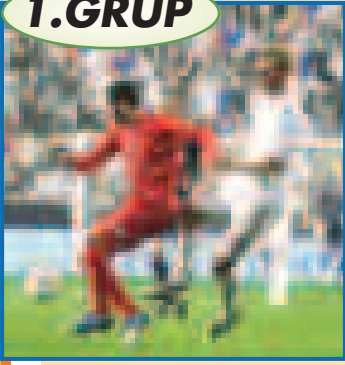
▲Futbolu bıraktıktan sonra yüzde yüz futbolun içinde kalmayı düşünüyorum. Teknik direktör olmayı istiyorum.

Dünya Kupası'na Doğru

İngiltere, Capello ile çok farklı

1.GRUP

Ekim ayı maçlarının ardından grup liderliği el değiştirdi. Danimarka oynadığı tek maçta Malta'yı 3-0'la geçerek averajla liderliğe yükseldi. İkinci sırayı ise ikide iki yapan Macaristan ele geçirdi. Macarlar, geçen ayın lideri Arnavutluk'u 2-0 yendikten sonra Malta deplasmanından da 1-0'lık galibiyetle döndü. Grubun en zorlu maçında İsveç'le Portekiz golsüzlüğü bozmadı. İsveç böylece puan kaybını 4'e çıkardı ve 5. sıraya indi. Ancak Kuzeylilerin bir maç eksikliği bulunduğunu da unutmamak gerek. Grupta asıl şoku yaşayan takım ise

Portekiz'di. Eylül'de evinde Danimarka'ya yenilen Portekiz, Ekim maçlarında da deplasmandaki İsveç beraberliğinin ardından evinde Arnavutluk'la yenilmedi ve 4 maç sonunda puan kaybını 7'ye yükseltti. Danimarka, İsveç ve Portekiz arasında geçmesi beklenen yarıya şu aşamada Macaristan ve Arnavutluk da ortak olmuş görünüyor. Malta ise henüz puan alamadığı gibi gol de atamadı.

Sonuçlar

11 Ekim 2008

Macaristan-Arnavutluk: 2-0
İsveç-Portekiz: 0-0
Danimarka-Malta: 3-0

15 Ekim 2008

Malta-Macaristan: 0-1
Portekiz-Arnavutluk: 0-0

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Danimarka	3	2	1	0	6	2	7
Macaristan	4	2	1	1	4	2	7
Portekiz	4	1	2	1	6	3	5
Arnavutluk	4	1	2	1	3	2	5
İsveç	3	1	2	0	2	1	5
Malta	4	0	0	4	0	11	0

2.GRUP

Gruba çok kötü bir başlangıç yapan ve İsrail beraberliğinin ardından evinde Lüksemburg'a yenilen İsviçre, Ekim ayının flaş takımı oldu. Evlerindeki Letonya galibiyetinin ardından deplasmanda Yunanistan'la karşılaşan İsviçreliler, o güne kadar oynadığı üç maçı da kazanan ve gol bile yemeyen rakiplerini şoka uğrattı. Otto Rehhagel'le Ottmar Hitzfeld'ti

karşı karşıya getiren ve iki Almanın taktik savaşına dönüşen maçta İsviçre'ye galibiyeti getiren golün asistini Hakan Yakın yaptı. İsviçre bu galibiyetle üçüncü sıraya yükseldi. Yunanistan ise 3-0'lık Moldova galibiyetiyle 9 puana çıktı ve ilk sıradaki yerini korudu. İsrail, bir galibiyet, bir beraberlik ve 8 puanla ikinci sıradaki yerinde kaldı. Mücadele de birer puan arayla sıralanan bu üç takım arasında geçecek gibi görünüyor. Letonya, Lüksemburg ve Moldova ise oynadıkları ikişer maçı 1'er puanla tamamladı. Moldova'nın da puan almasıyla grupta puansız takım kalmadı.

Sonuçlar

11 Ekim 2008

Lüksemburg-İsrail: 1-3
İsviçre-Letonya: 2-1
Yunanistan-Moldova: 3-0

15 Ekim 2008

Letonya-İsrail: 1-1
Lüksemburg-Moldova: 0-0
Yunanistan-İsviçre: 1-2

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Yunanistan	4	3	0	1	9	2	9
İsrail	4	2	2	0	8	5	8
İsviçre	4	2	1	1	7	6	7
Letonya	4	1	1	2	4	6	4
Lüksemburg	4	1	1	2	3	7	4
Moldova	4	0	1	3	2	7	1

3.GRUP

Ekim ayı maçlarının ardından grubun zirvesinde yeni bir takım var. Önce deplasmanda San Marino'yu 3-1, ardından da evinde Polonya'yı 2-1 yenen Slovaklar, 9 puanla liderliği ele geçirdi. 11 Ekim'deki maçta Çek Cumhuriyeti'ni yenerek zirvedeki yerini koruyan Polonya ise 15 Ekim'deki Slovakya mağlubiyetiyle hem yenilmezlik unvanını hem de koltuğunu kaybetti. Slovenya, evindeki Kuzey İrlanda galibiyetiyle sürdürdüğü çıkışı, Çek Cumhuriyeti karşısında devam ettiremedi. Maçlar başlamadan önce favori gösterilen

Çekler Ekim'de de bekleneni veremedi ve Polonya'dan yenik döndü. İlk iki ay maçları sonunda ortaya çıkan en net gerçek, averaj takımı San Marino dışında herkesin herkesi yenebileceği. Çekler biraz geride kalmış olsalar da bir maç eksikleri bulunduğunu unutmamak gerek. Puanı olmayan tek takım San Marino'nun ilk golünü Slovakya'ya attığını da not düşmeden geçmeyelim.

Sonuçlar

11 Ekim 2008

Polonya-Çek Cumhuriyeti: 2-1
San Marino-Slovakya: 1-3
Slovenya-Kuzey İrlanda: 2-0

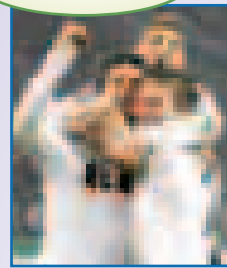
15 Ekim 2008

Çek Cumhuriyeti-Slovenya: 1-0
Kuzey İrlanda-San Marino: 4-0
Slovakya-Polonya: 2-1

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Slovakya	4	3	0	1	8	5	9
Polonya	4	2	1	1	6	4	7
Slovenya	4	2	1	1	5	3	7
K. İrlanda	4	1	1	2	5	4	4
Çek Cum.	3	1	1	1	2	2	4
San Marino	3	0	0	3	1	9	0

4.GRUP

Grubun favorisi Almanya, geçtiğimiz ay uğradığı Finlandiya şokunun bir benzerine bu defa izin vermedi. Fin hamamından 3-3'lük beraberliği güçlkle kurtaran Almanlar, Ekim maçlarında Rusya'yı 2-1, Galler'i de 1-0'lık skorla yenerek liderlik koltuğundaki makamlarını perçinledi. Almanları en çok zorlaması beklenen takım olan Ruslar, Panzerler karşısında uğradıkları yenilginin ardından Finlandiya'yı 3-0'lık skorla bozguna uğrattı ve ikinci sıradaki yerlerini korudu. Bu maçtaki üç golden ikisinin Fin oyuncular tarafından kendi kalelerine atılması ilginç bir nottu. Rusya yenilgisine karşılık Azerbaycan'ı 1-0'la geçen Finler 4 puanla dördüncü sırada bulunuyor. Liechtenstein'ı 2-0 yenip Almanlara da uzun süre direnen Galler, 6 puanla üçüncü sırada. İki aylık periyodun sonunda ortaya çıkan manzara Almanların öyle veya böyle maç kazanmayı başararak yollarına emin adımlarla devam ettiği; 4 puan geride kalsalar da maç eksikliği bulunan Rusların Almanları kovalamaktan vazgeçmeyeceği ve Galler'in de sürpriz aday olduğu.

Sonuçlar

11 Ekim 2008

Finlandiya-Azerbaycan: 1-0
Galler-Liechtenstein: 2-0
Almanya-Rusya: 2-1

15 Ekim 2008

Rusya-Finlandiya: 3-0
Almanya-Galler: 1-0

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Almanya	4	3	1	0	12	4	10
Rusya	3	2	0	1	6	3	6
Galler	4	2	0	2	4	3	6
Finlandiya	3	1	1	1	4	6	4
Azerbaycan	3	0	1	2	0	2	1
Liechtenstein	3	0	1	2	0	8	1

Dünya Kupası Avrupa elemelerinin ikinci ayında henüz puan kaybı yaşamayan üç takım öne çıktı; İngiltere, İspanya ve Hollanda. Bu üç takımın yanı sıra Danimarka, İsveç, İsrail, Almanya, Ukrayna, İtalya, İrlanda Cumhuriyeti ve Bulgaristan henüz yenilgiyle tanışmadı. Euro 2008'e katılmayan İngilizler, Fabio Capello yönetiminde dört maçlarını da kazanırken 12 gol attı. Ekim ayının yıldızı 4 gol kaydeden Wayne Rooney'di. İsviçre, Slovakya ve Sırbistan Ekim'in çıkış yapan takımları olurken, Almanya ve İtalya gibi favoriler de isimlerine yakışır biçimde yollarına devam ediyor. Portekiz, İsveç, Çek Cumhuriyeti, Fransa, Romanya ve Norveç ise aradıklarını bulamayan şöhretler hanesine yazıldı. Ermenistan, San Marino ve Andorra henüz puanla tanışamazken, aynı ekol takımlarından Malta gol de atamadı.

6.GRUP

Euro 2008 elemelerinde şoka uğrayan İngiltere'nin bu defa hiç şakası yok. "At sahibine göre kışner" sözünü doğrular gibi Fabio Capello yönetimindeki İngilizler Ekim'deki iki maçlarını da kazanarak dördte dört yaptı. Önce evlerinde Kazakistan'ı 5-1'le rahat geçtiler, ardından Belarus deplasmanından 3-1'lik galibiyetle döndüler. Wayne Rooney iki maçta attığı 4 golle ayın yıldızıydı. İngiltere'yi en çok zorlayacak iki takım olan Ukrayna ile Hırvatistan'ın da birbiriyle berabere kalması Adalıların ekmeğine yağ sürdü. Hırvatlar Ekim'de oynadıkları ikinci maçta Andorra'yı farklı yenseler de İngilizlerin 5 puan gerisinde kaldı. Gruptaki çekişme ikincilik için yapılacak gibi. Hırvatlarla eşit puan sahip Ukrayna'nın bir maç eksikliği bulunduğunu unutmamak gerek. Belarus, Kazakistan ve Andorra'nın ise üst taraftaki çekişmeyle bir ilgisi bulunmuyor.

Sonuçlar

11 Ekim 2008

İngiltere-Kazakistan: 5-1
Ukrayna-Hırvatistan: 0-0

15 Ekim 2008

Belarus-İngiltere: 1-3
Hırvatistan-Andorra: 4-0

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
İngiltere	4	4	0	0	14	3	12
Hırvatistan	4	2	1	1	8	4	7
Ukrayna	3	2	1	0	4	1	7
Belarus	3	1	0	2	4	5	3
Kazakistan	4	1	0	3	5	11	3
Andorra	4	0	0	4	1	12	0

7.GRUP

Litvanya'nın şovuyla başlayan grupta Ekim ayında öne çıkan takım Sırbistan oldu. Sırlar, önce ikide iki yaparak Ekim'e moralli giren Litvanya'yı 2-0, ardından da deplasmanda Avusturya'yı 3-1 yenerek liderliği ele geçirdi. Litvanya üçüncü galibiyetini Faroe Adaları'nı yenerek elde etti ve Sırlarla puan puana yarışı sürdürdü. Kağıt üzerindeki bir numaralı favori Fransa, kendisini en çok zorlaması beklenen Romanya deplasmanda 2-0'lık yenilgiden güçle kurtuldu ve puan kaybına devam etti. Gruba Fransa galibiyetiyle başlayarak sürpriz yapan Avusturya için Ekim ayı hiç de iyi geçmedi. Avusturyalılar Faroe beraberliğinin ardından evlerinde Sırbistan'a yenildi ve zirvenin çok uzağında kaldı. Sırbistan ve Litvanya'nın 9'ar puanla tepede bulunduğu grupta Fransa ve Romanya birer maç eksikliğiyle 4'er puana sahip.

Sonuçlar

11 Ekim 2008

Sırbistan-Litvanya: 3-0
Faroe Adaları-Avusturya: 1-1
Romanya-Fransa: 2-2

15 Ekim 2008

Litvanya-Faroe Adaları: 1-0
Avusturya-Sırbistan: 1-3

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Sırbistan	4	3	0	1	9	3	9
Litvanya	4	3	0	1	6	3	9
Fransa	3	1	1	1	5	6	4
Avusturya	4	1	1	2	5	7	4
Romanya	3	1	1	1	3	5	4
Faroe Adaları	4	0	1	3	1	5	1

8.GRUP

Grubun favorisi İtalya, Bulgaristan deplasmanında golsüz berabere kalıp ilk puan kayıplarına uğrasa da evindeki Karadağ galibiyetiyle zirvedeki yerini korumayı başardı. Karadağ maçında takımı galibiyete taşıyan oyuncu, Marcello Lippi döneminde ilk on birde yer bulmaya başlayan genç Alberto Aquiliani'ydi. Tek beraberliğini Karadağ deplasmanında alan İrlanda Cumhuriyeti, Ekim ayında Kıbrıs Rum Kesimi'ni Robbie Keane'in golüyle yenerek ikinci sıradaki yerini korudu. Grupta İtalya, İrlanda Cumhuriyeti ve Bulgaristan'ın yollarına namağlup devam etmesi, mücadelenin çetin geçeceğini ortaya koyuyor. Her ne kadar Bulgarlar üç maçta üç beraberlikle 6 puan kaybetmiş olsalar da İrlanda Cumhuriyeti maç eksikliğiyle İtalya'nın ensesinde yer alıyor. Karadağ, Gürcistan ve Kıbrıs Rum Kesimi zirve yarışının dışında kalsalar bile her an hedefe yürüyecek bir takıma çelme takabilecek gibi duruyor.

Sonuçlar

11 Ekim 2008

Gürcistan-Kıbrıs R.K.: 1-1
Bulgaristan-İtalya: 0-0

15 Ekim 2008

Gürcistan-Bulgaristan: 0-0
İrlanda Cum.-Kıbrıs R.K.: 1-0
İtalya-Karadağ: 2-1

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
İtalya	4	3	1	0	6	2	10
İrlanda Cum.	3	2	1	0	3	1	7
Bulgaristan	3	0	3	0	2	2	3
Karadağ	3	0	2	1	3	4	2
Gürcistan	4	0	2	2	2	5	2
Kıbrıs R.K.	3	0	1	2	2	4	1

9.GRUP

Grubun tartışmasız favorisi Hollanda geçtiğimiz ay oynadığı iki maçı da kazanarak üçte üç yaptı ve en yakın takipçisi İskoçya'ya şimdiden 5 puan fark attı. Portakallar evlerinde elde ettikleri 2-0'lık İzlanda galibiyetinin ardından, kendilerini en çok zorlaması beklenen Norveç deplasmanına çıktı. 11 Ekim'deki ilk maçında deplasmanda İskoçya ile berabere kalan Norveç, Hollanda'ya tek golle boyun eğdi ve ilk yenilgisini almasına rağmen grubun son sırasına demir attı. Rakipsiz gibi görünen Hollanda'nın ardından İskoçya, İzlanda, Makedonya ve Norveç ikincilik için çekişiyor. Bu grup düşük gol ortalaması ve Hollanda dışındaki takımların çok sayıdaki puan kayıplarıyla dikkat çekiyor.

Sonuçlar

11 Ekim 2008

İskoçya-Norveç: 0-0
Hollanda-İzlanda: 2-0

15 Ekim 2008

İzlanda-Makedonya: 1-0
Norveç-Hollanda: 0-1

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Hollanda	3	3	0	0	5	1	9
İskoçya	3	1	1	1	2	2	4
İzlanda	4	1	1	2	4	6	4
Makedonya	3	1	0	2	2	3	3
Norveç	3	0	2	1	2	3	2

Ümit Milli Takımımız, Avrupa Şampiyonası finallerine katılmak için play-off maçları oynadığı Belarus'u geçemedi

Üçüncü baraj şoku

2002'de Yunanistan ve 2004'te Almanya'yla oynadığı baraj maçlarını kaybeden Ümit Milli Takımımız, 2009'da İsveç'te düzenlenecek Avrupa Şampiyonası finallerine katılmak için karşı karşıya geldiği Belarus engelini de aşamadı. Antalya'da oynanan ilk maçı 1-0 kazanan Ümit Millilerimiz, Borisov'daki rövanşı 2-0 kaybederek avantajını kullanamadı.

Finalistler

- İsveç
- Almanya
- Belarus
- Finlandiya
- İngiltere
- İspanya
- İtalya
- Sırbistan

Türkiye-Belarus: 1-0

Antalya Mardan Stadı
10 Ekim 2008

Hakemler: Peter Sippel, Kai Voss, Josef Maier (Almanya)

Türkiye: Onur Kıvrak-Aykut Demir (Serkan Kurtuluş dk. 45), Orhan Şam, Eren Güngör, Ferhat Öztoran-Abdullah Durak, Mehmet Güven, Özer Hurmacı (Mahmut Tekdemir dk. 72)-Sercan Yıldırım, Mustafa Pektemek, Aydın Karabulut (Alparslan Erdem dk. 53)

Belarus: Chesnovsky-Shitov, Martynovich, Osipovich, Bordachov-Kislyak, Volodko, Kryvets (Kuchuk dk. 85), Putilo (Gigevich dk. 82)-Kovel, Komarovski (Chukhlei dk. 76)

Gol: Sercan (dk. 10)

Sarı Kartlar: Özer (Türkiye), Kovel, Kislyak (Belarus)

Ümit Milli Takımımızın bir Avrupa Şampiyonası play-off serüveni daha hüsranla sonuçlandı. Hami Mandıralı'nın Teknik Direktörlüğünde eleme grubunu açık ara lider tamamlayan Ümit Milli Takımımız, İsveç'te düzenlenecek 2009 Avrupa Şampiyonası finallerine katılmak için baraj maçlarında karşı karşıya geldiği Belarus engelini takıldı.

Avrupa Şampiyonası finallerinde en son 2000 yılında boy gösteren Ümit Milli Takımımız, daha önce de 2002 play-off'unda Yunanistan'ı, 2004 play-off'unda ise Almanya'yı geçememişti. Ümit Milli Takımımız, kendi grubunu Sırbistan'ın ardından averajla ikinci sırada bitiren Belarus'la ilk maçını Antalya'da oynadı. Mardan Spor Tesisleri'ndeki maç boyunca üstün olan, rakibi karşısında baskılı oynayan ve çok sayıda pozisyona giren taraf ay-yıldızlı gençlerdi. Atak oyunun karşılığı da henüz 10. dakikada alınmıştı. Özer Hurmacı'nın kaleciden dönen şutunda topu iyi takip eden Sercan Yıldırım, takımımızı 1-0 öne geçiriyordu. Belarus'un iki ciddi atağında Putsila ve Kamarovski beraberlik şanslarını kullanamıyor, Ümitlerimiz adına da Abdullah'ın 30 metreden attığı sert şut direktten dönüyor ve ilk yarı 1-0'lık skorla kapanıyordu. İkinci yarıda rövanş için daha büyük bir avantaj sağlayacak skoru yakalamak isteyen Ümitlerimiz, ele geçirdikleri şanslardan yararlanamıyor, bu fırsatların en önemlisinde Eren Güngör'ün kafa şutu direğe takılıyor ve oyun 1-0 sona eriyordu. İki ayaklı maçlar düşünüldüğünde gol yemeden kazanmak önemliydi. Borisov'daki rövanşı iki farklı kaybetmediğimiz takdirde finallere Ümitlerimiz gidecekti. Hatta orada atılacak bir gol,

Belarus'un turu geçmesi için üç gol bulmasını gerektirecekti. 14 Ekim'de Gradski Stadı'nda oynanan maça Ümitlerimiz bu düşüncelerle çıktı. Ancak evdeki hesap Borisov'a pek uymayacaktı. Takımımız, Bosna-Hersek ve Estonya maçları için A Milli Takım kadrosuna alınan Ceyhun Gülselam, Serdar Kurtuluş, Caner Erkin ve Aydın Yılmaz'la takviye edilmişti. Antalya'daki maçta oynayamayan bu dört oyuncu da rövanşın ilk on birinde yer alıyordu. Aslında oyun da başlangıçta Ümitlerimize dönüktü. Mustafa Pektemek, Aydın Yılmaz ve Ceyhun Gülselam'ın vuruşlarında gole yakın olan takım Türkiye'ydi. Ama Belarus, Ümitlerimizin kalesine geldiği ilk kornere golü buldu. Dakikalar 39'u gösterirken kullanılan köşe vuruşunda topa iyi yükselen Sivakov kafayı vuruyor ve Belarus'u 1-0 ön geçiriyordu. Yüklenen Ümit Takımımız Sercan, Aydın ve Mustafa'nın vuruşlarından sonuç alamayınca devre ilk maçın skoruyla kapanıyordu. İkinci yarıda da oyunu rakip sahada oynayan Ümitlerimiz, savunmada yaptıkları bir hatanın bedelini ağır ödüyor, 52. dakikada defansımızın uzaklaştıramadığı topu Shitov çok dar bir açıdan ağırlarımıza gönderiyordu: 2-0. Maçın uzama ihtimali kalmamıştı ve atılacak bir gol bile Ümitlerimizi finallere taşıyacaktı. Bu ümitle rakip sahada baskı kurmaya çalışan

takımımız Aydın, Mustafa Pektemek ve Eren'le yaklaştığı golü bir türlü atamıyordu. 84. dakikada Eren Güngör'ün kırmızı kart görmesiyle 10 kişi kalan Ümitlerimiz sahadan 2-0'lık yenilgiyle ayrılıyor ve 17. Avrupa Ümitler Futbol Şampiyonası finallerine katılma biletini cebine koyan taraf Belarus oluyordu.

Belarus-Türkiye: 2-0

Gradski Stadı - 14 Ekim 2008

Hakemler: Stefan Johannesson, Erik Bergsten, Joakim Flink (İsveç)

Belarus: Chesnovsky-Shitov, Martynovich, Osipovich, Yanushkevich (Sachivko dk. 66)-Gigevich (Maltsev dk.71), Volodko, Sivakov, Chuklei (Yurchenko dk. 82)-Kryvets, Komarovski

Türkiye: Onur Kıvrak-Orhan Şam, Ceyhun Gülselam, Eren Güngör, Ferhat Öztoran-Aydın Yılmaz, Serdar Kurtuluş, Abdullah Durak (Özer Hurmacı dk. 67), Caner Erkin (Mehmet Battal dk. 55)-Mustafa Pektemek, Sercan Yıldırım (Barış Memiş dk. 46)

Goller

Sivakov (dk. 39), Shitov (dk. 52)

Sarı Kartlar: Shitov, Valadzko, Sivakov (Belarus), Orhan, Abdullah, Barış (Türkiye)

Kırmızı Kart: Eren Güngör (dk. 84)

Kriz Premier Lig'i sarsıyor

Küresel finans krizi dünya piyasalarını kasıp kavururken, bundan en çok etkilenen ülke, dünya devi ABD. Krizin futboldaki en önemli adresi de doğal olarak dünyanın en büyük organizasyonu olan Premier Lig. Hull City Başkanı Paul Duffen, son derece karamsar bir tablo çizerek "Bankaların durumuna bağlı olarak Premier Lig de birkaç kurban verebilir" diyor. 2007 sezon sonu itibariyle Premier Lig kulüplerinin borcu tam 3.1 milyar euro. Tehlikeyi en yakından hisseden kulüpler Portsmouth, Bolton, Everton, West Ham ve Newcastle. Amerikalı sermayedarların elindeki büyük kulüpler Manchester United ve Liverpool için de tehlike çanları çalıyor.

Dr. Cem **Çetin**

ABD'de başlayan, daha sonra Avrupa kıtasına sıçrayan ve en sonunda Asya'yı da vuran finans sektöründeki krizin, futbol dünyasını da etkilemesi bekleniyor. Bu kara tablo en çok İngilizleri endişelendiriyor. Her ne kadar İngilizler dünyanın en zengin futbol ligi Premier Lig'e sahip olsalar da bankalara borçlu olan bazı yabancı kulüp sahiplerinin krizden etkilendiği ve bunun da olumsuz yansımalarının olacağı konuşuluyor. Gelişmelerden endişe duyup, görüşlerini kamuoyuyla paylaşmakta bir sakınca görmeyen Premier Lig'in yeni takımlarından Hull City'nin Başkanı Paul Duffen, son derece karamsar bir tablo çizip, "Bankaların durumlarına bağlı olarak, Premier Lig de birkaç kurban verebilir" görüşünü ortaya atıyor.

3 milyar euroluk borç

Son bir kaç yıldır İngiliz kulüplerinin aşırı borçlanması, UEFA Başkanı Michel Platini'yi

fazlasıyla rahatsız ediyordu. Fransız futbol adamı bu konudaki endişelerini sık sık telaffuz ediyordu. Patlak veren ekonomik krizle birlikte, "borçlu" İngiliz futbolunun üzerinde de kara bulutlar dolaşmaya başladı. 2007 sezonu sonu itibariyle Premier Lig'deki kulüplerin borcu tam 3.1 milyar euro. Hull City Başkanı'nın sözleri dikkate alındığında, insanın aklına, "Kriz Ada'da hangi kulüpleri vurur ve vurursa da nasıl vurur?" soruları takılıyor. Bu soruların cevabına geçmeden önce, herkesin hemfikir olduğu nokta, krizin devam etmesi halinde, ara transfer döneminde Premier Lig takımlarının çok fazla para harcamayacağı. Krizin ilk somut yansımaları, transferde ortaya çıkacak. Krizin hangi kulüpleri nasıl etkileyeceği ise kulüp sahiplerinin

Büyük kulüpler arasında krizden en çok etkilenmesi beklenenler, sahipleri ABD'li olan Manchester United ve Liverpool.

durumlarıyla ilgili bir konu. Listenin başında, son birkaç yıldır oldukça bonkör davranıp, pahalı transferlerle dikkatleri çeken, ancak şu sıralar borçlarını ödemede ciddi sorunlar yaşayan Portsmouth bulunuyor. Halbuki bu İngiliz kulübünün sahibi Rus zenginlerinden Gaydamak. Portsmouth'un yanı sıra Bolton ve Everton gibi kulüpler de tehlike sınırındaymış gibi gözüküyor. Bu üç takım gibi, son dönemde oyuncu alışverişlerinde oldukça aktif davranıp, sportif başarıyı bir türlü yakalayamayan Newcastle da (*) sıkıntılı günler geçiriyor. Krizden etkilenme ihtimali yüksek takımlardan bir tanesi de lig tarihinin en kötü başlangıcını yapan Tottenham. Kulübün en önemli

hissedarlarından olan Joe Lewis'in, iflas eden Bear Stearn'den dolayı kaybının 1 milyar eurodan fazla olduğu ifade ediliyor. Bu gelişmeden sonra Londra'da Lewis'in Tottenham'ı satabileceği ihtimali üzerinde duruluyor. Global ekonomik krizin kurbanı olma ihtimali yüksek bir diğer takım ise West Ham. İzlandalı Bujorgolfur Gudmundsson'a (**) ait kulüp, İzlanda'daki ekonomik göstergelerin dibe vurması nedeniyle her an el değiştirebilir.

Kriz büyükleri de etkiliyor

Zirve mücadelesi verenler de krizi oldukça yakından hissediyor. Bu kulüpler içinde

Borçlara sınırlama getirilsin

Premier Lig takımlarından Wigan'ın Başkanı David Whelan, "Aşırı borçlanma konusunda UEFA bir takım sınırlamalar getirmeli" açıklamasında bulundu. Böyle bir uygulamaya çok fazla ihtiyaç duyulduğunun altını çizen Whelan, konuyla ilgili görüşlerini, "Öyle bir sınırlama getirilir ki, tüm kulüpler gelirlerinin yüzde 25-30'u kadar borçlanabilir. Bu sınır aşıldığında kulüplere puan silme cezası verilebilir" şeklinde dile getirdi. Bu arada Liverpool Üniversitesi'nde futbol ekonomisi üzerine çalışan Tom Cannon da İngiliz kulüplerinin toplam borcunun ilk defa yıllık gelirlerinin üzerine çıktığını söyledi.

krizden en çok endişe duyanların başında, ABD'lilerin elinde bulunan Manchester United ve Liverpool geliyor. Bir yıl önce 700 milyon euro karşılığında Liverpool'u satın alan Tom Hicks ve George Gillett, bu alışverişi Wachovia'nın sağladığı finansmanla gerçekleştirmişti. Ne var ki ABD'deki krizin bir sonucu olarak Wachovia'nın Citigroup tarafından satın alınmasıyla birlikte, başta yeni stat projesi olmak üzere, Hicks ve Gillett'in bütün planlarının altüst olduğu rahatlıkla söylenebilir. Bu noktada cevap bekleyen en önemli soru, mevcut gelişmeler

ışığında iki ABD'linin Liverpool'u satıp satmayacağı. Bir ara böyle bir operasyona niyetlenen ikili, özellikle Dubaililerden gelen tekliflerin cazip olmaması nedeniyle bu kararlarından vazgeçmişlerdi.

Gelir zengini Arsenal

Liverpool gibi Manchester United da ABD'lilerin elinde. Premier Lig'in en rantabl takımlarından biri olduğu için Manchester United'ın ABD'li sahibi Malcom Glazer, şimdilik kulübü elden çıkarmayı düşünmüyor. Ne var ki 750 milyon euroluk borç, banka kredisiyle İngiliz pazarına giren Glazer'a sürpriz bir karar verdirebilir. Bu arada Manchester United'a forma reklamı veren Amerikan sigorta şirketi AIG'in kamusallaştırılması da zaman içinde İngiliz kulübünün başını ağrıtabilecek bir soruna dönüşebilir. 2006'da imzalanan 4 yıllık anlaşma gereği AIG, Premier Lig'in son şampiyonuna 80 milyon euro gibi oldukça yüksek bir miktar ödeyecekti. Statü değişikliğinden sonra her ne kadar AIG'in bu sözleşme şartlarına sadık kalacağı ifade edilse de AIG'in yeni yönetimi kemer sıkma politikası çerçevesinde İngilizleri üzecek bir karar alabilir! Borçlu olup, ekonomik krizin

yansımalarını yaşamayanlar da var. Bunlardan bir tanesi Arsene Wenger'in yarattığı bir değer olarak ortaya çıkan Arsenal. 400 milyon euroluk borca rağmen, yeni stadı Emirates sayesinde Premier Lig'in en rantabl kulübü (***) olarak kabul edilen Arsenal, 2007-08 sezonunda cirosunu 284 milyon euroya çıkartıp, 46 milyon euroluk kâr elde etti. Arsenal gibi borcundan çok fazla rahatsızlık duymayan bir başka kulüp de Chelsea. Toplam 885 milyon euroyla Premier Lig'in en borçlu kulübü konumundaki Maviler, sırtını bonkör işadamı Roman Abramovich'e dayadığı için şimdilik mevcut gelişmelerden endişe duymuyor. Bu örneği gören ve çıkış arayan borçlu kulüpler de özellikle şu kriz döneminde birer Abramovich bulmayı fazlasıyla hayal ediyor. Bakalım bulabilecekler mi ?

(*) Newcastle'a forma reklamı veren ve kulübün en önemli sponsoru konumundaki Northern Rock adlı banka 2008 Şubat'ında kamusallaştırılmıştı. Tottenham ve Everton gibi ekonomik krizden fazlasıyla etkilenen Newcastle da yabancı sermayenin eline geçebilir. (**) West Ham 2006 yılında Eggert Magnusson tarafından satın alınmış, daha sonra Magnusson, hisselerini B.Gudmundsson'a satmıştı. (***) Arsenal kulübünün sadece maç günleri bilet geliri 5 milyon euro.

Yabancı Sermayenin Elindeki Premier Lig Takımları

Takım	Sahibi	Ülkesi	Miktar (milyon euro)	Yıl
Fulham	Muhammed El Fayed	Mısır	45	1997
Chelsea	Roman Abramovich	Rusya	210	2003
M.United	Malcolm Glazer	ABD	1.185	2005
Aston Villa	Randy Lerner	ABD	95	2006
Portsmouth	Alexander Gaydamak	Rusya	15	2006
Liverpool	G.Gillet- T.Hicks	ABD	705	2007
West Ham	B. Gudmundsson	İzlanda	128	2008
M.City	El Fahim	BAE	250	2008

Sakatlığımı avantaja çevirdim...

Türkiye onu 2006'da Konyaspor'a attığı Galatasaray'a şampiyonluk yolunu açan golle tanıdı. O dönemde henüz 18 yaşındaydı. Sonrasında yaşadığı sakatlıklarla gündemden düşer gibi olsa da geçtiğimiz sezon Büyükşehir Belediyespor'da eski hocası Abdullah Avcı'nın elinde yeniden şekillendi, maç eksikliğini kapattı, fiziksel gelişimini tamamladı ve Galatasaray'a çok daha güçlü bir biçimde döndü. Bu sezonun başındaki performansı ise ona A Milli Takım kadrosunun kapılarını açtı. Sürati ve adam eksiltme yeteneğiyle Türk futbolunun önemli değerleri arasında bulunuyor. Bu röportajda zor günleri nasıl atlattığını ve geleceğe dönük planlarını anlatıyor.

Galatasaray'dan oynayacağım bir takıma gitmeyi ben istemiştim. Geçirdiğim sakatlıklar nedeniyle beni oynatacak antrenör, ancak daha önceden tanıyan birisi olabilirdi. Bu nedenle Abdullah Avcı'nın takımına gittim. Doğru karar verdiğim de ortaya çıktı.

Belediyespor'a giderek hem Galatasaray dışındaki ortamı tanıdım hem de maç eksikliği kapattım. İçimde "Ya Galatasaray'a dönemezsem" gibi bir endişe yoktu. Kendime inanıyor ve güveniyordum. Sadece oynayıp kendimi göstermem gerekiyordu.

Aydın Yılmaz

Garanti

Sakat olduğum için oynayamadığım dönemde kendimi fiziksel açıdan geliştirme fırsatı buldum. Belediyespör'da İbrahim Menderes Hocayla çok ekstra antrenmanlar yaptım ve fiziksel gelişimimde önemli bir aşama kaydettim.

Galatasaray'ın altyapısında gerçekten çok mükemmel bir eğitim sunuluyor. Hem ahlâki ve insani hem de futbol bilgisi yönünden altyapıdaki oyuncular ciddi bir eğitilden geçiriliyor. Orada giderek kendini yenileyip geliştiren çok mükemmel bir sistem var.

▼Bosna-Hersek'le oynadığımız maç öncesi A Milli Takım kadrosuna davet edildin. Böyle bir çağrıyı bekliyor muydun? Bu davet sende nasıl bir duygu oluşturdu?

▲Gerçekten çok güzel ve gurur verici bir duygu yaşadım. Benim için sürpriz oldu çünkü sakatlığım nedeniyle son iki lig maçında oynamamıştım. Belki daha sonraki kamlara çağrılırdım diye düşünüyordum. Bosna-Hersek maçının kadrosunda yer almam gerçekten benim için de sürprizdi.

▼İki sezon önce herkesin hatırladığı Konyaspor maçında attığın golle yeni yıldız adayı olarak lanse edilmiştin. O dönemden sonraysa Büyükşehir Belediyespör'a kiralandın. Aslında çoğu oyuncu kiralık olarak gitmeyi pek sevmez ve olumsuz etkilenir. Büyükşehir Belediyespör'a gitmek senin üzerinde nasıl bir etki oluşturdu?

▲Açıkçası olumsuz bir etkisi olmadı. Çünkü oynayacağım bir takıma gitmeyi ben de istiyordum. O dönemde bazı sakatlıklar yaşamıştım ve Galatasaray'da oynamam mümkün değildi. Bir de gittiğim takımda beni tanıyan Abdullah Avcı Hocam vardı. Geçirdiğim bu sakatlıklardan sonra beni oynatacak antrenör, ancak daha önce tanıyan birisi olabilirdi. Bu nedenle Büyükşehir Belediyespör'a isteyerek gittim. Çok doğru bir karar verdiğim de ortaya çıktı. Galatasaray'a daha hazır bir halde geri döndüm.

▼Geçtiğimiz sezon Büyükşehir Belediyespör'a gitmek sana ne gibi artılar kazandırdı?

▲Daha önce Galatasaray dışında başka bir ortamı görmemişim. Hem başka bir kulübü görmem mümkün oldu hem de maç eksikliği kapatmış oldum. Maçlarda kendimi göstermek ve kendime güvenimi geri kazanmak adına Büyükşehir Belediyespör'a gitmemin çok olumlu etkileri oldu.

“Geri dönemem” endişesi yaşamadım

▼Belediyespör'a giderken içinde “Ya Galatasaray'a dönemezsem” gibi bir endişe var mıydı?

▲Hayır. Ben zaten oraya Galatasaray'a daha iyi bir şekilde dönebilmek için gittim. Kendime inanıyor ve güveniyordum. Sadece oynayıp kendimi göstermem gerekiyordu.

▼Öncesinde Manisaspor'a kiralanmıştın değil mi?

▲Evet, ama orada omzum çıktı ve oynayamadım. Devre arasında İstanbul'a döndüm ve Büyükşehir Belediyespör'a gittim.

▼Belediyespör'un başında Abdullah Avcı'nın bulunuşu senin için bir tercih sebebiydi. Bu konuyu biraz açar mısın?

▲Abdullah Hoca'nın beni istemesi çok önemliydi. Çünkü Galatasaray'ın altyapısından itibaren onunla çalıştım. U17 Milli Takımı'nda birlikte çalıştık ve başarılar elde ettik. Onun yönetiminde Avrupa Şampiyonu olduk. Oradaki ekip de çok önemliydi benim için. Arif Erdem ağabeyi, Cenk Özcan ve İbrahim Menderes Hocaları da Galatasaray'dan tanıyordum. Bu da benim açımdan önemli bir avantajdı.

▼Bu ortam sana ne gibi katkılar sağladı?

▲Hocalarımın hepsi “Senin yeteneklerin çok farklı. Kendine güvendiğin takdirde Galatasaray'a döndüğün zaman çok başarılı olacaksın” diyorlardı. Bu mental

desteğin yanı sıra fiziksel gelişimime de büyük katkı sağladılar. İbrahim Hocayla çok ekstra antrenmanlar yaptım. Hem fiziksel kapasitemi geliştirdim hem de kendime güvenim arttı.

Sakat olduğum dönemde ekstra çalıştım

▼İki sezon öncesine göre fiziksel olarak çok geliştiğini gözle görmek de mümkün.

▲Sakat olduğum için oynamadığım dönemde kendimi fiziksel açıdan geliştirme fırsatı buldum. Sakatlık belki maç eksikliğine yol açtı ama diğer taraftan baktığımda da yaptığım ekstra idmanlarda fiziksel

gelişimimde önemli bir aşama kaydettim.

▼Arda Turan kiralık gitmişti, kendini ispatlamış olarak geri döndü. Sen de gittin, geri döndün ve artık ilk on bir için düşünülen oyunculardan birisin. Sen de Arda gibi kendini ispatladığını düşünüyor musun?

▲Düşünüyorum. En azından yavaş yavaş oynamaya başladım. Teknik direktörümüz Skibbe de gençlere çok önem veriyor. Bizi destekliyor ve yaş faktörünü göz önünde tutmadan formayı emanet edebiliyor. Bize duyduğu bu güven de kendimize olan inancımızı artırıyor.

▼Galatasaray'da daha önce çalıştığın teknik adamlarla kıyasladığında Skibbe nasıl bir

Kadromuzda birçok yeni oyuncu var ve henüz takım olamadığımız bir dönemde Steaua Bükreş'le karşı karşıya geldik. Bu bizim adımıza bir şanssızlıktı. Ama şimdi UEFA Kupası'nda daha büyük başarılar elde etmek istiyoruz.

Galatasaray'daki kadro derinliği hepimizi olumlu etkiliyor. Antrenmanlarda herkes en üst düzeyde çalışıyor. Her mevkide çok kaliteli oyuncular var. Tüm oyuncular sağlam ve formda olduğunda Galatasaray çok daha iyi bir noktaya gelebilecek.

Ligdeki tüm rakiplerimizle kıyaslandığında çok daha kaliteli ve geniş bir kadroya sahibiz. Tek problem takım olabilmek. UEFA Kupası'ndaki rakiplerimizin kim olduğu hiç önemli değil. Hedefimiz kupaya ulaşmaksa karşımıza çıkacak her rakibi yenmek zorundayız.

UEFA Kupası finalinin Fenerbahçe Stadı'nda oynanacak olması taraftar açısından önemli. Ama benim için finalin hangi statta oynanacağını bir önemi yok. UEFA Kupası finali oynamak zaten yeterli bir motivasyon kaynağı.

antrenör? Yabancı olmasının dezavantajları var mı?

▲Elbette, bu konuda yerli antrenöre göre dezavantajları var. Bir teknik direktör sizinle aynı dili konuştuğunda ne istediğini birebir anlatma şansına sahip olur, eksiklerinizi gösterir, kendinizi nasıl geliştireceğiniz yolunda bir yön çizebilir. Yine de Skibbe bu dezavantajına rağmen bizimle birebir ilgilenmeye, eksiklerimizi tamamlamaya çalışıyor ve bunun için ciddi bir çaba harcıyor.

▼Skibbe'nin en önemli artısı nedir sana göre?

▲En önemli özelliği bence futbolculara yaklaşımı. Hepimize arkadaş gibi yaklaşabiliyor, bizi samimiyetine inandırıyor ve aramızdaki bu güven duygusu motivasyonumuzu artırıyor.

Galatasaray'ın altyapı sistemi mükemmel

▼Galatasaray'ın altyapısına baktığımız zaman, her sezon yeni oyuncular üretebilen bir fabrikayla karşı karşıyayız. Oradan yetişmiş birisi olarak bu altyapı başarısındaki sırrın ne olduğunu düşünüyorsunuz?

▲Galatasaray'ın altyapısında gerçekten çok mükemmel bir eğitim sunuluyor. Hem ahlâki ve insani hem de futbol bilgisi yönünden altyapıdaki oyuncular ciddi bir eğitimin geçiriliyor. Profesyonel futbolcu adayı yetiştirme konusunda her şey yavaş yavaş oturdu ve daha da iyi olmaya başladı. Galatasaray altyapısında giderek kendini yenileyip geliştiren çok mükemmel bir sistem var.

▼Altyapı tesislerine girdiğinizde "Seni buraya getiren yeteneğindir, burada tutacak olan ise karakterindir" diye bir yazıyla karşılaşıyorsunuz. Sen bu yazıyı ilk gördüğünde ne düşünmüştün?

▲Gerçekten de bunun çok doğru

bir söz olduğunu düşünmüştüm. Evet, futbolda yetenekli olmak önemli ama o yeteneğinizi sağlam bir karakterle besleyemiyorsanız çok üst noktalara ulaşmanız hiç de kolay olmaz. Ben artık tüm kulüplerin altyapılarında bu konuya önem verildiğini düşünüyorum.

▼Galatasaray'ın mevcut durumu hakkında neler söylersin? İnişli-çıkışlı bir grafik çiziyorsunuz. Bazen gerçekten iyi futbol oynuyorsunuz ama mesela Şampiyonlar Ligi'ne katılamadınız. Steaua Bükreş'e elenmeniz sizi nasıl etkiledi?

▲Şampiyonlar Ligi'ne katılamamak

bizi gerçekten kötü etkiledi. Orası dünyanın en üst düzeydeki ligi. Eğer katılabilseydik hem takım hem de tek tek oyuncular açısından çok faydalı bir tecrübe olacaktı. Kadromuzda birçok yeni oyuncu vardı ve henüz takım olamadığımız bir dönemde Steaua Bükreş'le karşı karşıya geldik. Bu bizim adımıza bir şanssızlıktı. Ama şimdi UEFA Kupası'nda yolumuza devam ediyoruz ve inşallah orada daha büyük başarılar elde etmek istiyoruz.

▼Galatasaray'ın kadrosuna bakıldığında insanın aklına "2000 yılındaki UEFA Şampiyonluğu bir kez daha elde edilebilir mi?" sorusu geliyor.

▲Gerçekten de yabancı oyuncularımız çok kaliteli ve kariyerli futbolcular. UEFA Şampiyonluğu neden olmasın? Kalitemiz yeterli. Tek mesele bu kaliteyi sahaya yansıtabilmekte.

▼Oldukça geniş bir kadronuz var. Onca sakata ve eksige rağmen sahaya çıkan on bir yadırganmıyor. Hatta neredeyse üçüncü bir takımı bile sahaya sürece kadar derinlikte bir kadro mevcut. Bu rekabet oyuncuların performansını nasıl etkiliyor?

▲Son derece olumlu etkiliyor. Antrenmanlarda herkes en üst düzeyde çalışıyor. Her mevkide o kadar kaliteli oyuncular var ki, formayı kapabilmek hiç de kolay değil. Ben de başlangıçta sakatların çokluğu nedeniyle şans

bulabildim. Tüm oyuncular sağlam ve formda olduğunda Galatasaray çok daha iyi bir noktaya gelebilecek.

Takım olursak önümüzde durulmaz

▼Kadronuzu şampiyonluk için geçtiğiniz diğer takımlarla hiç kıyaslıyor musunuz?

▲Ligdeki tüm rakiplerimizle kıyaslandığında çok daha kaliteli ve geniş bir kadroya sahip olduğumuzu düşünüyoruz. Bu, takımdaki tüm oyuncuların ortak fikri. Tek problem takım olabilmek. Bunu da başardıktan sonra Galatasaray önünde durulamaz bir takıma dönüşecektir.

▼UEFA Kupası'nda grupta eşleştığınız rakipleriniz hakkında ne düşünüyorsunuz?

▲Rakiplerimizin isimleri hiç önemli değil. Bizim hedefimiz kupaya ulaşmaksa karşımıza çıkacak her rakibi yenmek zorundayız. Önemli olan bizim kendi kalitemizde futbol oynayabilmemiz. Her şey bizde bitiyor. Bugünkü rakiplerimizin hiçbirini geçilmeyecek takımlar değil.

▼UEFA Kupası finali bu sezon Fenerbahçe Stadı'nda oynanacak. Orada kupa kazanmak düşüncesi sizin için ekstra bir motivasyon kaynağı olur mu?

▲Taraftar açısından bakıldığında bu önemli bir şey. Çünkü Fenerbahçe ezeli rakip. Ama oyuncular açısından büyük bir fark olacağını sanmıyorum. Benim için finalin hangi statta oynanacağını bir önemi yok. Zaten UEFA Kupası finali oynamak yeterli bir motivasyon kaynağı. Ama taraftar açısından bakıldığında Galatasaray'ın Fenerbahçe Stadı'nda UEFA Kupası'nı kaldırmasının elbette farklı bir anlamı olacaktır.

▼Takımınızda çok tecrübeli yabancı oyuncular var. Onlarla

iletişim kurmak, bir şeyler öğrenmek açısından da önemli. Senin Kewell, Baros gibi oyuncularla diyalogların nasıl?

▲Benim İngilizcem onlarla lisanen diyalog kuracak düzeyde değil. Ama aramızda çok farklı bir iletişim var. Futbolun vücut diliyle birbirimizi anlayabiliyoruz. Onlar da gerçekten son derece alçakgönüllü oyuncular ve gençlerle de ilgileniyorlar.

▼Hagi'nin genç oyuncularla birebir ilgilendiğini, onlar için öğretici olduğunu, deneyimlerini aktardığını biliyoruz. Bugünkü yabancılar da sizler için böyle bir zaman harcıyorlar mı?

▲Hagi gibi antrenmanlarda veya dışarıda olmasa da daha çok ısınma sırasında veya maç esnasında bizimle konuşuyorlar ve nasıl oynamamız, neler yapmamız gerektiği konusunda yönlendirici oluyorlar.

▼Kariyerinin bundan sonraki kısmı için neler planlıyorsunuz?

▲Galatasaray'daki hedefim bu süreci devam ettirebilmek. Belli bir seviyenin üzerinde devamlı oynayabilen, kalıcı bir futbolcu olmak istiyorum. A Milli Takım kampına ilk kez davet edildim ve bundan sonra sürekli bu kadroda yer alıp oynayabilen bir futbolcu haline gelmek istiyorum. Benim de yurt dışında oynamak gibi hayallerim var. Galatasaray'da ve Milli Takım'da belli bir seviyeye geldikten sonra İspanya veya İngiltere Ligi'nde oynamak istiyorum.

▼Bahsettiğin sakatlık problemleri şanssızlık eseri mi yoksa fiziksel yapısı sık sık sakatlanmaya müsait oyuncuların biri misin?

▲Sakatlıklarımın şanssızlığın etkisi çok büyük. Kasığımdaki sakatlık aşırı yorgunluk ve dikkatsizlikten kaynaklanmıştı ama onu atlattıktan sonra omzumun çıkması gerçekten de şanssızlıktı.

İspanya'dan eksikimiz yok

▼Milli Takımımız Avrupa Şampiyonası'nda elde ettiği başarının ardından Dünya Kupası finallerine katılmayı ve başarıyı kalıcı hale dönüştürmeyi amaçlıyor. Grubumuzdaki takımlardan İspanya son Avrupa Şampiyonu. Belçika ve Bosna-Hersek de ilk iki sırayı zorlamak isteyen takımlar. Sen Milli Takımımızın gruptan lider çıkma şansını nasıl görüyorsun?

▲En güçlü rakibimiz İspanya ama ben onların da yenilmeyecek bir takım olmadığını düşünüyorum. İspanya ile arka arkaya iki maç oynayacağız. İyi hazırlanmamız ve iyi konsantre olmamız halinde İspanya'yı yenebilecek bir kadroya sahip olduğumuz kanaatindeyim. Futbolda kendine güvenmek çok

önemli. İspanya ile tek tek karşılaştığımızda bizim oyuncularımızın hiçbirisinin onlardan geride olmadığını görüyoruz.

▼Özellikle genç oyuncularla dikkatimi çeken bir şey var. Hiçbir rakipten çekinmiyor ve her maçı kazanabileceklerini düşünüyorlar. Bu biraz da Genç Milli Takımlar düzeyinde elde edilen sonuçlardan mı kaynaklanıyor? Avrupa Şampiyonu olurken bütün rakiplerinizi yenmeniz, size "Biz her takımı her zaman yenebiliriz" düşüncesini mi kazandırdı?

▲Elbette. Bu güvenin altyapısı geçmişte elde edilen başarılardan kaynaklanıyor. Bundan 3-4 sene önce yendiğimiz takımlardaki oyuncuların bir kısmı da şimdi A takımlarında oynuyor. Biz onları bugün de alt edebileceğimize inanıyoruz.

▼Türk futboluna çağ atlatan bir jenerasyon var. 1996 ve 2000 Avrupa Şampiyonası finallerine katılan, 2000'de UEFA Kupası'nı kazanan, 2002'de dünya üçüncülüğünü elde eden bir jenerasyon. Onlar şimdi sahnedeki çekildi ve artık siz devreye giriyorsunuz. Bu jenerasyonun aynı başarıları tekrarlayabilecek kalitede olduğunu düşünüyor musun?

▲Açıkçası, zamanla daha büyük başarılarla imza atabileceğimizi söyleyebilirim. 1985'lilerden 1988'lilere kadar çok başarılı bir jenerasyon var. Galatasaray'da Arda, Mehmet Güven, Cafercan, Özgürhan çok kaliteli ve yetenekli oyuncular. Beşiktaş'ta Serdar Özkan, yurt dışında oynayan Caner, Nuri, bizden biraz daha büyük olsa da Selçuk aynı jenerasyonun oyuncuları ve bu ekip Türk futbolunu çok daha iyi noktalara taşıyabilecek nitelikte.

▼Senden daha genç oyuncular arasında bizim bilmediğimiz yıldız adayları var mı?

▲Batuhan 1991 doğumlu ve bizden oldukça küçük ama onu zaten herkes tanıyor. Trabzonspor'da Barış Memiş de öyle. Galatasaray'da Cem Sultan, Emre Çolak iyi bir noktadalar ve son derece kaliteli oyuncular. Onların da katılımıyla ortaya iyi bir kadro çıkacak.

▼Avrupa'da çok genç yaşta oyuncuların A milli takımlarda oynadığına pek çok kez şahit olduk. Bizde ise oyuncular genellikle Ümit Milli Takım düzeyini geçtikten sonra A Milli Takım kadrosuna alınmaya başlanıyordu. Ama sanki şimdi daha genç, 17-18 yaşındaki

oyunculara da kapılar açılmış gibi görünüyor.

▲Evet, Fatih Hoca genç oyunculara ayrı bir önem veriyor. Arda onun zamanında 18 yaşındayken A Milli Takım'a alındı. Şimdi de Caner, Nuri, ben, Batuhan A takım kadrosuna alınıyoruz. Diğer gençler için bu tablo ciddi bir motivasyon unsuru oluşturuyor. Bunun yaşanan sakatlıklardan doğan oyuncu eksikliğinden kaynaklandığını da düşünmüyorum. Çünkü Arda, Nuri, Caner gibi oyuncular kadroya sürekli çağırılıyor.

▼Kendi bölgede oynayan oyuncular arasında kimleri beğeniyorsun?

▲Birincisi kardeşim gibi sevdiğim Arda Turan. Dünyada da Cristiano Ronaldo'yu çok beğeniyorum.

▼Futbolun dışında neler yapıyorsun?

▲Ailemle yaşıyorum ve futboldan arta kalan zamanlarımı evde geçirmeyi seviyorum. Dışarı çıktığımda daha çok Mehmet Güven'le ve mahalleden arkadaşlarımla iletişimim var. Daha çok evde playstation oynamayı ve internette vakit geçirmeyi seviyorum.

İspanya yenilmeyecek bir takım değil. İyi hazırlanmamız ve iyi konsantre olmamız halinde İspanya'yı yenebilecek bir kadroya sahibiz. Tek tek karşılaştığımızda bizim oyuncularımızın hiçbirisinin onlardan geride olmadığını biliyoruz.

Kendimize duyduğumuz bu güvenin altyapısı geçmişte elde edilen başarılardan kaynaklanıyor. Bundan 3-4 sene önce yendiğimiz takımlardaki oyuncuların bir kısmı şimdi A takımlarında oynuyor. Biz onları bugün de alt edebileceğimize inanıyoruz.

UEFA Kupası'nın yeni yüzü, Avrupa Ligi...

Uzunca bir süredir Şampiyonlar Ligi'nin gölgesinde ikinci sınıf bir organizasyona dönüşen UEFA Kupası, yeni bir formatla “Avrupa Ligi”ne evriliyor. Organizasyon, 2009-10 sezonundan itibaren “UEFA Europa League” adıyla düzenlenecek. Aktüel olarak 40 takımın beşerli sekiz grupta yer aldığı statü, dörderli on iki gruba ve 48 takımlık bir kümülatif rakama ulaşıyor. Ayrıca her takım artık gruptaki rakipleriyle hem içeride hem de dışarıda oynayacak. Ancak asıl değişim yayın haklarında yaşanacak. Kulüplerin yarı finale kadar olan bölümde yaptıkları maçları lokal olarak pazarlama uygulamasının yerine Şampiyonlar Ligi'ndeki gibi merkezi pazarlama ve yayın hakkı satışı yürürlüğe sokularak takımların daha fazla gelir sahibi olması sağlanacak.

Caner **Eler**

“Yeni formatın, UEFA Europa League organizasyonuna çok önemli bir güç katacağına ikna olmuş durumdayım.”
UEFA Başkanı Michel Platini yıllardır üvey evlat konumunda

bulunan UEFA Kupası'nda yapılan değişiklikleri açıklarken bunları söylüyordu. 26 Eylül'de yapılan resmi açıklamaya göre UEFA Kupası olarak bildiğimiz ikinci kupa, önümüzdeki yıldan, yani

2009-10 sezonundan itibaren UEFA Europa League adını alıyor. Lakin değişiklikler sadece isimden ibaret değil. O halde Platini'yi bu kadar heyecanlandıran ve yürekli konuşmasını sağlayan UEFA Kupası'nda yapılan bu değişiklikler neler?

Aslında bu makyajın olacağına dair ilk ifadeler Temmuz ayında gelmişti. Eskiden G-14 olarak tanıdığımız, daha sonra European Clubs Association (Avrupa Kulüpler Birliği) haline dönüşen, gelişen kurumun Yönetim Kurulu Başkanı Karl Heinz Rummenigge, UEFA Kupası'na artık taze bir görünüm kazandırmanın vaktinin geldiğinden bahsediyordu. “Umudumuz yapılacak bu isim, yapı ve marka değişikliklerinin UEFA Kupası'nı tekrar eski başarılı yıllarına geri götürmesi” demişti. Hatta “Kamuoyundaki genel kanı artık UEFA Kupası'nın ikinci sınıf bir şampiyona haline geldiği yönünde. Bu önemli organizasyonu tekrar bundan 10-15 yıl önceki şaşaalı haline geri döndürmeliyiz” diyerek endişelerini de dile getirmişti. Ayrıca verdikleri teklifin Eylül ayında Bordeaux'da yapılacak UEFA toplantısında oylanacağını açıklamıştı. UEFA İcra Kurulu'nun yaptığı oylama sonucu kabul edilen reform paketinde öncelikle

yeni bir logo ve isim belirlendi. “UEFA Cup” artık “UEFA Europa League” olarak adlandırıldı. Bunun yanı sıra kupanın kendine ait resmi bir maç topu olmasına da karar verildi. Europa League adından da anlaşılacağı gibi kupa daha bir lig statüsüne kavuştu. UEFA Kupası'nda son yıllarda özellikle kulüplerden ve taraftarlardan şikâyet alan şu an uygulanan grup sistemi, Şampiyonlar Ligi'nin müthiş başarısının gölgesi ve etkisiyle de değiştirildi. Aktüel olarak 40 takımın beşerli sekiz grupta yer aldığı statü, dörderli 12 gruba ve 48 takımlık bir kümülatif rakama ulaşıyor. Ayrıca her takımın artık gruptaki rakipleriyle hem içeride hem de dışarıda oynayacak olması da cabası. Yani şu anki gibi, bir takımla sadece içeride ya da deplasmanda oynama olarak getirilen sınırlama kaldırılıyor. Gruplarda ilk ikide yer alacak 24 ekip ise üst tura yükseldiğinde Şampiyonlar Ligi'nden elenip gelen diğer 12 takımla eşleşerek 36 takımlık bir eleme turu oluşturuyor. Sonrası ise malûm.

Asıl değişim yayın haklarında

Bunlar kupayı daha işler, daha renkli hale getirmek için yapılan

çeşitli makyajlar. Asıl önemlisi, yani gerçekten reform diyebileceğimiz uygulama ise yayın haklarında yapılan oynama. Son olarak kulüplerin yarı finale kadar olan bölümde yaptıkları maçları lokal olarak pazarlama uygulaması artık kaldırılıyor. Bunun yerine tıpkı Şampiyonlar Ligi'ndeki gibi merkezi pazarlama ve yayın hakkı satışı yürürlüğe giriyor. Bu zaten Avrupa Kulüpler Birliği'nin de asıl istediği ayarlamaydı. Böylece takımlar daha fazla gelir sahibi olma şansına, organizasyon da daha çekici ve mücadele düzeyi yüksek hale gelmeye aday olacak. UEFA Kupası tam olmasa bile biraz olsun Şampiyonlar Ligi'nin arka bahçesi kıvamından kurtulmak için bir fırsat yakalayabilecek. Rakamlar çok çarpıcı. Geçen yıl Şampiyonlar Ligi'ni kazanan Manchester United'ın kasasına koyduğu para tek başına 43 milyon euro iken, UEFA Kupası'nda hem grup safhasında hem de sonrasındaki eleme turlarında mücadele eden tüm takımların elde ettiği gelir toplam 37 milyon euroydu. Şampiyonlar Ligi'nde yer alan tüm takımlara ödenen ödül miktarı ise 500 milyon euroya fırlamıştı. Bu gerçekten aşılması zor bir uçurum gibi gözüküyor. Zaten hem

Kulüpler Birliği hem de UEFA özellikle bu makyajlar ve yapısal değişikliklerle daha güçlü sponsor yatırımlarını hedefliyorlar. Yayın haklarının ve özellikle kupanın yeni halinin dünyada yapacağı global etkinin gelir kaleminde artış sağlamasını umuyorlar. Böylece “Europa League” olarak kupanın Şampiyonlar Ligi'nin bu harikulade başarısının gölgesinden biraz olsun kurtulup, silkinmesini istiyorlar.

Blatter yeni sisteme karşı

Ancak bu yapılanları negatif olarak değerlendiren kesimler de yok değil. En başta FIFA Başkanı Sepp Blatter bu çatlak seslerin öncülüğünü yaptı. Blatter bu değişikliklerin sonucu olarak kupanın artık herkese açık bir yapıdan, kapalı devre bir sisteme geçiş yapmasından şikâyet etti. “Böylece artık iki Avrupa Ligi oldu” diyerek sitemkâr sözler sarf eden İsviçreli Başkan, böyle

kapalı sistem liglerin futbolu derinden yaralayacağını düşündüğünü söyledi. Bu reformların G14 kökenli büyük kulüplerin girişimiyle yaratıldığını ve bu kulüplerin gizli emeli olan Avrupa'da bir “Süper Lig” organizasyonunun önünü açmak için yapılmış olduğunu iddia etti. Bunun da Avrupa'daki birçok ulusal ligin sonunu hazırlayacağını öne sürdü. Blatter'in iddiaları çarpıcı ancak FIFA'nın geçmişten G14'ü oluşturan şimdinin Avrupa Kulüpler Birliği'nin söz sahibi takımlarıyla olan küskünlükleri devam ediyor gibi. Özellikle milli takıma gidecek (örn: son olimpiyat oyunları) futbolcular konusunda yaşanan çekişme Avrupa'daki kupa organizasyonlarına kadar taşınmış durumda. Yankılar zaten bu sözlerle sınırlı kalacak gibi gözüküyor. 1955'te Fuar Şehirleri Kupası ismiyle ilk adımlarını atan kupa artık bambaşka bir çağın eşliğinde. 1971'de bazı değişiklikler yapılarak UEFA Kupası'na dönüştüğünden bu yana özellikle 90'larda Avrupa siyasi coğrafyasında yaşanan büyük başkalaşımın da etkisiyle kabuk değiştiren kupa, 1999'da da Kupa Galipleri Kupası ile birleştirilmişti.

Son yıllarda da grup safhası eklenerek biraz renk katılmaya çalışılan organizasyon artık çok farklı bir yola girmiş durumda. Eğer beklenenler gerçekleşirse kupa çok daha yüksek bir profile kavuşabilir ve bu da takımların daha yüksek para ödülleri almasını, nihayetinde de futbolcuların “Şampiyonlar Ligi'ndeki takımda oynamak istiyorum” klişe tutkusundan uzaklaşıp, “Europa League'de oynamak istiyorum” demesini, kupanın popülerliğinin artmasını sağlayabilir. Çok iyimser tahminler belki, ancak özellikle yayın hakları sisteminin değişmesi ve grup sisteminin değişmesi iyi sonuçlar doğurmaya aday. Fakat hâlâ temel problem yerinde duruyor olacak. Bu da büyük liglerin dördüncülerinin dahi Şampiyonlar Ligi'ne gidiyor olması ve takım profilinin bu yüzden yeteri kadar yükselmemesi. Lâkin iki senedir, önce Bayern Münih, şimdi de Milan bu yokluğu aratmıyor. Aslında bir diğer problem de sanki Şampiyonlar Ligi'nin gölgesinden kurtulmak isteyen bir kupaya “rakip organizasyondan” elenen takımların üst turlardan katılmasına direkt izin verilmesi gibi gözüküyor. Bir çelişki var gibi...

Sponsorluğu ölçmek

Sponsorluk, bir etkinliğe destek vererek kurumu, ürünü ve hizmeti tanıtarak, hedeflenen kitlenin bilinçaltında marka imajını oluşturmak, marka bilinirliği yaratmak, güçlendirmek ve dolaylı yollardan satın alma tercihlerini etki altına almak olarak tanımlanabilir. Günümüzde bunun için en ideal yöntem ise futbol ve sponsorluğu bir arada kullanmaktır. Fakat bu konuda en göz ardı edilen detay, sponsorlukların ciddi anlamda yönetilmesi gerektiğidir. Sponsorluğun yönetilmesinin en önemli yöntemi ise ölçmektir. Ölçülmeyen, rasyonel veriler üzerinden değerlendirilmeyen, getirisi hesaplanmayan hiçbir sponsorluğun yönetilmesi mümkün değildir.

Burak **Gürkan**

Günümüzde futbol hızla büyüyen bir endüstri haline geldi. Uzun yıllar önce İngilizler tarafından icat edildiği varsayılan ve bugün bilinen formatına getirilen futbol, sadece eğlence bir oyun değildir. Elbette ki içerisinde hâlâ eğlence unsurlarını barındırıyor. Fakat bugün bu eğlenceye çok ciddi ticari getiriler de eklenmiş durumdadır. Futbol günden güne daha da ticari ve ekonomik bir hal almaktadır. Futbolun ekonomik bir

dev haline geliyor olmasının en önemli sebebi ise sponsorluk gelirleridir. Peki, şimdilik futbolu bir kenara bırakırsak, sponsorluk nedir? Sponsorluk, bir etkinliğe destek vererek kurumu, ürünü ve hizmeti tanıtarak, hedeflenen kitlenin bilinçaltında marka imajını oluşturmak, marka bilinirliği yaratmak, güçlendirmek ve dolaylı yollardan satın alma tercihlerini etki altına almak olarak tanımlanabilir. Günümüzde hedef

kitleler bilgiye çok hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmaktadır. Şirketler, kendilerine vaat edilenleri ve verilen sözleri gözü kapalı kabul eden kitleler yerine, araştıran ve sorgulayan bir kitle ile karşı karşıya kalmış durumdadır. Bu durum tüm sektörlerdeki rekabeti daha da aktif ve hareketli kılmaya başlamıştır. Şirketler, değişen pazar ve rekabet koşullarında farklılık yaratmaya çalışmakta, marka bilinirliği ve farkındalığı oluşturmaya gayret etmekte ve hedef kitleyle aralarında duygusal bir bağ

kurmaya çalışmaktadır. Bu amaç doğrultusunda da en doğru pazarlama aracı ile hedef kitlelerine ulaşmaya uğraşmaktadır. Günümüzde hedef kitlelere ulaşmak, marka farkındalığı yaratmak, marka bilinci ve bilinirliği oluşturmak için en ideal yöntem ise futbol ve sponsorluğu bir arada kullanmaktır. Futbol dünyanın her yerinde inanılmaz bir popüleriteye sahiptir ve kitleleri peşinden sürüklemektedir. Hatta Brezilya, Arjantin, Yunanistan, Türkiye, İtalya gibi bazı ülkelerde bir din gibi görülmektedir. Sponsorluk ise kitlelere ulaşmada kullanılan en etkin pazarlama aracıdır. Dolayısı ile ikisinin kombinasyonu şirketlere benzersiz bir fırsat sunmaktadır. Madalyonu çevirip diğer tarafından baktığımız zaman ise sponsorluğun

futbol endüstrisi için en temel gelir kaynaklarından birisi olduğu görülmektedir. Avrupa'da futbolun patronu olan UEFA, İsviçre ve Avusturya tarafından ortak organize edilen Euro 2008'den 1.3 milyar euro gelir elde etmiştir. FIFA'nın yaptırdığı bir araştırmaya göre şirketlerin futbola sponsorluk aracını kullanarak yatırım yapmalarının en önemli sebepleri şunlardır:

1. İmajlarına yatırım
2. Bilinirlik
3. PR
4. Tüketiciye ulaşmak
5. Sosyal sorumluluk
6. Kısa ve uzun vadeli iş planlarına etki
7. Çalışanlarının motivasyonunu arttırmak ve onları sosyalleştirmek
8. Çok kısa vadeli iş planlarına etki.

Futbol dünyasının en önemli ve referans kurumlarından UEFA, tüm organizasyonlarının sponsorluklarını "Sponsor Metrix" adında bir şirkete izlettirmekte, izlettirmenin ötesinde değerlemesini yaptırmakta ve elde ettiği rasyonel verileri sponsorlarına düzenli aralıklarla geri raporlamaktadır.

Günümüzün çok ciddi rekabet ortamında, uzun soluklu ve her iki taraf için de verimli bir sponsorluk programı için, sponsorlukların ölçülmesi ve ölçüm sonuçları üzerinden doğru bir şekilde yönetilmesi şarttır. Ancak bu şekilde sponsorluk paketlerinin değeri arttırılabilir, sponsorlar için futbol platformu daha cazip hale getirilebilir ve futbol dünyası için kaynaklar daha da arttırılabilir.

izlemekte, değerlemekte ve UEFA'ya raporlamaktadır. UEFA ise söz konusu verileri sponsorlarına raporlamaktadır. Sponsorlarına sunduğu bu hizmetin, UEFA'nın mevcut ve ileride uygulayacağı sponsorluk programları üzerine direkt ve göz ardı edilemez etkileri mevcuttur:

1. Sponsorlar yaptıkları yatırımın rasyonel değerlerini görmektedir.
2. Sponsorlar rasyonel veriler üzerinden yatırıma devam etmek veya yatırımlarını başka kanallara yönlendirmek kararını rahatlıkla alabilmektedir.
3. UEFA, sponsorluk anlaşmalarını yenileme döneminde elinde bulundurduğu rasyonel verileri, ciddi bir ikna aracı olarak kullanmaktadır.
4. UEFA, yeni sponsorluk programlarının oluşturulması amacıyla Sponsor Metrix tarafından raporlanan verileri ciddi bir ikna aracı olarak kullanmaktadır.
5. UEFA, elde ettiği rasyonel veriler aracılığıyla sponsorluk programlarının verimliliğini, cazibesini ve futbol endüstrisindeki yerini görebilmektedir.
6. UEFA, elde ettiği rasyonel veriler

aracılığıyla kendisine ait fikri ve sınai hakların gerçek değerini görebilmektedir. Söz konusu izleme, değerlendirme ve geri raporlama yöntemi, bugün tüm spor ve futbol organizasyonları tarafından uygulanabilir ve mutlaka uygulanması gereken bir araçtır. Yukarıda UEFA özelinde sıraladığımız faydalar, bugün sponsorluk programları bulunan ve sponsorları olan tüm spor ve futbol organizasyonları için geçerlidir. Aynı şekilde benzer bir izleme ve değerlendirme yöntemini sponsorluk aracını kullanarak futbola yatırım yapan sponsor şirketler de kullanmaktadır. Günümüzün çok ciddi rekabet ortamında, uzun soluklu ve her iki taraf için de verimli bir sponsorluk programı için, sponsorlukların ölçülmesi ve ölçüm sonuçları üzerinden doğru bir şekilde yönetilmesi şarttır. Ancak bu şekilde sponsorluk paketlerinin değeri arttırılabilir, sponsorlar için futbol platformu daha cazip hale getirilebilir ve futbol dünyası için kaynaklar daha da arttırılabilir.

Şampiyon olursak heykelimizi dikerler

Turkcell Süper Lig'in çift ciğerli oyuncularından. Kazanma hırısı, bitmeyen enerjisi, oyunu iki yönlü oynayabilmesi ve sahada farklı görevler üstlenebilmesi onu farklı kılan özellikleri. Özeleştiri yapmayı ve hatalarını üstlenmeyi biliyor. Bunu gelişmenin anahtarı olarak görüyor. Sorulara verdiği cevaplar da onun "düşünen bir oyuncu" olduğunun ispatı gibi. Daha önce Fenerbahçe'de iki şampiyonluk yaşasa da Trabzonspor'da elde edilecek şampiyonluğun çok farklı sonuçlar doğuracağını söylüyor.

Serkan Balcı

hayata bakışında bir değişiklik olmadı. İlk on bir oyuncusu olduğum için kendimi daha mutlu hissetmeye başladım. Şimdi daha da iyi olacağımı düşünüyorum. 25 yaşındayım. Kendimi geliştirme imkânım var. Futbolda inişli-çıkışlı dönemleriniz olabilir. Önemli olan dibe vurmadan toparlanmayı bilebilmek. Oynadığınız maçlarda veya hayatta yaptığınız hatalardan ders almanız gerekiyor. Ben de böyle yaparak, futbol yaşamımın geri kalanında başarılı olmayı amaçlıyorum.

Oyuncu teknik adamı sevmeli

▼Teknik adamın güler yüzlü olması gerçekten futbolcu için ek bir motivasyon kaynağı mı? Disipline önem veren hocaların, oyuncular tarafından benimsenmediği söylenebilir mi?

▲Futbolda disiplin şüphesiz büyük önem taşıyor ama futbolcuyla sıcak diyaloglar kurabilmek de mühim bir konu. Örneğin Zico, bütün oyuncularla aynı ölçüde diyalog kurmayı başarmıştı. Zico futbolcuya yaklaşım anlamında 10 numara bir insandı. Ersun Hoca da gülüyor, muhabbet ediyor. Önemli olan da bu. Oyuncusuyla muhabbet edebilen hoca başarılı oluyor. Futbolcu bir hocayı sevmese, veriminin otomatik olarak düşeceğine inanıyorum. ▼Maçlardan sonra seninle ilgili medyada yapılan eleştirileri okur musun? Bundan senin için yol gösterici olur mu?

▲Ne gazetelerdeki köşe yazılarını okurum ne de televizyonlardaki eleştirileri dinlerim. Maçı tekrar izlediğim zaman kendi hatalarımı görmek bana yetiyor. Zaten bir kusurum varsa, bunu kesinlikle üstlenirim ve kimsenin üzerine atmam. Ayrıca bana yol gösterecek birisi varsa o da takımın başındaki teknik direktördür. Eleştirmenlerin görüşlerinin çok sık değiştiğini biliyorsunuz. Bir bakmışsınız birkaç hafta önce yaptığı yorumun tam aksine bir değerlendirmede bulunmuş.

▼Her ne kadar eleştirileri okumasan da biz bunları işimiz gereği takip ediyoruz tabii. Seninle ilgili yapılan eleştirilerin büyük çoğunluğu topa ne yapacağını tam olarak bilememen ve orta yapma becerinin sınırlı olması üzerine odaklanıyor. Bunlar için ne dersin?

▲Topla ne yapacağımı tam olarak

bilmediğim söyleniyor ama bir istatistik yapılırsa, takımda en az pas hatası yapan oyunculardan bir tanesi olduğum görülecektir. Galiba bu konuda adım kötüye çıkmış; bu yüzden de ne yapсам bu imajı silemiyorum. Ben bir tane top kaptırsam, herhangi başka bir takım arkadaşımın on pas hatasına bedel oluyor.

▼Senin çok yönlü bir oyuncu olduğunu biliyoruz. Gençlerbirliği'nde oynadığınız dönemde orta sahada görev alıyordun ama Fenerbahçe'ye geldikten sonra sağ kanat savunucusuna döndüştün ve bu gömlek üzerine yapıştı kaldı. Senin tercihin hangi bölgede oynamak?

▲Gençlerbirliği'nden Fenerbahçe'ye geldiğim ilk dönemde orta sahada oynasaydım, şimdi her şey farklı olabilirdi. Daum beni bir maçta sağ tarafta denedi ve devamı geldi. Sonradan sağ bek olduğum için bazı şeylere alışmam kolay değildi. Yaklaşık dört sezon sağ bek oynayınca bu bölgeye adapte oldum. Ama benim nerede oynadığım çok da önemli değil. Hocam solda da görev verse oraya alışmaya çalışırım, yeter ki ilk on birde oynayayım. Herhangi bir mevki tercihim yok. Zaten günümüz futbolu da artık bunu gerektiriyor.

▼Gençlerbirliği'nden sonra Ersun Hoca ile Trabzonspor'da tekrar bir araya gelmek nasıl bir duygu?

▲Daha önceden çalışmış olduğunuz bir teknik adamla yeniden bir araya gelmek, başta bir aşinalık duygusu yaratıyor. Ersun Hoca, beni iyi tanıyor ve sahip olduğum özelliklerini biliyor. Tabii bunu benim forma şansını bulmamı kolaylaştıracak bir avantaj olarak da görmüyorum. Sonuçta formda olmazsan kimse seni oynatmaz.

▼Trabzonspor'da Ziya Doğan ile de çalıştın. Ersun Hoca ile karşılaştırdığında nasıl farklar görüyorsunuz?

▲İki hocayı karşılaştırmak bence çok da doğru değil. Sonuçta ikisinin de kendisine has stilleri var. Benzer yönleri olarak ikisinin de prese dayalı futbol oynamayı sevdiğini söyleyebiliriz.

▼Trabzonspor'un bu sezonki defansif kurgusu nasıl? Yeni oluşumda taşların yenilendiği bölgelerden bir tanesi de burası çünkü...

▲Dediğiniz gibi Trabzonspor defansı bu sezon yeni oyuncularla oluşuyor. Song gibi deneyimli bir oyuncunun savunmanın göbeğinde olması önemli bir artı. Sol bek pozisyonunda ise Hırvat Cale var. O da görevini başarıyla yerine getiriyor. Egemen ve Giray gibi Turkcell Süper Lig'in yüksek kalitedeki stoperlerini de kadromuza kattık. Gerekli kaynaşmayı sağlamak için biraz süre gerekiyor ama bu sadece bizim

Trabzonspor'a geldiğim zaman hayata bakışında bir değişiklik olmadı. İlk on bir oyuncusu olduğum için kendimi daha mutlu hissetmeye başladım. Futbolda inişli-çıkışlı dönemleriniz olabilir. Önemli olan dibe vurmadan toparlanmayı bilebilmek.

Zico tüm oyuncularla aynı ölçüde diyalog kurardı ve bu anlamda 10 numara bir insandı. Ersun Hoca da gülüyor, muhabbet ediyor. Oyuncusuyla muhabbet edebilen hoca başarılı olur. Futbolcu hocasını sevmese, verimi otomatik olarak düşer.

Ne gazetelerdeki köşe yazılarını okurum ne de televizyonlardaki eleştirileri dinlerim. Maçı tekrar izlediğim zaman kendi hatalarımı görmek bana yetiyor. Zaten bir kusurum varsa, bunu kesinlikle üstlenirim ve kimsenin üzerine atmam.

Türker Tozar

▼Uzun bir aradan sonra seni tekrar Milli Takım kadrosunda görüyoruz. Neredeyse iki yıla yakın süren milli formadan ayrılık döneminin sebepleri neydi?

▲İsviçre maçları sonrası iki maçlık ceza almam, gözlerden biraz uzak kalmama yol açtı. Bunu Fenerbahçe'de düzenli olarak oynayamadığım dönemler takip etti. Takımınızda sürekli oynamadığınız zaman Milli Takım için seçilme ihtimaliniz de düşük oluyor. Fenerbahçe'den ayrılıp Trabzonspor'a geçince bu sorunu aştım ve iyi de oynadım. Bundan sonra da Milli Takım'ın kapıları bana

açılmış oldu.

▼Fenerbahçe'ye ilk geldiğin ve ayrıldığın zaman içerisinde senin için ne tür değişiklikler oldu?

▲Zico'nun takımın başına gelişinden önce çalıştığım hocalar, beni hep ilk on bir oyuncusu olarak düşündü. Ancak Zico'nun yönetiminde biraz ikinci planda kaldım. Aslında kendisiyle hiçbir sorunum yoktu. Çünkü Zico güler yüzlü, oyuncularla sohbet eden, onları iyi anlayabilen nadir hocalardan bir tanesiydi. Ancak, bir futbolcuya ne kadar para verirsenez verin, kendini ikinci planda hissetti mi ayrılmak ister. Ayrıca Trabzonspor Başkanı Nuri Albayrak'a da söz vermiştim. Trabzonspor'a geldiğim zaman da

Topla ne yapacağımı tam olarak bilmediğim söyleniyor ama bir istatistik yapılsa, takımda en az pas hatası yapan oyuncuların bir tanesi olduğum görülecektir. Galiba bu konuda adım kötüye çıkmış; bu yüzden de ne yapsam bu imajı silemiyorum.

Colman oyun kurucu özelliklerine sahip ve tekniği üst düzeyde. Top ayağına yakışıyor ve çok yumuşak bilekleri var. Oyunu dikine oynayabiliyor. Takıma alışması için biraz daha zamana ihtiyacı olduğuna inanıyorum.

Trabzonspor 24 yıldır şampiyonluğa hasret. Şu anda taraftarlarda şampiyonluğu görebilmek için öyle derin bir arzu var ki, bu başarıyı elde eden takımın oyuncularının her birinin heykelini bile dikebilirler.

Ben sokakta futbol oynayarak büyüdüm. Sokakta futbol oynamanın tadını aldım ve futbolculuğuma yaptığı katkıyı hissettim. Artık bilgisayarlar yaygınlaştığından beri kimse sokaklara inip top oynamıyor.

Bizim futbolcularımızın Almanlardan aşağı kalır yanı yok. Hatta belli noktalarda daha bile iyiyiz. Köln'de Ümit'e gösterilen sevgiyi görüyorsunuz. Çağdaş, Cottbus'ta bir frikik kullanıyor, bütün stadyum ayağa fırlıyor.

takım için değil her defansın oturması için geçmesi gereken vakit. Şu ana kadar defansımızın sorun yaşadığını düşünmüyorum. Ligin ilk dört haftasında çok iyiydik. Sonraki üç haftada performansımız biraz düştü. Birlikte daha fazla maç oynadıkça ve birbirimize alıştıkça verimliliğimiz en üst noktaya ulaşacak. Savunma yapmayı sadece geri dörtlü anlamında da düşünmemek gerekir. Topu kaybettiğin her yerde defans başlamış demektir. Burada diğer oyunculara da görev düşüyor.

▼Gökdeniz Karadeniz gibi yaratıcı özellikleriyle ön plana çıkan bir oyuncunun takımdan ayrılmış olması, taraftarların benzer özelliklere sahip yeni bir oyuncu beklentisi içine girmesine neden olmuştu. Bu beklentiyi karşılayabilmek için Gustavo Colman transfer edildi. Ancak kendisi halen beklenen patlamayı yapmış değil. Senin gözünle bakıldığında, Colman hangi tipte bir oyuncu?

▲Öncelikle şunu bilmek gerekir ki Colman, Gökdeniz tipinde bir futbolcu olmasa da kendisini ispatlamış bir isim. Oyun kurucu özelliklerine sahip ve tekniği üst düzeyde. Ayağına top çok yakışıyor ve çok yumuşak bilekleri var. Oyunu dikine oynayabiliyor. Takıma

alışması için biraz daha zamana ihtiyacı olduğuna inanıyorum. Fenerbahçe'de oynadığım dönemde Ariel Ortega gelmişti ve onun da adaptasyon süreci uzun sürmüştü. Takım yerine oturduğunda Colman'ın da performansının artacağına inanıyorum.

▼Tayfun'la aynı bölgedeki rekabetiniz için neler söylersin?

▲Rekabet olunca başarı geliyor. Benim ya da onun oynaması çok da önemli değil. Tayfun da güçlü bir futbolcu. İnşallah ikimiz de başarılı bir şekilde sezonu tamamlarız.

▼Trabzonspor'un bu sezonki şampiyonluk şansını nasıl değerlendiriyorsun?

▲İstanbul'daki üç büyük takımın şansları ne ölçüdeyse bizimkini de o kadar yüksek görüyorum. Yeni kurulmuş bir takım olmamıza rağmen oldukça iyi gidiyoruz. Takım içindeki arkadaşlık da üst düzeyde. Bu çok önemli bir etken çünkü ne kadar kaliteli oyunculardan oluşan bir ekibiniz olsa da arkadaşlık duygusunu özümsemeyen bir grup başarıya ulaşamaz. Trabzonspor camiası bu sezon başarı elde etmek için kenetlendi. Tesislerimizde bize sunulan imkânlar da çok iyi. Futbolcuların başarısı için her türlü altyapı sağlanmış durumda. Biz de bu beklentilere cevap vermek amacıyla.

Trabzonspor'da şampiyonluk çok farklı olur

▼Fenerbahçe ile iki lig şampiyonluğu kazanmış bir futbolcu olarak, Trabzonspor'la bu başarıyı elde etmen halinde bunun senin için farklı bir anlamı olacak mı?

▲Fenerbahçe şampiyonluklar yaşamaya alışkın bir kulüp. Yakın geçmişte de birçok kez bu başarıya ulaşmış. Oysa Trabzonspor 24 yıldır bu coşkuyu yaşamaya hasret. Eğer ben de lig şampiyonluğu kazanan takımın bir üyesi olabilirim, bunun anlamı tabii ki çok farklı ve büyük olur. Şu anda taraftarlarda şampiyonluğu görebilmek için öyle derin bir arzu var ki, bu başarıyı elde eden takımın oyuncularının her birinin heykelini bile dikebilirler.

▼Taraftarlardaki bu büyük arzu, son yıllarda oyuncuların üzerine çöken bir baskı halini almıştı. Bilhassa Trabzon doğumlu oyuncular bundan nasiplerini almışlardı. Sen, dışarıdan gelen bir oyuncu olarak bunlar hakkında neler söylersin? Bu sezon durum nasıl?

▲Açıkçası büyük takımların hepsinde oynayan futbolcular bu tür baskılara maruz kalır. Ben Fenerbahçe'de de oynadım ve orada da baskının her türlüşünü gördüm.

Trabzonspor'daki baskı da onlardan farklı değil. Şehrin küçük olması belki bazı oyuncuların bunu göğüslemesini zorlaştırabilir. Diğer yandan, baskının bazen olumlu etkileri de olduğunu görüyoruz. O tür bir baskıyı hissetmek, teşvik edici olabiliyor. Aşırısı da kuşkusuz zararlı. Bu sezona iyi bir başlangıç yaptığımız için olumsuz bir baskı görmedik. Taraftarlarımız bizi coşkulu bir şekilde destekliyor. Başarı geldiği sürece halk bizi sahipleniyor ve kabulleniyor.

▼Trabzon'da boş vakitlerini nasıl geçiriyorsun?

▲Bazen Umut'la birlikte Trabzon'da yeni açılan Forum Alışveriş Merkezi'ne kahve içmeye gidiyoruz. Evde Playstation oynuyoruz. Kitap okumak ve sinemaya gitmek de diğer hobilerim arasında. Zamanımın büyük kısmını tesislerde geçiyorum.

▼Trabzonspor'la olan sözleşmen bu sezon sonunda bitiyor. Gelecekteki kariyer hedeflerin ne?

▲Trabzon ve Trabzonspor'u çok seviyorum. Burada oldukça mutluyum. Eğer başarılıysam yönetim kurulumuz sözleşmemi uzatır. Şu an bunları konuşmanın erken olduğunu düşünüyorum. Önce takımımızı başarıya ulaştırmamız gerekiyor. Avrupa'da oynama hayalim var. Küçükken Fenerbahçe'de oynamak gibi bir hedefim vardı ve bunu başardım. Önümde uzun bir futbol hayatım olduğuna inanıyorum ve daima çalışarak kendimi geliştirmem lüzum. Eğer kendini yeterli görürsen aşağıya düşersin. Hem yabancı dil açısından hem de ileride aile kurduğum zaman Avrupa'da olmak benim için önemli. Almanya veya İspanya Ligi'nde oynamak heyecan verici olabilir.

▼Kendi bölgede oynayan oyunculardan beğendiklerin kimler?

▲Sağ bek olarak Dani Alves. Orta sahadan Iniesta ve Cristiano Ronaldo. Türkiye'de ise tam sağ bek olmasa da Sabri. Gökhan Gönül geçen sezon iyi bir çıkış yakalamıştı. Sivasspor'daki Abdurrahman da önemli bir isim.

▼Amatör liglerde oynarken bir anda Süper Lig takımına gelmiş bir futbolcusun. Takip ettiğin kadarıyla son dönemde senin gibi transfer yapabilen bir oyuncu var mı?

▲Ben sokakta futbol oynayarak büyüdüm. Sokakta futbol oynamanın tadını aldım ve futbolculuğuma yaptığı katkıyı hissettim. Artık bilgisayarlar yaygınlaştığından beri kimse sokaklara inip top oynamıyor. Bilgisayar karşısında sanal maçlar

yapılıyor. Bu da yetenekleri köreltiyor bence. Açıkçası son zamanlarda amatörden Süper Lig'e gelen futbolcu var mı diye hiç takip edemedim. Kendi işime odaklandım. Ümit ve Genç Milli Takımlarımız çok yetenekli futbolculara sahip. Turkcell Süper Lig'e baktığınız zaman artık 1990-1991 doğumlu oyuncuların forma giydiklerini görüyorsunuz. Çok yetenekli gençlerin bulunduğu bir ülkedeyiz fakat bunu eğitimle birleştirmedik müddetçe kalıcı başarılar sağlamak güçleşiyor. Avrupa'daki oyuncular böyle yapıyor. Hiçbir şeyi kafasına takmadan sadece kendini geliştirebilmek için uğraşıyor. Bizim genç oyunculara sabrımız da pek yok. Bir anda zirveye çıkartıp, aynı hızla aşağıya indirebiliyoruz. Ben, gençlere önem verilmediğini düşünüyorum. Avrupa'da ise bu tür umut vaat eden gençleri gözü kapalı olarak oynattıklarını görüyoruz. Neden bizim de Real Madrid'de oynayan futbolcularımız olmasın?

▼Trabzonspor'da umut vaat eden genç yetenekler için örnek olarak Barış Memiş verilebilir herhalde...

▲Barış'ı daha altyapıda oynadığı zamandan biliyordum. Kendine güvenir ve iyi bakarsa, gelecekte Gökdeniz Karadeniz gibi olacağını düşünüyorum. Bu biraz da karakter meselesi. Önüne ulaşmak istediği bir hedef koyması lüzum.

▼Son dönemlerde oyuncularımızın Almanya'ya transferlerinde bir artış var. Önce Ümit Özat, bu sezon da Çağdaş Atan ve Sinan Kaloğlu. Bu transferler şaşırtıcı mı?

▲Oyuncularımızın Bundesliga'ya transfer olması çok güzel ama sayıları az denilebilir. Ben daha çok gider diye düşünüyordum. Bizim futbolcularımızın Almanlardan aşağı kalır yanı yok. Hatta belli noktalarda daha bile iyiyiz. Köln'de Ümit'e gösterilen sevgiyi görüyorsunuz. Çağdaş, Cottbus'ta bir frikik kullanıyor, bütün stadyum ayağa fırlıyor. Hamit'in Bayern Münih'te oynadığı futbola herkes tapıyor. Sinan'ın Bayern Münih maçında yaptıkları da ortada.

▼Almanya demişken, hangi ülkenin millî takımı için oynayacağına karar verme aşamasında tercihini yaşadığı ve doğduğu ülkeden yana kullanan Türk oyuncular için neler söylersin?

▲Durup düşünelim. Almanya'da ya da bir başka yabancı ülkede doğup büyümüşsün. Hayatına orada devam ediyorsun. Oranın kültürünü almışsın ve o dili daha iyi konuşuyorsun. Bu noktada profesyonelce baktığın zaman kişinin kararına saygı duymak gerekir. Sırf ailesinden dolayı Türk Milli Takımı'nı tercih eden oyuncular var ancak bu konuyu vatanseverlikle özdeşleştirmek gerekir.

Millî Takım'ın hedefi birincilik olmalı

▼Millî Takım'ın 2010 Dünya Kupası elemelerindeki şansını nasıl görüyorsun?

▲Ermenistan ve Bosna-Hersek galibiyetlerine karşın, Belçika ve Estonya karşısında şanssız puan kayıpları yaşadık. Avantaj yitirmiş gibi gözüksek de birinciliği kendimize esas hedef olarak koymalıyız ve bunun lüzum kalmaması lazım. İspanya ile gelecek yıl arka arkaya çok önemli maçlar oynayacağız. O karşılaşmalara kadar

sakat oyuncularımız iyileşecek ve onların karşısına tam kadro çıkma imkânımız olacak. İspanya takımı çok iyi pas yapıyor. Dünya Kupası eleme grubu maçlarını izledik. Rakip takım sanki sahada yokmuş gibi top hep onlardaydı. O yüzden İspanya'yı iyi analiz etmemiz gerekecek. Belki favori onlar olacak ama bizim başarımızın sırrı da inanmak. İnanınca Avrupa Şampiyonası'nda neler yapılabildiğini gördük.

▼Sanırım o ruh devam ediyor. Bosna-Hersek maçı da geriden gelerek kazanılan maçlar arasında yerini aldı.

▲Millî Takım formasını giyen futbolcu inancını kaybetmeyecek. Yenilsen de yensen de sahada direneceksin. Kötü oynayabilirsin ama mücadeleden ve koştuktan geri kalmayacaksın.

Eleme grubunda avantaj yitirmiş gibi gözüksek de birinciliği kendimize esas hedef olarak koymalıyız ve bunun lüzum kalmaması lazım. Sakat oyuncularımız İspanya maçlarına kadar iyileşecek. Rakip çok iyi pas yapıyor ama bizim sırrımız da inanmak.

Zico

Orta Asya uyanıyor...

Önce Eto'o, ardından da Puyol, Iniesta ve Fabregas indi Taşkent havaalanına. “Asya'nın Cosmos'u” olarak tanınan Özbek takımı Bunyodkor'la transfer görüşmesi yapacaklardı. İşin aslı sonradan anlaşıldı ki bu bir şovdu ve amacı dikkat çekmeye dönüktü. Eto'o ve İspanyollar olmasa da Rivaldo ve Zico Bunyodkorluydu artık. Biz de “Neler oluyor orada?” diyerek merceğimizi Özbekistan'a ve daha geniş bir açıyla Orta Asya futboluna çevirdik.

Emre **Yazıcıol**

Bir Temmuz günüydü, Euro 2008'in noktalanışının ardından transfer kazanının da yaz sıcağına tavra yapar gibi iyice harlanmaya başladığı zamanlar... “Abramovich yine kimleri zengin edecek?”, “Shevchenko yuvası Milan'a dönecek mi?”, “Cristiano Ronaldo-Real Madrid pembe dizisi yanında bir de elbette batmasa da pazara düşen “Barcelona gemisinin mallarının” nasıl paylaşılacağı zihinleri meşgul ederken ajanslara garip bir haber düştü; “Barcelonalı Samuel Eto'o, Özbekistan'ın Kuruvchi takımıyla sözleşme imzalamak için Taşkent'e gidiyor!” Hayırdır inşallah, Kuruvchi de neydi? Bunca Avrupa devi sıraya girmişken Eto'o gibi bir süper yıldızı nasıl transfer ederdi? Özbekistan'da futbol ne zamandır vardı ve hangi ara İspanya Ligi'nin son on yılına damga vurmuş bu sivri dilli Kamerunluyu transfer etmeyi düşünebilecek kadar palazlanmıştı? Herkes ne olup bittiğine akıl erdirmeye çabalarsken Eto'o, Taşkent havalimanına indi, Özbek Federasyonu ve Kuruvchi kulübü yetkilileri ile görüştü, hatta Özbek millî kıyafeti “çapan”ı da üzerine

geçirerek poz verdi. Ancak transfer gerçekleşmedi, konuşulmadı bile. Eto'o'dan sonra Avrupa Şampiyonu İspanya'nın yıldızları Puyol, Iniesta ve Fabregas'ı da Taşkent'e getiren ve onlara da “çapan” giydiren Özbeklerin girişimlerinin altındaki “çapanoğlu” daha sonra ortaya çıktı; bu kadar yüksek profilili oyuncuları transfer etmeyi asla düşünmemişleri ancak yaptıkları reklamla, aynen planladıkları gibi isimlerini duyurmayı başardılar ve müteakip daha makul atılım için gerekli zemini oluşturdular.

Bunyodkor; Orta Asya'nın Cosmos'u

İşte bu atılım çerçevesinde, Özbekçe “inşa eden” anlamına gelen Kuruvchi, Ağustos ayında ismini Bunyodkor (yaratan, yaratıcı) olarak değiştirdi. Bu aslında yükselen hedeflerin bir izdüşümüydü. Kulüp, sadece üç yıl önce, 2005 yılının ortalarına doğru kuruldu, ilk sezonlarında Taşkent bölgesel liginden Özbek 2. Ligi'ne tırmanmayı başardılar ve hemen o sezon, teknik direktör Khikmata Ergasheva yönetiminde şampiyon olarak Özbek Oliy 1. Ligi'ne terfi ettiler. Ardından da gözlerini şampiyonluğa ve dahi Asya Şampiyonlar Ligi'nde başarıya diktiler. Bunun için de, Eto'o'lu, Puyol'lu, davullu, zurnalı promosyon kampanyasının akabinde önce Rivaldo'yu 14 milyon dolara renklerine kattılar, arkasından Fenerbahçe ile yolları ayrılan Zico ile el sıkıştılar. Kadrosunda Şilili Villanueva, Türkmen Gochguli Gochguliev ve bir diğer Brezilyalı Luizao'yu da bulunduran ekip, Asya Şampiyon Ligi'nde yarı finale kadar yükselmeyi başardı ve büyük hedeflere oynadığını saha sonuçlarıyla da kanıtlamış oldu. Bunyodkor örneği bir istisna gibi

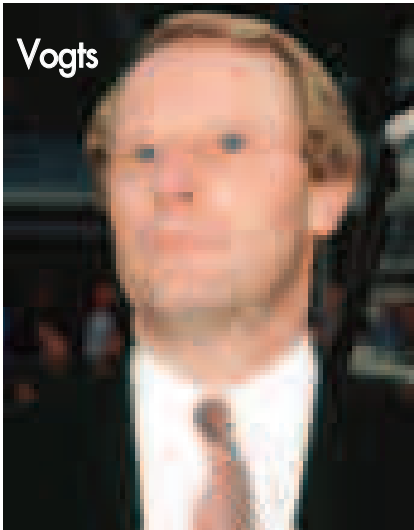
görünebilir. Neftgazmontaj, Uzgazoil, Hisameftgaz, Kokdumalakgaz, Şurtangaz Mahsulat, Neftgaz Sanaat Layiha gibi ülkenin önde gelen petrol ve gaz şirketlerinin aktığı milyon dolarlarla bir nevi Orta Asya'nın “Cosmos”u olmaya heveslendikleri düşünülebilir. Ancak, Hazar Denizi çevresindeki hareketlilik sadece Bunyodkor ve Özbekistan'la sınırlı değil.

Azerbaycan'ın hamlesi

Bu yılın Nisan ayında, Azerbaycan Millî Takımı, başarısız geçen 2007 Afrika Uluslar Kupası sonrası Nijerya Futbol Federasyonu tarafından görevden alınan ünlü Alman Teknik Direktör Berti Vogts ile anlaştı. Sovyetler Birliği'nin petrol deposu Bakü'de belki kuyular artık günde yüz binlerce varil ham petrol vermiyor ama ülkenin yer altı zenginlikleri ve ekonominin dışa açılmasıyla futbol endüstrisi de büyüyor. Azeri futbolunun kazandığı ivme aslında bir musibetle başladı. 2002 yılında Azerbaycan 1. Ligi (Yuksak Liga) takımlarının Federasyon Başkanı Fuad Musayev'i boykot ederek ligi durdurmaları ve FIFA-Azerbaycan ilişkilerinin şimdilerde Polonya ve UEFA'nın yaşadığına benzer bir şekilde davul gibi gerilmesiyle neredeyse ülkedeki futbol stadyumları da artık işe yaramayan Bakü'deki petrol kuyuları gibi terk edilip unutulacak, öksüz kalacaktı. Uzun süren çalışmaların

ardından Federasyon Başkanlığına Azereftyağh Petrol firmasının sahibi ve Neftchi Kulübü Başkanı Ramiz Mirzoyev seçildi ve kriz aşıldı. Bunun sonrasındaysa, FIFA destekli “ağır futbol hamleleri” birbiri ardına geldi. İlk iş olarak Shamkir, Tovuz, Yevlakh, Imishli ve Quba Stadyumları uluslararası normlara uygun hale getirildi. Sumgait, Ganja, Lenkoran ve Mingechevir Stadyumları için de restorasyon planları hazır edildi. FIFA'nın Orta Asya futbolunu kaldırmak için 2000'lerin başında yürürlüğe soktuğu “GOAL” adında bir proje mevcut. Bu kapsamda 2003 yılında Azerbaycan'da, şimdilerde pek çok millî maça ev sahipliği yapan Shafa Stadyumu'nun yanına, Azeri hükümetinin tahsis ettiği bir alanda FIFA'nın aktardığı 250 bin dolarlık kaynakla son derece modern bir Ulusal Spor Merkezi inşa edildi. Bir akademi olarak hizmet vermekte olan bu tesisin ileride pek çok Anadolu Banishevski'ler yetiştirmesi ümit ediliyor. Banishevski, Azeri futbolunun en büyük kahramanı... Sovyetler Birliği forması altında 51 maça çıkıp 19 gol atan, 1966 Dünya Kupası'nda forma giyen efsane isim, 2003 yılında son 50 yılda ülkenin yetiştirdiği en büyük futbolcu unvanıyla onurlandırıldı. Banishevski'nin formasını giydiği Azerbaycan'ın en ünlü kulübü Neftchi Bakü ise Sovyetler Birliği

1. Ligi'nde 23 sezon mücadele edip 1976'da ikinci olmayı da başarmıştı. Banishevski ile birlikte Alekper Mamedov, Kazbek Tuayev ve Aleksand Trophimov gibi Sovyet Millî Takımı'nda da forma giymiş Azeri yıldızların kulübü

Vogts

Neftchi, Azerbaycan futbol geleneğinin de bir anlamda simgesi konumunda. Bu pencereden bakıldığında, Azerbaycan'da futbolun patlamasının diğer Türkî Cumhuriyetlere kıyasla çok daha elverişli bir zemine sahip olduğu da açık. Azeriler için bir diğer önemli nokta da UEFA'ya bağlı olmaları. Yani kulüp ve millî takım bazında Avrupa'daki şampiyonalara iştirak ediyorlar. Ülkelerin futboldaki seviyelerinin en nihayetinde bağlı bulundukları konfederasyonla doğrudan ilgili olduğu düşünülecek olursa Kafkasya'daki en büyük potansiyel, sermaye ve genç nüfus da hesaba katıldığında Azerbaycan'da. Ne var ki, 2002'ye kadar futbola ciddi yatırım yapılmadığı ve herhangi bir omurga inşa edilemediği için henüz bu potansiyel kuluçka evresinde. An itibarıyla FIFA Dünya Sıralaması'nda 143. basamaktalar. Bu listeye bakıldığında Özbekistan 70. sırada. Özbekler 2006-2007 arasında yaklaşık bir yıl ilk 50 içerisinde yer alarak ve hatta 1994 Asya Oyunları'nda şampiyon olarak meşin yuvraların peşinde koşma işinde ne derece iddialı olduklarını da kanıtlamışlardı. Ukrayna'da Dinamo Kiev takımında oynayan Maksim Shatskiikh , Dnipro'da forma giyen Vitaliy Denisov, Rusya'da Rubin Kazan için ter akıtan Vagiz Galiulin ve Çek Cumhuriyeti'nde Bohemians'la başarılı maçlar çıkartan Aziz İbragimov gibi oyuncularıyla Özbekler zaten Asya'da hiç de yabana atılmayacak bir millî takıma sahipler.

Kazakistan'ın da gözü yüksekte

Kazakistan ise UEFA'ya bağlı bir diğer Orta Asya ülkesi. Kazakların futbolla tanışması ise Britanyalı tüccarların, I. Dünya Savaşı öncesi bölgeye güzel oyunu getirmesiyle gerçekleşti. Dönemin ünlü Kazak yazarlarından Mukhtar Auezov ise ilk futbolculardan biriydi ve zamanının en büyük kulübü olan

Yarysh'in formasını terletti. Yarysh'i Pavlodar ve Dzambhul kulüpleri izledi. Sovyetler Birliği liglerinde etki yapan ilk ve belki de tek Kazak kulübü Kairat Almaty (Almaata) oldu. 1960 yılında ilk kez Sovyet 1. Ligi'nde oynayan Kazak ekibi apoletini omuzlarına taktılar. 1963'te Sovyet Kupası'nda yarı final gördüler ve 1976'da da Sovyet 2. Ligi'nde şampiyon olmayı başaran ilk Kazak takımı olarak tarihe geçtiler. 1977'e kadar hiçbir Kazak kökenli oyuncu Sovyet Millî Takımı forması giymedi. Ta ki Seilda Baishakov Dünya Kupası elemelerinde Macaristan maçı için takıma seçilene kadar. Baishakov'dan 11 yıl sonra bir diğer Kazak Eugeny Yarovenko ise Sovyet Millî Takımı'nın muzaffer Seul Olimpiyatı kadrosunda yer aldı. Kazakistan futbolu da aynı Azerbaycan'ınki gibi 2002 yılında büyük bir reforma sahne oldu. Bağımsızlığın kazanıldığı 1992'den o tarihe kadar Asya Futbol Konfederasyonu AFC'nin üyesi olan Kazakistan, UEFA'ya katıldı. Federasyon Başkanı Adilbek Dzhaksybekov yönetiminde idealleri büyüttüler ve hedefi 2010 Dünya Kupası olarak belirlediler. Bu amaçla millî takımın başına 2005'te Belçikalı Arno Pijpers getirildi. 2006 Dünya Kupası elemelerinde Millî Takımımızla aynı grupta yer aldılar ve tarihlerinin en farklı mağlubiyetini, kendi evlerinde 6-0 ile bize karşı yaşadılar. Ama Euro 2008 elemelerinde Sırbistan'a karşı aldıkları galibiyet ve Belçika ile 2-2 berabere kalmaları işlerin yoluna girmeye başladığının kanıtıydı. Aslında halk ve federasyon daha iyi sonuçlar ve daha fazla puan bekliyordu ve hayal kırıklığını sineye çekip 2010 Dünya Kupası için Pijpers ile “gönülsüz” bir “devam” kararı alındı. Gelgelelim Kazakistan, şanssız bir grupta İngiltere, Ukrayna, Hırvatistan ve hatta Belarus'un yanına düştü. Gruptaki zayıf halka Andorra'yı 3-0

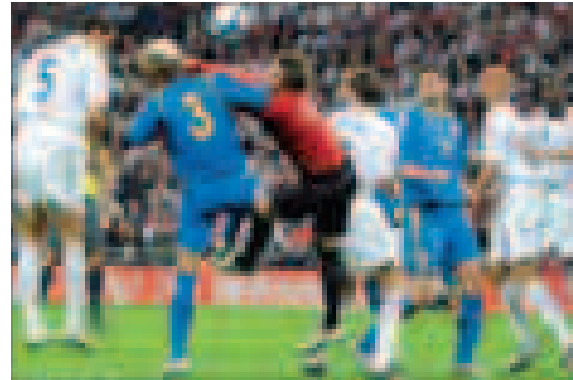
mağlup ettikten sonra alınan 3-0'lık Hırvatistan ve 3-1'lik Ukrayna yenilgileri sonrası Pijpers, federasyonun “Bu utanca daha fazla katlanamayız” açıklamasıyla görevden alındı ve yerine Alman Bernd Strock getirildi. Strock şu anda hem Kairat Almaty'yi hem 21 Yaş Altı Millî Takımı'nı hem de A Millî Takım'ı çalıştırıyor. Takımın başındaki ilk maçına Wembley'de İngiltere'ye karşı çıkması ise işini pek de kolaylaştırmadı. 1983 ve 1989 yıllarında Borussia Dortmund'da top koşturmuş çalıştırıcısıyla 1-1'i yakaladıkları maçı 5-1 kaybettiler ve geleceğe yönelik çok olumlu sinyaller vermediler. FIFA'nın GOAL projesinden yararlanan ülkelere kazakistan da diğer bütün Orta Asya devletleri kadar bereketli doğal enerji kaynaklarına sahip. Ek olarak, uranyum ve altın madenleri bakımından komşularına göre daha şanslılar. Hükümet, 2015 yılına kadar Kazakistan ekonomisinin 2000 yılına kıyasla üç misli büyüyeceğini açıkladı ve buna paralel olarak artan futbol yatırımlarıyla yakın zamanda Kazakların da yeşil sahalarda daha fazla saygınlık kazanması muhtemel.

Türkmenistan ve Kırgızistan emekleme aşamasında

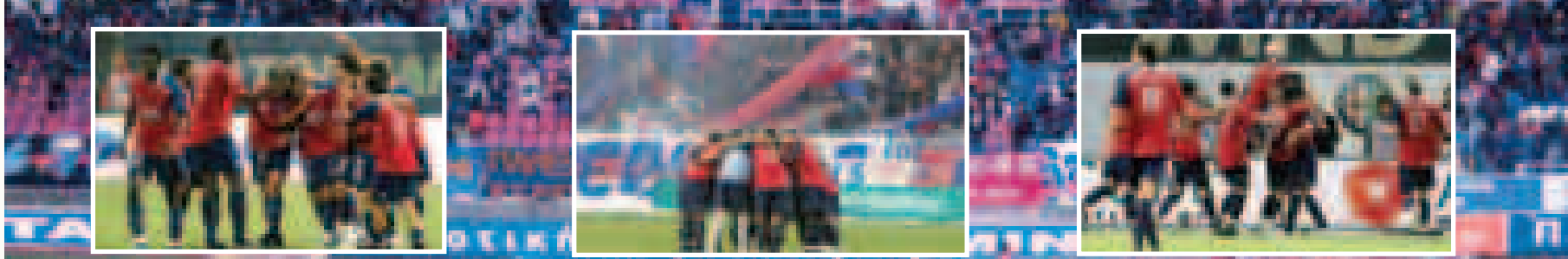
Türkmenistan ve Kırgızistan içinse henüz futbol emekleme aşamasında. Bu iki ülkenin de futbol gelenekleri diğer Türkî Cumhuriyetlerle kıyaslandığında zayıf kalıyor. İki ülkenin ligleri de üst, hatta orta seviyede dahi değil. Sovyet döneminden taşınan herhangi bir miras da yok. Yine de özellikle Türkmenistan'da, pek çok Türkmen

oyuncunun Özbek Ligi'nde oynamasına istinaden, uzun vadede bir ilerleme tahmin edilebilir. Ayrıca Türkmen millî Vladimir Bairamov'un da Rusya Premeir Ligi ekiplerinden Khimki formasını giymesi hiç de fena bir başlangıç değil. Bir başka Türkmen Azat Muhadov da geçen yıl ülkemizde Mardinspor formasıyla 13 maç oynadı. Hem Kırgızistan hem de Türkmenistan, FIFA GOAL Projesi fonlarıyla Aşkabat ve Bişkek'te zorlu hava şartlarına dayanabilecek suni çim stadyumlara kavuştular ve yeni jenerasyonların eğitimi için katkı almaya devam ediyorlar. Türkmenistan FIFA Dünya Sıralaması'nda 158, Kırgızistan ise 127. sırada. Sonuç olarak, her ne kadar şimdiye kadar futbol söz konusu olduğunda esamileri pek okunmasa da, Dünya Kupası'na katılmak bir yana, bunu hayal dahi etmeye yeni başlıyor olsalar da, bir süredir Türkî Cumhuriyetlerde futbol adına güzel şeyler yaşıyor. FIFA'nın desteğinin yanı sıra Asya Şampiyonlar Ligi ve Asya Kupası'nın önümüzdeki yıllarda UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Kupası'yla aynı formatta oynanacak olması, Çin, Kore ve Hindistan'ın dünya ile entegrasyonu ve futbola yaptığı yatırımlarla Türkî Cumhuriyetlerin de bu modelin peşinden gitmesiyle birlikte bu zengin coğrafyanın sarı bozkırlarının, yerlerini yemyeşil futbol stadyumlarına devretmesi çok fazla zaman almayacakmış gibi görünüyor.

Komsu'da İstanbul

Futbola ve İstanbul'a fena halde gönlünüzü kaptırmışsanız Yunanistan'a gidip de Atina'da yaşayan İstanbulluların takımı AEK'in maçına gitmemek olmaz. Hele ki İzmir göçmenlerinin takımı Panionios'la oynuyorsa. Atina'da öğlen yoğurtlu kebab-kazandibi yiyip akşam İstanbul-İzmir futbol rekabeğine tanıklık etme ihtimaliniz, bunu Türkiye'de yapabilmek şansınızdan daha yüksek. Zira İstanbul'un büyükleriyle İzmir'in devleri artık ne yazık ki ayrı liglerde yer alıyor. Oysa Yunanistan'da senede en az iki AEK-Panionios maçı izlemek olası. Biz de oraya kadar gitmişken bu maçı kaçırsaydık ayıp olurdu, kaçırmadık.

Dağhan Irak

Atina'nın sarı-siyahlı ekibi AEK (a-e-ka değil, AEK şeklinde tek kelime olarak okunuyor) İstanbul doğumlu bir takım. Kulüp, Beyoğlu'nda Pera Club adıyla kuruluyor. Zamanın rüzgârları 1923'te kurucuların bir bölümünün Yunanistan'a savuruyor. Bir kısım Peralı ise Türkiye'de kalıp Beyoğluspor'un temellerini atıyor. İki kulüp ortak renkleri paylaşıyor. Bir başka İstanbul takımı Ermiş'in kurucuları ise Selanik'e giderek PAOK'u kuruyor. AEK'liler uzun yıllar İstanbul'un üç büyüğü ve Beyoğluspor'la, PAOK'la geçindiğinden çok daha iyi geçiniyor. Özellikle II. Dünya Savaşı sonrası AEK, Türkiye'ye defalarca geliyor, senede sekiz-on maç yapıyor. Beyoğlusporlu Yordan, Beşiktaşlı Sofyanidis,

Fenerbahçeli Lefter bu kulüp formasıyla top koşturuyor. Kıbrıs sorunu patlak verene kadar, AEK Türkiye'de gerek kendi ismi, gerekse taraftarlarının verdiği "Enosi" (Birlik) adıyla çok iyi tanınıyor. Sahaya kimi maçlarda jest olarak Türkiye bayrağı taşıyarak çıkıyorlar. Ezeli rakipleri Panathinaikos ve Olympiakos taraftarlarının AEK'lileri "Türkler" olarak anmaya başladığı dönemler bunlar. Fenerbahçe ile AEK'in oynadığı ve Fenerbahçe'nin üçüncü maçtan sonra kazandığı Balkan Kupası finali bu dostluğun belki de son halkası. İkinci maçtan sonra iki takım futbolcuları gazinoda beraber eğleniyor. Fenerbahçeliler şarkı söylerken, AEK'liler göbek atıyor. Ancak aynı günlerde Kıbrıs'ta akan kan ilişkileri zorunlu olarak

donduruyor. AEK, İstanbul'dan bir kez daha kopuyor. Bir zamanlar takımı taraftarlarının verdiği isimle anacak kadar iyi tanıyan Türkiye basını da zamanla takımın adının doğru okunuşunu unutuyor, "A-E-KA" bu zamanda icat olunuyor. O dönemi yaşayan eski futbolcular ise kulübü güzel anılarla hatırlıyor. Kendisine Türkiye'nin Atina Başkonsolosluğu'nda AEK tarafından transfer teklif edilen Can Bartu gibi... Yıllar sonra bir başka basketbol üstadı İbrahim Kutluay, ilişkileri tekrar düzeltmeye başlıyor. Kulüp 80. yılını İstanbul'da Galatasaray'la maç yaparak kutluyor. Bu maçın anı flamasını ve "İstanbul'a dönüş" isimli belgesel DVD'yi kulübün dükkânlarında bulmak hâlâ mümkün.

İzmirli Panionios

Panionios ise Atina'nın Nea Smyrni (Yeni İzmir) banliyösünün kulübü. Panionios'un kelime manası "Tüm İyonyalılar." Zaten kulübün tam adı da Panionios İzmir Spor Kulübü. İzmir'e yapılan bu vurguya rağmen savaş sonrası dönemde Panionios; belki savaşın İzmir'de daha yoğun yaşanmış olması, belki de Türkiye'de futbolun ağırlığının İzmir'den İstanbul'a geçmesi nedeniyle Türkiye'yle AEK kadar fazla ilişki kurmuyor. Oysa Günver Güneş'in Kurtuluş Savaşı öncesi İzmir futboluyla ilgili kıymetli makalelerinden ve Hristos Solomonidis'in İzmir hakkındaki kitaplarından biliyoruz ki, Panionios ve Apollon; Altay ve

İzmir rekabeti

Karşıyaka gibi Türk kulüpleriyle beraber hem Osmanlı'da futbolun öncülüğünü yapıyor, hem de iki tarafın kulüpleri bölgedeki millî rekabette büyük rol oynuyor. Panionios Kulübü, başarı bakımından ve mali açıdan Atina'nın üç büyüğüyle rekabet edebilecek ölçüde hiçbir zaman olmadı. Hatta Selanik'in büyükleri Aris, Iraklis ve PAOK'un ve taşradan çıkan tek şampiyon Larisa'nın gerisinde kaldı. 2000'lerde tıpkı AEK gibi Panionios da iflasın eşiğine geldi. AEK'i eski futbolcusu ve şimdiki genç başkanı Demis Nikolaidis kurtarıırken, Panionios'un yardımına da Anadolu göçmeni meşhur rebetiko şarkıcısı Lefteris Pantazis koştı. Bu sezon ise lacivert-kırmızılı takım için çok önemli. Çünkü tarihlerindeki en iyi transferleri yaparak eski Interli Alvaro Recoba'yı ve Valencia'lı Fabian Estoyanoff'u kadrosuna kattı. Nea Smyrni'de konuştuğumuz pek çok taraftar bu sezon Panionios'un Şampiyonlar Ligi'ni zorlayacağına gönülden inanıyor. AEK de bu yolda onlar için önemli bir engel. Üstelik kendileri gibi göçmen olan ama daha fazla başarı kazanan bu takımdan da pek hazzetmiyorlar. Yağmurlu bir akşamüstü Atina'nın merkezinin sınırındaki Neos Kosmos semtinden Nea Smyrni'ye yürürken bu durumu hissetmemek mümkün değil. Panionios'un başlıca taraftar grubu Panthers'in daha Neos Kosmos'da başlayan duvar yazıları genelde takımlarını desteklerken, küfürlü sloganların hedefi hep AEK. Atina'dan Nea Symrni'ye gelmek, biraz İzmir'in başka bir yerinden Karşıyaka'ya gelmek gibi; nereye baksanız Panionios var ve kadın-erkek herkes lacivert-kırmızı.

Stadın en iyi locası kilisenin kulesi!

Yunanistan'la ilgili hatırlanması gereken bir nokta, ülkenin devlet yönetiminin laik olmadığı. Devletin resmi dini Ortodoksluk ve laik bir ülkeden geldiğiniz zaman bazı uygulamalara gözünüzün takılması olası. Örneğin daha pasaport kontrolünde polis memurunun arkasında büyükçe bir Hz. İsa resmiyle karşılaşabilirsiniz. Böyle durumlara Yunanistan'da ilk kez rastlamıyorum, ama açıkçası Nea Smyrni Stadi'nin içinde bir kilise bulmayı da beklemiyordum. Stadın girişinde sıradan bir kilise de değil, Nea Smyrni Metropolitliği var. İnönü Stadi'nin açık tribününde otururken nasıl Dolmabahçe'deki saat kulesine bakıyorsanız, burada da kilisenin kulesine bakıyorsunuz. Tek fark, kilise stada

geçmeyeceği kesin. Recoba ve Estoyanoff oynamayacak ama Panionios'un sahasında iyi mücadele ettiğini bir sene önceki Galatasaray maçından biliyoruz. Stadı bulmak pek zor değil. Zaten Nea Smyrni ufak ve düzenli bir banliyö, stat ise oldukça merkezi. Yolda gördüğümüz kiliselerde İzmir mimarisinin kokularını almak mümkün. İstanbul'un kilise ve camilerindeki Ayasofya merkezli Neo-Bizans etkisi Yunanistan'ın pek çok yerinde de görülebiliyor. Ama Nea Smyrni'de gördüğünüz pek çok kule Konak'taki saat kulesini daha çok andırıyor. Zaten semtteki Aya Fotini Kilisesi'nin saat kulesi, İzmir'deki büyük yangında kül olan kilise model alınarak yapılmış.

Stadın en iyi locası kilisenin kulesi!

Yunanistan'la ilgili hatırlanması gereken bir nokta, ülkenin devlet yönetiminin laik olmadığı. Devletin resmi dini Ortodoksluk ve laik bir ülkeden geldiğiniz zaman bazı uygulamalara gözünüzün takılması olası. Örneğin daha pasaport kontrolünde polis memurunun arkasında büyükçe bir Hz. İsa resmiyle karşılaşabilirsiniz. Böyle durumlara Yunanistan'da ilk kez rastlamıyorum, ama açıkçası Nea Smyrni Stadi'nin içinde bir kilise bulmayı da beklemiyordum. Stadın girişinde sıradan bir kilise de değil, Nea Smyrni Metropolitliği var. İnönü Stadi'nin açık tribününde otururken nasıl Dolmabahçe'deki saat kulesine bakıyorsanız, burada da kilisenin kulesine bakıyorsunuz. Tek fark, kilise stada

bitişik nizamda. Aklıma Osmanlı dönemi İzmir'inde Rum takımlarının maçlarında kilise görevlilerinin takımı takdis ettiği geliyor. Demek ki kilisenin futbola aşinalığı da İzmir'den göç etmiş. Baksanıza, stadyumdaki en iyi loca kilisenin kulesi! Atina'daki gazeteci dostlarım daha önce Panionios Kulübü'ne ismimi bildirdikleri için basın tribününe girmekte güçlük çekmiyorum. Eurosport kimliğimi gösterip içeri giriyorum. Yalnızca polis memurlarıyla ve güvenlik görevlileriyle Yunanca konuşurken karnıma yavaştan ağırlar giriyor. Zira Yunanların konuşma hızı, maalesef senelerdir benim Yunanca anlama ve cevap verme hızımdan ileride. Türkiye'den gelmiş olmam, tahmin ettiğimden daha sıcak karşılanıyor. Aslında daha önce ülkede Türk olduğum için kötü muamele görmüşlüğüm yok. Aksine ailesi buradan göç edenler tarafından sevinçle kucaklanmışlığım çok. Ama stadyumda ne olur bilemiyorum. Polis memurları ve güvenlik mümkün olduğunca iyi

Nea Smyrni Metropolitliği, Panionios'a ait stadın içinde yer alıyor. Tribünde otururken kilisenin Aya Fotini kulesine bakıyorsunuz. Bu kule, stadyumun en iyi locası konumunda.

davranıyor. Hatta bir kulüp görevlisi "Türkiye'den mi geldiniz? Kameranız var mı? İçeri giremedilerse hemen alalım" diyor. Bir dahaki sefere kamerayla gelmeye anında karar veriyorum. O gün Türkiye'den gelmek bir problem değil, tabii sarı-siyah giyinmediğiniz sürece. Zira AEK taraftarı maça giremiyor. Yunanistan'da derbi maçları devrilen ya da ateşe verilen otobüs sayısı ile ölçüldüğü için deplasman taraftarına kapılar tamamen kapatılmış. Yağmur var diye açık tribünler (ki Nea Smyrni Stadi'nin neredeyse tamamı açık) boş kalmış. Oysa AEK'liler gelse hem tezahürat atışması izleyeceğiz hem de tribünler dolacak. İstanbul cephesini bu seferlik fûme camlı locada hayal meyal gördüğüm Demis Nikolaidis ve ben deniz temsil ediyoruz. Bir de tabii AEK'li gazeteciler var.

Taraftar gazeteler

Yunanistan'da kulüplerin taraftarlarına özel "taraftar gazete"ler var. Bunları kulüpler değil özel şirketler çıkarıyor. Hatta iki farklı kulübün gazetesini aynı şirketin çıkarması sıklıkla görülen bir durum. Bir ara ülkemizde de denenip tutmayan bu gazete modeli, komşuda epeyce popüler. Tarafsızlık ise taca çıkmış. Nea Smyrni Stadyumu, on iki bin kişilik mütevazı bir stat. Bizim 1. Ligimizde rastlasak şaşırmayacağımız cinsten. Gözünü Şampiyonlar Ligi'ne diken kulüp de stadın yetmemeye başladığının farkında olmalı ki, yeni stadyum projesi çoktan hazırlanmış ve belediyeye onaylatılmış. Ancak AEK maçında açık tribünlerde yalnızca Panthers taraftar grubu var, gerişi ıslak ve boş. Kapalı tribünler ise üç bölme hâlinde; numaralı, kombine ve basın tribünü. Basın tribününe giderken boşlukları görünce çark edip kombine tribününe dönüyorum. Birincisi konumu daha iyi, ikincisi

Maç günü dergisinde Panionios'un AEK'i yendiği 1969 yılındaki bir maç anlatılıyor. Bu kadar eski bir maçı hâlâ kafaya kakmaları oldukça eğlenceli.

tarafkların neler konuştuklarını duymak istiyorum. Kombine tribününün kilitletli ara kapısının başındaki görevliyle göz göze geliyorum, bir şey demiyor. Sonradan koltuklar dolmaya başlayınca biraz diken üstünde oturmaya başlıyorum ama fark ediyorum ki kulüp futbolcuların ailelerini de bu koltuklarda ağırlıyor. Zaten büyük ihtimalle kart sahiplerinin sayısı da koltuk sayısından fazla. Kimse merdivenlerde oturmayı umursamıyor. Pek güzel Yeni İzmirli hanımlar tribündekilere içecek ikram ediyor, ister koltukta, ister basamakta otursunlar. Misafirperverlik: 1-UEFA Kriterleri: 0!

Sanki Türkiye tribünleri

Takımlar sahaya çıktığında herkes gergin, insanların Panionios'tan çok şey beklediğini bir kez daha hissediyorum. Arkamdaki orta yaşlı bir taraftarın sesi, takım atağa kalktıkça çatlıyor. Ses tonu olarak bana Yunanistan'ın Avrupa Şampiyonu olduğu maçta gol anında sesini kaybeden spikeri hatırlatıyor. Herkes heyecanlı. Tribünde kadın-erkek yüzdesi hemen hemen İstanbul'un üç

büyüklerinin kadar. Türkçeyle Yunanca arasında dört bin ortak kelime olduğu söyleniyor. Tribündeyseniz duyacağınız 10-15 kelimenin neredeyse tamamı bu gruba dâhil. AEK içeri orta yapınca, arkamdaki o taraftar "Vur!" diye bağırıyor. Teknik Direktör Yorgos Donis, bir buçuk metre önümdeki AEK yedek kulübesinden taktik vermek için çıktığında Panionios taraftarının nidaları da yine renkli-Türkçe! Türk ve Yunan anneler çocuklarının ağzına rahatlıkla aynı nedenlerle biber sürebilir. Bir de tribünlerin karşılıklı yaptığı tezahürat var ki, kelime kelime çevirince bile aşağı yukarı

"Panionios'um benim, biricik sevgilim" oluyor. Ben bir yere gittiğimde, eve yakınlığımı genelde insanların stadyum davranışlarıyla ölçerim. Ölçü yine tutuyor. Türkiye'ye uçakla bir saat uzakta olduğumuz belli. Burası öyle devre arasında insanların yemek yiyip geri dönüştürme yerine oturup sakince maç izlediği Batı Avrupa stadyumlarına hiç benzemiyor. Maçın ilk yarısında Panionios yüklendikçe yükleniyor. Ben en çok AEK defansının yeni stoperleri

Sotiris Kiryakos ve Daniel Majstorovic'i merak ediyordum. Sarı-siyahlılardan topa zaten en çok onlar dokunabiliyor. Nikos Liberopoulos ve Rivaldo gibi iki yıldızını takımda tutamayan AEK'te millî transferler Kiryakos ve Basinas kalitelerini belli ediyor. Geçen yılın gol kralı Ismael Blanco ise gününde değil. Panionios bir anı atakta golü buluyor. Direktten dönen top sahanın en iyisi Kiryakos'a çarpıp giriyor. Maçı ben anlatıyor olsaydım, "Futbolun cilvesi..." derdim. Panionios'un hücum hattında eski Interli Lambros Hutos'a dikkat kesilmemek mümkün değil. Recoba da gelince bir hayli can yakacakları kesin. İlk yarı 1-0 bitiyor.

Sosyete tribünü mü Gazze Şeridi mi?

İkinci yarının başında toparlanan AEK golü buluyor. Yine bir karambol, yükseltilen top ve Arjantinli yeni transfer Nacho Scocco golü kaydediyor. Başkan Nikolaidis, 2004'te takımı iflastan kurtardığından beri ucuz fakat verimli transferlerle takımı Şampiyonlar Ligi seviyesine kadar yükseltti. Scocco da bunlardan biri olacak gibi gözüküyor. Nikolaidis demişken, bir anda herkesin onun oturduğu locaya döndüğünü görüyorum. Genç başkan muhtemelen golle beraber locasında ayağa fırlamış. Tıka basa Panionioslu dolu tribünde büyük hata! Onlarca taraftar locanın camlarına vuruyor. Ellili yaşlarında bir adam üç-beş metre yakınımdan locaya bir bira şişesi nişanlıyor. Türkiye'de olsa diğer tribünler tarafından büyük ihtimalle "sosyete" olarak nitelendirilecek tribün bir anda Gazze Şeridi'ne dönüyor. Düzinelerce kasklı polisi ilk kez o zaman görüyorum;

sanıyorum tribünün alt kısmında bekliyorlardı. Yunanistan'da maç izlemenin bazen Türkiye'dekinden biraz daha badireli bir iş olduğunu yaşıyorum. "Başıma bir iş gelmeden şu maç bitse" düşüncesiyle dakikalar geçiyor. Panionios'un 2-1 öne geçmesi tribünleri sakinleştirmeye pek yetmiyor. Son dakikada AEK'in Kafes'le attığı beraberlik golü ise taraftarları şoka sokuyor. O an yüzünden yıkılmışlık okunmayan tek insan olmak bile beni tedirgin ediyor. Aklıma tuttuğum takımın ben çocukken İzmir deplasmanından kurtardığı bir puanlar geliyor. Çocukluk nostaljisiyle gülümsecek yerde olmadığımı fark etmem bir saniye bile almıyor. Hemen dışarı çıkıyorum. Tıpkı Türkiye'deki gibi kebab ve köfte kokuları arasında midem kazanarak eve dönüyorum. Sokak satıcılarının da AEK'in golüne pek sevinmediklerini hissediyorum. İştahı kesilmiş birkaç bin Yeni İzmirliyi hangi köfteci ister ki? Nea Smyrni'den çıkışta yavaş yavaş "Panionios" duvar yazılarının arasına "AEK", "PAO", "OSFP" karışmaya başlıyor. Atina'nın Karşıyaka'sına yaptığım turistik gezinin sonuna geliyorum. Yunanistan, Türkiye'ye gerçekten benziyor. Ülkede maç izleyince bunu biraz daha iyi anlıyorsunuz. Benzer eğlenceli hikâyeler, benzer sıcak anılar ve gerginliklerle tattan ayrılıyorsunuz. Birbirini yiyen iki ülke olmaktan, yediği içtiği ayrı gitmeyen iki ülke olmaya giden yolun ortak yaşanmışlıklardan, ortak sevdalardan geçtiği muhakkak. Futbol, iki milletin ortak sevdası ve iki halk bir gün karşılıklı oturup kahve içerek tavla oynarsa konuşacakları şey futbol olacak. Bu bakımdan kalıcı barışa ve dostluğa giden yolda meşin yuvarlağa çok ihtiyacımız olacağı kesin. Tıpkı bir zamanlar olduğu gibi, dostça...

Golün yeni adresi

Sakarya'nın Akyazı ilçesinde amatör olarak başlayan futbol kariyerini Sakaryaspor ve kiralık oynadığı Sarıyer'in ardından genç yetenekleri parlatmasıyla ünlü Gençlerbirliği'nde sürdürüyor. Süper Lig'de ilk sezonuna başarılı bir başlangıç yaptı. Usta işi gol vuruşları ve atletik yapısıyla genç neslin en yetenekli santrforlarından biri olarak gösteriliyor ve Ümit Milli Takımımızın ideal on birinde de yer alıyor.

Futboldan önce ilkokul 3. sınıfta voleybol oynamaya başladım ve lisenin son sınıfına kadar futbolun yanı sıra voleybola da devam ettim. Yani hep spor yapıyordum. Aslında okulla da aram iyiydi ama başka hiçbir şey düşünmeden sürekli sporla ilgilendim.

Ümit Milli Takım'a Sarıyer'de kiralık oynadığım dönemde seçildim. O dönemde ön libero ve sağ açık oynadığım maçlar da vardı. Beni Ümit Milli Takım'a ilk seçen Tolunay Kafkas'tı. Halen Sakarya Üniversitesi BESYO'da spor yöneticiliği okuyorum.

İlk başta babam eğitimi sürdürmemi çok istiyordu. Sonra o da futbol oynamamı istedi. Voleybola yollamıyordu, kızırıyordu ama futbola gitmeme o kadar karşı çıkmadı. Hatta futbolcu olmam için bana ilk teklif geldiği zaman en çok o istedi gitmemi.

Fatih Tekke'yi çok seviyorum, çok beğeniyorum. Onu gerçekten çok yetenekli buluyorum. Tabii bir de hemşerisi olmaktan gurur duyduğum Hakan Şükür var. Yabancılardan da Thierry Henry ve Eto'o'yu çok beğeniyorum.

Mustafa Pektemek

İlker Uğur

▼Seni ilk defa Ümit Milli Takım'da, Bursa'da Çek Cumhuriyeti ile oynadığınız maçta fark etmişim. Sahadaki duruşun ve hareketlerinden sıra dışı bir oyuncu olduğun belliydi. Yaşına rağmen oldukça tecrübeli bir forvet gibi oynuyordun.

Öncelikle futbola nasıl başladığınızı anlatabilir misiniz?

▲Sakarya'nın Akyazı ilçesinde yaşıyordum. Orada Topağaçspor diye amatör bir takımda futbola başladım.

Ondan sonra bir başka amatör

Kendine güvenmeden sahaya çıkarsan başarılı olabilmen mümkün değil. Zaten Mesut Hocam da bana "Kesinlikle korkak oynamayacaksın. Sahaya her zaman kendi kişiliğini yansıtacaksın" diyor. Birebir pozisyonda rakibimin üzerine gitmezsem kızıyor.

takım olan Akasyaspor'a geçtim. Orada üç sezon oynadıktan sonra Sakaryaspor beni altyapısına aldı. Sakaryaspor altyapısında hiç resmi maç oynamadan A takıma çıkardılar beni. Ama 3 ay sonra tekrar altyapıya indim. Sakaryaspor, Turkcell Süper Lig'e çıktığı zaman bir sezon PAF takımında oynadım. Yanlış hatırlamıyorsam 8. haftada Nejat Biyediç Hocamız beni A takıma aldı. Ligde ilk forma şansını veren de yine Nejat Biyediç oldu. O sezonun ikinci yarısında Sarıyer'e kiralık verildim. Sarıyer'de yarım sezon oynadım. Tekrar Bank Asya 1. Lig'de Sakaryaspor'la devam ettikten sonra bu sezon başında Gençlerbirliği'ne transfer oldum.

▼Futbola sokakta başlayan bir oyuncu olarak amatör takıma geçişin nasıl oldu? Biri seni gördü ve "Gel bizim takımda oyna" mı dedi?

▲Okul takımları arasında bir turnuva vardı. Ben de o turnuvada iyi futbol oynamıştım. Turnuvayı izleyen Topağaçspor'un yöneticileri de beni beğenmiş. Amatör futbola öyle başladım.

Başlangıçta voleybolcuydum

▼Genelde erkek çocuklarının büyük bölümü futbolcu olmayı dener ama çok azı bunu başarabilir. Senin geldiğin noktalara, yani Genç veya Ümit Milli Takımlara ulaşabilenlerin sayısı ise iyice azdır. Birçok genç oyuncu "Bu iş olmayacak" diyerek yarı yolda bırakır. Peki, sen futbola nasıl sarıldın, seni motive eden neydi?

▲Futbola başlamadan önce 3. sınıfta voleybol oynamaya başladım ve lisenin son sınıfına kadar futbolun yanı sıra voleybol oynamayı sürdürdüm. Yani hep spor yapıyordum. Aslında okulla da aram iyiydi ama başka hiçbir şey düşünmeden sürekli sporla ilgilendim. Zaten dayım da futbolcu olmamı çok istiyordu. Altyapıdayken bazen idmana gitmediğimde hemen arar ve "Neden antrenmana gitmedin?" diye sorardı.

▼Eskiden çocuklar futbol oynamak için anne-babalarından kaçarlarmış. Camdan kaçanları biliyoruz, dayak yiyenleri biliyoruz. Senin hayatında galiba tersi olmuş.

▲İlk başta babam eğitimi sürdürmemi çok istiyordu. Sonra o da futbol oynamamı istedi. Voleybola yollamıyordu, kızırıyordu ama futbola gitmeme o kadar karşı çıkmadı. Hatta futbolcu olmam için bana ilk teklif geldiği zaman en çok o istedi gitmemi. Sonunda o kadar da karşı çıkmadılar.

▼Tabii sistem de değişti. Eskiden futbol takımlarının imkânları bu düzeyde değildi. Bütün aileler "Futbolcudan bir şey olmaz" diye karşı çıkardı. Bir anda futbol takımlarının şartları düzeliş art arda başarılar da gelince herkes futbolcu yetiştirmek ister oldu. Peki, Gençlerbirliği'nde bir anda A takıma çıkman, bir anda parlamana nasıl gerçekleşti?

▲Gençlerbirliği'ne zaten bu sezon geldim ve

A takımda oynamaya başladım. Hemen hemen bütün maçlarda da 90 dakika oynadım. Sağ olsun Mesut Bakkal Hocam bana güvendi ve şans verdi.

▼Bunun nedeni Sarıyer'de güzel bir yarım sezon geçirmendi herhalde?

▲Sarıyer'de yanlış hatırlamıyorsam 15 maç oynadım, 4 tane de gol attım. Ön libero oynadığım maç oldu, sağ açık oynadığım maç oldu. Orada başarılı bir sezon geçirdim. Ondan sonra beni birçok kulüp istedi. Gençlerbirliği o sezon da istemişti ama Sakaryaspor yüksek bonservis bedeli istediği için gelememiştik. Ümit Milli Takım kadrosuna da Sarıyer'deyken alındım. O dönemde Ümit Milli Takım'ın başında Tolunay Kafkas Hoca vardı. Beni milli takımlara ilk çağıran da Tolunay Hoca'dır.

Spor yöneticiliği okuyorum

▼Peki, liseyi bitirdikten sonra üniversite sınavına girdin mi?

▲Şu anda Sakarya Üniversitesi'nde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda okuyorum. Yöneticilik ve spor yöneticiliği dersleri alıyorum.

▼Yani futbolculuk hayatında beklenmedik bir aksilikle karşılaşırsan B planın da hazır.

▲Hazır ama şu sıralar eğitimimin pek de iyi gittiği söylenemez. Sakaryaspor'da oynarken bile okula doğru dürüst gidemiyordum. Şimdi Ankara'ya geldim ve hiç gidemez oldum. Devamsızlık sorunu var.

▼Futbolcu olarak örnek aldığın oyuncular var mı?

▲Fatih Tekke'yi çok seviyorum, çok beğeniyorum. Onu gerçekten çok yetenekli buluyorum. Tabii bir de hemşerisi olmaktan gurur duyduğum Hakan Şükür var. Yabancılardan da Thierry Henry ve Eto'o'yu çok beğeniyorum.

▼Henry ve Eto'o hayranlığına bakarak senin Barcelona hayalin bulunduğunu da söyleyebilir miyiz?

▲Her oyuncunun mutlaka böyle hayalleri vardır ama bunları düşünmek için henüz erken. Şimdi böyle hayallerim olduğunu söylersem komik kaçır. Ben insanın hayallerine adım adım giderek ulaşmasından yanayım.

▼Eskiden Gençlerbirliği başaltı dediğimiz takımlardan biriydi. Dört büyüklerin korkulu rüyasıydı. Kötü bir dönemin ardından bu sezon sanki o haline doğru bir dönüş yapıyor gibi gözüküyor.

▲Şu an zaten bizim aramızda da konuşulan o. Aslında lige istediğimiz gibi başlayamadık. Kocaelispor ve Bursaspor maçlarında puan kaybetmeyi hiç

beklemiyorduk. Hiç hesapta olmayan puanlar kaybettik. Ama sonrasında toparlanmayı da başardık. Gençlerbirliği'nin geçen sezon yaşadığı zor günlerin bu sezon da tekrarlanmaması için çok daha iyi olmamız gerekiyor.

İlk golü attığımda şaşırdım

▼Gençlerbirliği'nde ilk golünü attığın zaman ne hissettin?

▲Üçüncü haftada oynadığımız Eskişehirspor maçıydı. İki takım da o maça kadar henüz galibiyetle tanışmamıştı. İki gol birden attım ve elbette çok sevindim. Süper Lig'deki ilk gollerimi atmıştım ve açıkçası ilk golün ardından ne yapacağımı da şaşırdım. O anda gerçekten çok sevindiğimi ve koştuğumu hatırlıyorum sadece.

▼Yavaş yavaş medya da seninle ilgilenmeye başladı. Biraz kendini göstermeye başladığın ya da üç büyüklerle oynanan bir maçta gol attığın zaman herkes seninle konuşmak isteyecek. Taraftar sitelerinde ya da gazetelerde seninle ilgili yorumlar yapıldığında ya da futbolunla ilgili iyi veya kötü yazılar yazıldığında ne hissediyorsun?

▲İnsan iyi şeyler duyduğunda mutlu oluyor haliyle. Ama öyle taraftar sitelerini pek bilmediğim için bakmak mümkün olmuyor.

Gazetelerde benimle ilgili güzel şeyler yazıldığında ailem de benimle gurur duyuyor, seviniyor.

▼Hakkındaki güzel yorumlar senin için de önemli bir motivasyon oluyordur herhalde.

▲İnsanlardan güzel şeyler duymak motive ediyor beni. İnsanın kendine güveni artıyor.

▼Futbolda kendine güven gerçekten de çok önemli. Peki, sen kendini özgüveni yüksek oyunculardan biri olarak görüyor musun?

▲Evet, güveniyorum. Zaten oyuncu kendine güvenmeden sahaya çıkarsa başarılı olabilmesi mümkün değil. Mesut Hocam da bana "Kesinlikle korkak oynamayacaksın. Sahaya her zaman kendi kişiliğini yansıtacaksın" diyor. Eğer ben birebir pozisyon bulup da rakibimin üzerine gitmezsem mutlaka kızar ve beni uyarır, "Sen böyle bir futbolcu değilsin" der. Tüm oyuncularına "Kendi kişiliğinle oynayın, gerekirse topu kaptırın ama kendinize duyduğunuz güvenden taviz vermeyin. Kendi değerinizin farkında olun" tavsiyesinde bulunur.

▼Peki, seni profesyonel ligde oynatan ilk teknik direktör olan Nejat Biyediç nasıl bir hocaydı?

▲Nejat Biyediç benim için gerçekten çok önemlidir. Çünkü PAF takımından alıp ligde oynatan

ilk teknik direktördür. Tolunay Hocamın da hakkını yemeyeyim. Onun da bana çok önemli katkıları var. İkisini de unutmam mümkün değil yani.

▼Gençlerbirliği'nde iyi oynamak, yakın dönemdeki en önemli hedefin olsa gerek. Peki, birkaç adım sonrasında baktığında kendini nerede görüyorsun? Bir kariyer planı çizdin mi kendine?

▲Bundan sonra Türkiye'de dört büyükler dediğimiz takımlara gitmek istiyorum. Tabii öncelikle Gençlerbirliği'ne atacağım gollerle katkı sağlayarak ve kulübüme iyi bir gelir kazandırarak. Zaten Başkanımız İlhan Cavcav da bunu hedefliyor. Sürekli genç oyuncuları keşfedip Türk futboluna kazandırıyor. Benim imza törenimde de aynı şeyleri söyledi.

▼Sen imza töreninde neler söyledin gazetecilere?

▲"Gençlerbirliği'nde yedek kalmaya değil, burada kendimi göstermeye, kulübüme faydalı olmaya geldim" dedim. Sadece bu kadar konuştuk zaten. Ama şu ana kadar gösterdiğim performansla da sezon başındaki sözlerimi şimdilik boşa çıkarmadım.

▼Takımdaki forvetlerle rekabetiniz nasıl? Bir de günümüz futbolunda tek forvet mi, çift forvet mi daha faydalı diye bir tartışma var. Senin için hangi sistemde oynamak daha verimli?

▲Gençlerbirliği'nde forvet mevkiinde Kahe, Bruce Djite, Kemal Akbaba ve ben varız. İki forvetli sistemle oynuyoruz. Baştan da söylediğim gibi ben sezon başından beri banko oynuyorum. Tek forvet mi, çift forvet mi meselesine gelince, bu takımın elindeki futbolcu portföyüne ve teknik direktörün oyun anlayışına bağlı bir tercih. Mesela biz Ümit Milli Takım'da farklı kazandığımız Çek Cumhuriyeti ve Ermenistan maçlarında tek forvet oynadık. Ama takımımız çok iyiydi ve tek forvete müsaitti.

▼Eskiden forvet oyuncularından gol atmaları beklenirdi. Şimdiyse örneğin Fenerbahçe, Semih'i orta sahaya yakın oynatıyor ve oyun kurmasını da bekliyor. Bu biraz forvet oyuncularının yapısını

değiştiriyor mu sence? Yani sahaya çıktığın zaman insanların senden daha çok şey beklediğini hissediyor musun? Yoksa sana sadece "Çık, pozisyona gir, gol at. Başka bir şey yapma" mı diyorlar?

▲Yok, hayır, öyle değil. Golü herkes atabilir oyunda. Bir oyuncunun özellikleri farklıysa bunu beklemezler zaten. Demek ki Semih'te öyle bir yetenek var ki, ondan oyun kurucu gibi oynamasını da istiyorlar. Bende böyle bir özellik yoksa zaten kimse oyun kurmamı istemez. Bence bu teknik adamın beklentilerine ve daha da önemlisi futbolcunun özelliklerine bağlıdır.

▼Sezonun devre arasında transfer teklifi alsan; mesela Premier Lig'den Middlesbrough ya da Portsmouth ayarında bir takım seni istese, böyle bir teklifi kabul eder misin?

▲Ben bu konuda kendim karar veremem. Çünkü çok erken olduğunu düşünüyorum. Bu aşamada benim adıma en doğrusunu hocalarım düşünür. Ama devre arasında değil de sezon sonunda böyle bir teklif gelirse düşünürüm elbette. Ancak sezon boyunca çok iyi performans göstermem ve kendimi kanıtlamam gerek. Kendime güvenim daha da artarsa yine hocalarımın görüşlerini alıp bir karar veririm. Onların bu konudaki düşünceleri benimkinden daha önemli çünkü.

Kıvanç Koçak

Güzel futbolu seven bir baba

1938 finalinde Macaristan'ı 4-2 yenen İtalya o zamandan sonra düzenlenen sekiz kupada da başarısız olmuştu. 44 yıllık bekleyiş, 1982'de inatçı, tavizsiz, oyuncularına kelimenin tam anlamıyla bir "baba" gibi sahip çıkan, güzel futboldan yana bir teknik direktör sayesinde sona erince, İtalyanların duyduğu coşkuyu en güzel özetleyen tablo tribünde sevinçten zıp zıp zıplayan Cumhurbaşkanıydı. Hal böyleyken İtalya'nın ve dünya futbolunun o adamı unutmamasından, basınla yaşadığı polemiklere rağmen Çizme'de tüm zamanların en sevilen teknik adamlarından birisi olarak anmasından normal bir şey olabilir mi?

zıplayan Cumhurbaşkanı özetliyordu. Hal böyleyken İtalya'nın ve dünya futbolunun o adamı unutmamasından, basınla yaşadığı polemiklere rağmen Çizme'de tüm zamanların en sevilen teknik adamlarından birisi olarak anılmasından normal bir şey olabilir mi? 26 Eylül'de 81. yaş gününü kutlayan Enzo Bearzot, 1927 yılında İtalya'nın kuzeyindeki

Aiello del Friuli'de doğdu. Defansa dönük bir orta saha oyuncusu olarak 1946'da forma giymeye başladığı Pro Gorizia'da gösterdiği performans, kısa sürede Inter'e transfer olmasını sağladı. 1948-1951 yılları arasında Inter'de oynayan Bearzot, üç yıl Catania'da top koşturduktan sonra 1954'te ileride kaptanlığına kadar yükseleceği Torino'ya geçti. Bir yıl süren kısa bir Inter'e dönüş macerasının ardından,

1957'de bir kez daha Torino'ya dönen Bearzot, futbol kariyerini 1964'te aynı kulüpte noktaladı. Üst düzey bir futbolcu olmasa da (milli takıma sadece bir kez seçilmişti) sahaya her şeyini vermesi ve mücadeleci kişiliği, daha sonra başlayacağı teknik direktörlük günlerini de şekillendiren temel faktörlerden oldu.

Yardımcılıktan tek adamlığa

Futbolu bıraktıktan hemen sonra Torino'da yardımcı teknik adam olarak göreve başlayan Bearzot, bir süre sonra Üçüncü Lig takımlarından Prato'nun başına geçerek tek adamlık macerasına başladı. Ancak onun kader çizgisi kulüp takımlarından değil, milli takımdan geçiyordu. 1969'da kendisine yapılan teklifi kabul ederek İtalya 23 Yaş Altı Milli Takımı'nın başına geçti. Bu görevinin yanında hemen ertesi yıl 1970 yılında Meksika'da düzenlenen Dünya Kupası'na katılan ve finale kadar yükselen (Brezilya'ya 4-1 yenilerek kupayı kaybettiler) İtalya Milli Takımı'nda Ferruccio Valcareggi'nin yardımcılığını da yapmaya başladı.

1974'te yine aynı ekiple Almanya'da düzenlenen kupaya katılan İtalya daha ilk turda evine geri dönünce Valcareggi milli takımdan ayrıldı. Milli takımın yenilenme hamlesini yürütme görevi de 1975 yılından itibaren Fulvio Bernardini'yle birlikte Bearzot'a verildi. Bernardi'nin 1977'de görevi bırakmasından sonra ise İtalya Futbol Federasyonu Bearzot'u tek adam olarak milli takımın başına atadı. Böylece "pipolu adam"ın 1986'ya kadar 11 yıl sürecek tek patronluk dönemi başlamış oluyordu. Ortaya koyulan tüm iddiaya rağmen 1938'den beri Dünya Kupası'nı kazanamamış olmanın ülke üzerinde yarattığı baskı, doğal olarak milli takıma da yansıyor. Ancak Bearzot'un takımının, 1978'de Arjantin'de düzenlenen Dünya Kupası'nda verdiği sinyaller son derece olumluydu. İngiltere'yi saf dışı ederek finallere katılan Gök Mavililer, ev sahibi Arjantin, Fransa ve Macaristan'ın yer aldığı grupta üç rakiplerini de yenmeyi başarıp grup birincisi olarak ikinci tur gruplarına yükseldi. Burada Hollanda, Almanya ve Avusturya'nın yer aldığı gruba

2006 yılında Almanya'da düzenlenen Dünya Kupası'nı Fransa'yı penaltı atışları sonucunda yenen İtalya kazandığında bu, "Azzurri"lerin dördüncü dünya şampiyonluğu oluyordu. Son şampiyonluğun üzerinden 24 yıl geçmiş olması, İtalyanların sevinçten adeta kendilerini kaybetmelerine yol açtı. Peki, 24 yıl beklemdikten sonra bu kadar sevinen bir ülke, 44 yıl beklemiş olsaydı? Tarih bunu da yazdı. 1982'de dünya şampiyonluğuna ulaştığında İtalya'nın son zaferinin üzerinden tam 44 yıl geçmişti. 1938 finalinde Macaristan'ı 4-2 yenen İtalya o zamandan sonra düzenlenen sekiz kupada da başarısız olmuştu. Bu uzun bekleyiş 1982'de inatçı, tavizsiz, oyuncularına kelimenin tam anlamıyla bir "baba" gibi sahip çıkan, güzel futboldan yana bir teknik direktör sayesinde sona erince İtalyanların duyduğu coşkuyu belki de en iyi tribünde sevinçten yerinde zıp zıp

Futbolcuya özgürlük

Bearzot'un en önemli özelliklerinden birisi İtalya'nın katı defansif oyun anlayışını yıkmasıydı. Varyasyonu bol, teknik bir oyundan zevk aldığını her zaman dile getiren Bearzot'un oyuncularına verdiği özgürlük onu diğer teknik adamlardan ayıran yanlarındandı: "Bana sorarsanız futbol iki kanat oyuncusu, bir merkez hücumcu, bir de oyun kurucuyla oynanmalı. Benim oyuna bakış tarzım bu. Oyuncularımı seçerim ve onlara herhangi bir taktik empoze etmeye çalışmadan oyun oynamalarına izin veririm. Maradona'ya, 'Sana söylediğim gibi oyna' diyemezsiniz. Onu, kendini ifade etmesi için serbest bırakmalısınız. Gerisi zaten kendiliğinden gelecektir."

düşen İtalya, Hollanda'yla oynadığı finale kalma maçını 2-1 kaybedince kupa bir kez daha hayal oldu. Bearzot'un takımı dördüncü olmasına rağmen sergilediği keyifli futbolla beğeni kazanmış, ülkeyi umutlandırmıştı. Bu umutlar, 1980 Avrupa Şampiyonası da İtalya'da düzenleneceği için haliyle doruğa çıktı. Belçika, İngiltere ve İspanya'nın yer aldığı grupta mücadele eden İtalya, İspanya ve Belçika ile golsüz berabere kalıp, İngiltere'yi 1-0 yenmeyi başardı. Ancak değişen format gereği herhangi bir ara kademe olmadan grup birincileri doğrudan finale yükselecekti ve İtalya'yla birlikte dört puanı olan, aynı averajdaki Belçika'nın attığı gol sayısı daha fazla olunca Bearzot'a düşen bir kez daha dördüncülük oldu. Zira üçüncülüğü de penaltı atışları sonunda Çekoslovakya'ya kaptırmışlardı.

"Pipolu Adam" başarıyor

Kendi evlerinde düzenlenen turnuvadan da eli boş dönmek, basınla ısrarla oynaması için yayın yaptığı futbolcuları kadroya çağdırmamak Bearzot'a karşı

ciddi tepkilerin dile getirilmesine yol açtı. İnatçı kişiliğiyle tanınan Bearzot'la basın arasındaki sinir savaşı gittikçe tırmanıyordu. İspanya'da düzenlenen kupaya Polonya, Kamerun ve Peru ile aynı grupta başlayan İtalya, her üç takım da berabere kaldı. Puan cetvelinde Kamerun'la tek farkları, attıkları ve yedikleri gol sayısının birer fazla olmasıydı ki, o atılan bir fazla gol (2) İtalya'yı bir üst gruba taşıdı. Eleştirilerin dozu oynanan her maçla daha da artmıştı. Basın, Bearzot'un yumuşak karnı olarak Rossi'yi milli takıma almasını ve sahada hiçbir şey yapmadan gezen futbolcudan ısrar etmesini seçmişti. Bearzot'un eleştirilere yönelik hamlesi daha sert oldu; milli takımın basınla tüm

Bearzot'un Prensi Rossi

Bearzot'un 1978 Dünya Kupası kadrosuna çağırdığı ve kupada 3 gol atan Paolo Rossi, 1979'da Perugia'da oynarken bazı arkadaşlarıyla birlikte Avellino maçının 2-2 bitmesi için anlaşma yaptıkları gerekçesiyle iki yıl ceza almıştı. Cezası 1982 Dünya Kupası'ndan sadece iki ay önce biten Rossi'nin milli takıma çağırılması büyük olay oldu. Sadece aldığı ceza yüzünden değil, iki yıl boyunca maç yapmamış bir oyuncunun Dünya Kupası gibi bir organizasyonu kaldırması mucize olacağından. Ne var ki Bearzot, Rossi'nin kişiliğinden, yapıp ettiklerinden ziyade onun fırsatçılığına ve bitiriciliğine güveniyordu. Böyle bir adama ihtiyacı vardı ve vazgeçemezdi: "Rossi'yi İspanya'ya götürmeseydim, rakip ceza sahası içinde fırsatçı bir oyuncum olmayacağını biliyordum. Bu bölgede gerçekten çok iyiydi, hızlıydı, rakibi yanıltıcı koşular yapmaya her zaman hazırdı. Hücumda hızlı bir bitiricinin varlığı şarttır. O kadar uzun olması gerekmez ama kontratağa çıktığınız zaman çabuk olması şarttır." Rossi konusunda hiçbir zaman geri adım atmayan Bearzot'un seçiminin doğruluğu 82 Dünya Kupası şampiyonunun ve gol kralının adlarına bakınca daha iyi anlaşılıyor!

ilişisini kesti. İtalya'nın yer aldığı ikinci tur grubu gerçek bir "ölüm grubu"ydı; Brezilya ve son şampiyon Arjantin. Gök Mavililerin ilk tur maçlarını seyredenler, İtalyanların bu gruptan çıkamayacağını düşünürken, Maradona'lı Arjantin karşısında 2-1'lik galibiyet geldi. Ancak buna rağmen İtalya'ya, Brezilya karşısında şans veren pek fazla kimse yoktu. Beri yandan Bearzot'un oyuncularına aşıladığı takım olma, yardımlaşma ve sonuna kadar mücadele etme mantalitesinin işe yarayıp yaramayacağını test etmek için bundan iyi fırsat da olmazdı. Turnuvanın başından beri eleştirilen "hayalet golcü" Rossi takımını öne geçirdiğinde henüz 5. dakikaydı. Brezilya cevabı hemen 12'de Sokrates'le verdi. 25'te bir kez daha görünür olan Rossi'nin golünü Brezilya adına karşılayan gol Falcao'dan ancak 68. dakikada geldi. Oyun çoğunlukla İtalya yarı sahasında oynansa da dirençli defanslarında açık vermeyen İtalyanlar, Bearzot için Rossi'nin ne kadar kıymetli olduğunu 75'te bir kez daha gösterdi ve maçı 3-2 kazanmayı başardı. Muhteşem Brezilya, Bearzot'un hiç vazgeçmeden arkasında durduğu fırsatçı Rossi'nin hat-trickiyle eleniyordu. Yarı finalde sahnede bir kez daha Rossi vardı. Polonya'ya attığı iki gol İtalya'nın finalde

Almanya'nın rakibi olduğu anlamına geliyordu. Geç açılan Rossi'nin finalde de durmaya niyeti yoktu. 57. dakikada Almanya filelerini de havalandırdı. Fransa'yla yaptıkları yarı final

maçının penaltılara uzaması nedeniyle zaten yorgun olan Almanların, yavaş yavaş güçten düşmeye başlamalarına önce Tardelli'nin, sonra Altobelli'nin golleri eklenince herkes maçın koptuğunu anladı. Almanya'nın 83'te Breitner'le verdiği cevap, onlar için ancak teselli oluyordu. Sahanın içinde birbirlerine sarılan, havalara zıplayan sadece Conti, Gentile, Cabrini, Altobelli, Rossi, Tardelli, Zoff ve diğerleri değil, tribünde maçı seyreden İtalya Cumhurbaşkanı ve tüm bir ülkeydi. "Pipolu adam", sonunda başarmıştı. Ne var ki, zafer havası fazla uzun sürmedi. Böylesi büyük bir başarının hemen ardından Euro 84'e katılamamak Bearzot'un bir kez daha şimşekleri üzerine çekmesine yol

açtı. Bearzot, takımını 86 Meksika Dünya Kupası'na taşıyarak durumu telafi etti. Bir kez daha esmeye başlayan ılımlı rüzgârlar, Gök Mavililer Bulgaristan, Arjantin ve Güney Kore'li gruptan çıktıktan hemen sonra 1920'den beri maç kaybetmediği Fransa'ya elenince tekrar sertleşti. 11 seneden beri takımın başında bulunan Bearzot'un eleştirilere daha fazla tahammülü kalmamıştı. Bunun da ötesinde bir jenerasyonun devri geçmiş, her bakımdan yeni bir kuşağın vakti gelmişti. Yolun sonuna geldiklerini anlayan Bearzot, milli takımdaki görevinden istifa etti ve bir daha da takım çalıştırmadı. Uzun bir aradan sonra 2002-2005 yılları arasında İtalya Futbol Federasyonu'nda görev alan Bearzot, ülkesinde haliyle "teknik adamların duayeni" olarak kabul ediliyor. İtalya'nın başında çıktığı 104 maçta 51 galibiyet, 28 beraberlik ve 25 yenilgi gören Bearzot, bugün dünya klasikleriyle dolu zengin bir kütüphanesi olan evinde sakin bir hayat sürüyor. Kafasının içinde bir yerlerde futbolun hâlâ var olduğunu söylemek ise kuşkusuz kehanet sayılmamalı: "Futbol gittikçe bilimsel bir hale gelmeye başladı, ancak benim için her zaman ve her şeyden önce bir oyun."

Ne dediler?

Dino Zoff

"Özellikle Brezilya maçı kariyerimde unutamadığım maçlardandır. Sonunda finaldeydik. Hepimiz çok özel bir kaniya sahiptik; yapabileceğimizi hissediyorduk. Sonunda yaptık. Ama bu zaferin gerçek mimarı hayranlık uyandırıcı bir adam, harika bir hoca olan Enzo Bearzot'tu. Onu ağabeyim, babam gibi görüyordum. Zafer tümüyle onun bence. Çünkü soğukkanlılığını korudu, fikirlerinin arkasında durdu ve basının oyuncağı haline gelmedi. Olup bitenler

kafasını hiç karıştırmadı. Silahlarına sarıldı; hepimizi bir arada tutmak ve hep arkamızda olmak. Hak ettiği değeri görmedi, çünkü basın onu görmezden geldi."

Marcello Lippi

"23 Yaş Altı Milli Takıma beni o seçmişti. İtalya Milli Takımı Teknik Direktörü olarak ilk maçımı kaybettiğimde, onun kaybettiği ilk maçını hatırlayıp kendimi rahatlattım. Çünkü onun hazırlık maçlarını kaybetmenin önemli olduğunu dair teorisini hatırladım. Bana, yenilginin bir takım oluşturmak ve o ekibin sınırlarını anlamak için önemli sırlardan birisi olduğunu söylemişti."

Claudio Gentile

"Bearzot, Vittorio Pozzo'dan sonra İtalya'nın en harika, en iyi hocasıdır. O ve futbol, birbirinden ayrılmaz."

Güneşin yükselişi

Japonya'ya futbol, diğer pek çok ülkeyle aynı zamanda ama biraz farklı bir şekilde girer. Ülkenin moderniteye adımını ilk kez attığı İmparator Meiji döneminde devlet katında görevli yabancı danışmanlar bu sporu salık verir. Başka ülkelere de futbolun yabancılar tarafından sokulduğu çok görülmüştür, ancak bu genelde o ülkede yaşayan yabancıların can sıkıntısından kurtulmak için bulduğu bir yol olarak gerçekleşmiş, oradan yerel halka yayılmıştır. Oysa Japonya'da meşin yuvarlak ilk muhatabını devlet nezdinde bulmuştur. Ülkeye girişi 19. yüzyılın başında gerçekleşen oyunun tabana yayılması ise zaman alacaktır. Japonya'da bilinen ilk futbol kulübünün kuruluş tarihi 1917'dir. Hemen aynı yıl uluslararası maçlar da başlar. Bundan üç yıl sonra ise Japonya Futbol Federasyonu kurulur. Bu tarihten sonra futbol, özellikle okullarda yaygınlaşmaya başlar. Takvimler 1930'u gösterdiğinde Japon Milli Takımı ilk uluslararası turnuvasına hazırdır. Takım Uzakdoğu Oyunları'na gider. 1936 Berlin Olimpiyatı'ndan ise bir galibiyet, bir mağlubiyetle dönülür. Japon futbolu normal seyrinde ilerlerken, ülkenin başına tarihinin en büyük felaketi gelmek üzeredir. Daha önce Kore'nin kontrolü için bir kez savaşa giren Japonya ile Çin, 1937 yılında bu kez Çin topraklarında karşı karşıya gelir. Japon İmparatorluğu'nun genişleme hevesi, yükselen Çin milliyetçiliğiyle çarpıştığında etkisi dünya çapında

olacak bir politik deprem meydana gelir. Tarihe Marko Polo Köprüsü Çatışması olarak geçen ilk sıcak temas, aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı'nın fitilini ateşlemiş ve bu hadise savaşın bir nevi "Franz Ferdinand olayı" olmuştur. Bundan sonraki sekiz yılda hem dünyaya hem de Japonya'ya kan kokusu hâkim olur. Japonya'da her şey gibi futbol da uzun süre durur. Japonlar tarafından başlatılan savaş, 1945'te Japonya'da biter. Ateşkes koşullarını son ana kadar kabul etmeyen Japonya'nın elinde bulundurduğu Manchurya topraklarına Sovyet ordusu girer ve kontrolü sağlar. Asıl yıkıcı darbe ise Amerika'dan gelecektir. Hiroşima ve Nagasaki'ye bırakılan atom bombaları tarihin en

Japonya, gelenekle geleceğin buluştuğu ülke olarak bilinir. Yüzyıllarca süren "yükselen güneş" in hanedanlığı modernite ile buluşurken hemen hemen tüm diğer imparatorluklar gibi sarp kayalara çarpınca, aslında dışa çok da açık olmayan Japon kültürünün dünyanın geri kalanıyla buluşma vakti gelmiştir. Japonya, modernleşme macerası süresince savaşların yıkımını yaşar ve yola sıfırdan başlamak zorunda kalır. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrası ülkenin kaderi yeniden çizilecektir. Tabii Japon futbolunun da...

büyük kitle ölümlerinden birine yol açar. 15 Ağustos 1945'te Japonya teslim olduğunda artık ülke enkazdan başka bir şey değildir. 2.7 milyon Japon vatandaşı savaşta hayatını kaybetmiştir.

Yarı amatör lig 1965'te kuruluyor

İkinci Dünya Savaşı, Japonya için pek çok şeyin sıfırdan başlamasına neden olur. Ülke yeni baştan ve yeni bir anlayışla inşa edilir. Batılılaşma ülkenin gündeminde hiç olmadığı kadar fazla yer tutarken, Japonya üzerindeki Amerika etkisi de had safhadadır. Bu etki futbolda da kendini gösterir. Japon futbolu yeniden doğarken, oyunun eskiden "football" olan İngilizce ismi bırakılmış ve Amerikan İngilizcesindeki "soccer" Japonca'ya uyarlanmıştır. Bu tarihler aynı zamanda futbolun, ülkeye savaş öncesinde giren beyzbolla rekabet

etmekte zorlandığı yıllara tekabül etmektedir. Japonya'da savaş sonrası ilk profesyonel beyzbol ligi 1950'de kurulurken, futbol yarı-amatör bir lig için bile 1965'i bekleyecektir. 1965 yılında ilk sezonu oynanan Japon Futbol Ligi'ne (JSL) toplam sekiz takım katılır. Tüm katılımcılar şirketlerin isimlerini taşımaktadır, ancak bunun nedeni profesyonel sponsorluk ilişkileri değildir. Ligde mücadele

İlhan Mansız

Kunishige Kamamoto

eden ekipler, savaş sonrası Japonya'sını yeniden inşa eden endüstri işçilerinden oluşmaktadır ve amatör fabrika takımlarıdır. İlk sezonda Toyo Industries (Mazda) takımı yenilgisiz şampiyon olur. Zaten ligin ilk dört sezonu hep bu takımın şampiyonluğuyla neticelenecektir. Japonlar, bu ilk ligin meyvelerini 1968 Mexico City Olimpiyatı'nda toplar. Neredeyse tamamı lise ve üniversite takımlarından sonra fabrika ekiplerinde top koşturan oyunculardan oluşan milli takım, üçüncü olarak Japonya'ya Olimpiyat tarihindeki ilk ve tek futbol madalyasını getirir. Bu takımın golcülerinden Yanmar Diesel oyuncusu Kunishige Kamamoto, milli takım kariyeri boyunca toplam 75 gol atacak ve ülkede hâlâ kırılmayan bir rekorun sahibi olacaktır.

Şirketler futbolun önemini anlıyor

Amatör lig kısa zamanda yayılır ve 1972'den itibaren alt lig de devreye sokulur. Her ne kadar profesyonellik yoksa da şirketler futbol takımlarının kendi reklamlarını yaptığının farkındadır. İlk yılların şampiyonu otomotiv firması Mazda'ya, kısa zamanda aynı sektörden Yanmar ve Mitsubishi, ardından da Nissan rakip olur. Elektronik şirketleri de ligden geri kalmaz. Japonya'da futbol, başka pek çok şey gibi endüstri ve çalışma hayatıyla birlikte ilerlemektedir. Japonya'nın bu kendine özgü sistemi takımlara belli bir desteği garanti etmekle beraber, tüm dünyanın ilerlediği yoldan gitmemiş olmanın sıkıntısını da uzun yıllar çekerler. Olimpiyattaki istisnai başarı bir kenara bırakılırsa; Japonya bırakın Dünya Kupası'nı, Asya Kupası'nı dahi uzaktan izlemektedir. Asya takımlarının zaten pek dünya çapında futbol oynayamadığı o yıllarda kıtada hâkimiyet ise İran'ın elindedir. Kendi içine kapanık bir görüntü arz eden Japon futboluna biraz heyecan getiren bir uygulama 1977'de devreye girer. Ligde beraberlik kaldırılır. Maç kazanan takım dört puan alırken, eşitlikle sona eren maçlar penaltı vuruşlarına gider. Penaltıları kazanan ekip iki puan alırken, atışlar sonucunda kaybeden ekibe bir puan verilir. Fujita Industries bu yeni sistemin ilk galibi olarak tarihe geçer. 1980'lerde ise yine iki puanlık sisteme dönüşür. Bu enteresan sistemin bir süreliğine de olsa uygulanmasının belki bir nedeni, ülkenin en popüler sporu beyzbolda beraberlik bulunmaması, futboldaki eşitliğin

tıpkı ABD'de olduğu gibi ilgiyi biraz törpülemesi olabilir. Seksenli yıllar, genel olarak Asya futbolunda bir hareketliliğin yaşandığı yıllar olur. Özellikle 1960'ların sonunda patlak veren Arap-İsrail gerginliğiyle kilitlenen uluslararası turnuvalar, İsrail'in UEFA'ya geçişiyle yeniden hareketlenir. On dört yıllık bir aradan sonra 1985-86 sezonunda yeniden oynanmaya başlanan Asya Şampiyon Kulüpler Kupası'nda Japonya'yı Yomiuri (günümüzdeki Tokyo Verdy) takımının temsil etmesi gerekirken, Japon ekibi kupadan çekilir. Bir sonraki senede ise grup sistemiyle oynanan kupayı Furukawa Electric kazanır ve Japonya'ya futbolda yıllar sonra uluslararası başarı getirir. İki yıl önce çekilen Yomiuri ise bir sonraki senenin şampiyonu olur. Bu arada birbiri ardına gösterime giren Japon çizgi filmlerinin öncelikli konularından biri artık futbol olmuştur. Bunlar arasında ülkemizde de gösterilen Kaptan Tsubasa, Japonya'da futbolun zirveye oynamaya başlamasına büyük etki yapmıştır.

Nihayet profesyonellik

Uluslararası şampiyonluklarla beraber hedef büyüten Japon futbolunda başarı ve popülerlik, profesyonel lig fikrini ciddi bir şekilde gündeme getirir. 1991-92 sezonunda beklenen geçiş, iki aşamalı olarak devreye sokulur. İlk sezonda lig yarı-profesyonel hâle getirilir ve mevcut takımlar profesyonel futbola uygun kulüpler durumunu alır. Bu sezonun sonunda Japonya'nın tarihindeki ilk Asya Kupası'nı kazanması ülke futboluna büyük moral olur. Bir sonraki sezon profesyonellik işlemeye başlar. İlk profesyonel lig; eski ligden sekiz takım, bir eski ikinci Lig takımı ve yeni kurulan S-Pulse ekibiyle beraber on takımdan oluşur. J-League ya da Japonca ismiyle J-Rigu start alır. Bu arada sistem de değişmiştir. Beraberlik yine kaldırılırken, ligin iki devresi birbirinden bağımsız oynanır. İkisi de ayrı sponsorların ismini taşıyan bu iki devrenin galipleri, şampiyonu belirlemek için sezon sonunda karşı karşıya gelir. Tokyo Olimpiyat Stadı'nda iki ayak üzerinden oynanan ilk finali kazanan Verdy Kawasaki olur. İlginç olan ise bu kulübün yıllar sonra, ilk şampiyonluğunu kazandığı başkente taşınacak olmasıdır.

Hoş geldin yabancı

Profesyonellikle beraber yavaş yavaş yabancı oyuncular da Japonya'ya akmaya başlar. Bu dalgada başı çeken Brezilyalılar olacaktır. Özellikle eski milli takım oyuncuları, Japon Ligi'ni daha göze hoş hâle getirmeyi amaçlayan takımların gözdesi olur. 1991-92 sezonunda Sumitomo Metals'e gelen Zico, Japonya'daki Brezilyalıların öncülüğünü yapar ve ülkede futbolun sevilmesinde büyük pay sahibi olur. Ünlü futbol adamı, daha sonra Fenerbahçe'ye gelmeden dört sene de milli takım teknik direktörlüğü yapar. Japon Ligi'ndeki diğer tanınmış isimler, yine Fenerbahçe'de teknik direktörlük yapan Holger Osieck ve Jozef Venglos ile Beşiktaş'ın unutulmaz hocası Gordon Milne olur. Bunun dışında Antonio Zago ve Marcio (Mert) Nobre de ligimize gelmeden önce Japonya'da top koşturur. Diğer taraftan J-League pek çok ünlü oyuncunun da emeklilik öncesi son durağıdır. Hristo Stoichkov, Gary Lineker, Uwe Rahn, Pierre Littbarski, Michael Rummennige ve Dragan Stojkovic gibi isimler kariyerlerinin son yıllarında J-League sahalarında boy gösterir. J-League'de ilk yılların yıldız takımları Verdy Kawasaki ve Zico'lu Kashima Antlers olur. Antlers, 1990'lar boyunca finalde kaybetme şanssızlığını kıramaz. Öyle ki, ilk şampiyonluklarını kazanabilmeleri ancak iki devreyi de birinci bitirerek final oynamaktan kurtulmalarıyla mümkün olmuştur. Doksanların sonunda etkisini arttıran Jubilo Iwata ise 1999 yılında Asya Şampiyon Kulüpler Kupası'nı almayı başarır. Bu arada millî takım da Dünya

Kupası şanssızlığını 1998 yılında Fransa'ya giderek kırar. Japonya, artık Asya'nın zirvesine tırmanışına başlamıştır. 2002 yılında Dünya Kupası'nın Kore'yle beraber düzenlenmesi, bu yükselişi taçlandırır gelişmedir. Japonya, bu kupada bir üst tura çıkar ancak milli takımımıza elenmekten kurtulamaz. Bu kupanın bir sonucu da İlhan Mansız ve Alpay Özalan'ın J-League'de Türkiye'yi temsil etmesi olur. 2005 yılında, artık 2002'de oynanmaya başlanan Asya Şampiyonlar Ligi'nin de epeyce ciddi bir hâle gelmesiyle, lig tek devreli sisteme çevrilir. Ancak Şampiyon Kulüpler Kupası'nın son yıllarında Jubilo'yla üç kez üst üste final gören Japonya, yeni sisteme uyum sağlamakta zorlanır. Japonya'nın Şampiyonlar Ligi'ndeki hayal kırıklığına turnuvanın beşinci sezonunda Urawa Red Diamonds takımı son verir ve kupayı ilk kez ülkeye getirir. Japonya'da bu sezonun sonuna yaklaşılırken, ligde lider ile yedinciye yalnızca altı puanın ayırıyor olması J-League projesinin başarıya ulaştığının bir kanıtı. Üstelik zamanında yaşlı yıldızları ithal eden lig, artık bu özelliğini Katar'a devretti ve Avrupa'nın önemli liglerine oyuncu ihracına da başladı. Son olarak bu yıldan itibaren J-League maçlarının önemli bir yayın anlaşmasıyla Avrupa'nın, Türkiye de dâhil pek çok ülkesine Eurosport 2 aracılığıyla canlı yayınlanması ligin çapının giderek arttığının bir başka kanıtı. Japonya'nın futbolda çıkışı, tıpkı ülkenin savaş sonrasındaki yeniden yükselişi gibi fabrikalardan başladı ve etkileyici bir hızla da devam ediyor. "Güneşin yükselişi"ni kaçırmamak için Japon Ligi'ne göz atmakta fayda var.

Bünyamin Gezer

Türk futbolcusu otorite istiyor

36 yaşında ve Süper Lig'deki üçüncü sezonunu yaşıyor. Biraz geç yükseldiği ligin en fazla maç yöneten hakemlerinden biri olarak dikkatleri üzerinde topluyor. Asıl mesleği polislik. Futbol oynadığı dönemde agresifliği nedeniyle sık sık kırmızı kart gören bir oyuncu olsa da hakemlikte gerçek bir otorite timsali. Kendisini Erman Toroğlu, Serdar Tatlı ekolünün devamı gibi görüyor. Geçmişten bugüne izlediği hakemler arasında otoriter yapıya sahip olanların daha başarılı olduğunu söylüyor ve yüz hatları, beden diliyle kendisinin de bu tip hakemliğe uygun olduğunu düşünüyor.

Mazlum **Uluç**

▼ Hakemliğin en ışıklı sahnesi Turkcell Süper Lig'e biraz geç çıktınız ama çabuk parladınız. Yine de hakemler kamuoyunda sadece yönettikleri maçlarla tanınıyor. Bizse sizi insan Bünyamin Gezer olarak biraz daha yakından tanımak istiyoruz.

▲ 9 Aralık 1972 Amasya doğumluyum. İlk, orta ve lise tahsilimi Amasya'da tamamlayıp, Trabzon Polis Okulu'ndan mezun oldum. 1995'te Ankara'da göreve başladım ve halen de orada görevimi sürdürüyorum. Üç kardeşiz, bir ablam, bir ağabeyim var. Evliyim ve 29 aylık bir oğlum var. Adı Ahmet Altuğ. Futbolcu ismi olmamasına dikkat ettik. Aslında çift isme karşıydım ama eşim zor bir doğum yaptı. Biz de doğum sırasında çok yardımcı olan doktorlarımızın ismini verdik. Esprisi de şu; o dönemde Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, bizim oğlan Ahmet Altuğ Gezer. İnşallah o da iyi yerlere gelir.

▼ Futbolla ilginiz ne zaman ve nasıl başladı?

▲ Amatör olarak futbol oynadım. Kalecilik yaptım. Lise

Amasya'da amatör olarak futbol oynadım. Ancak agresif bir oyuncuydum ve çok kırmızı kart görüyordum. Yakın çevrem hakemdi ve benim de mesleğe ilgim böyle başladı. Zaten küçükken de mahalle maçları yönetirdim, kartondan sarı ve kırmızı kartlarım vardı.

Futbol oynayan insanın durumu daha farklı. Dışarıda çok beyefendi dedikimiz, aile yaşamıyla, davranışlarıyla örnek gösterdiğimiz insanların saha içerisinde çok agresif olabildiğini görüyoruz. Futbol oynarken insan bambaşka bir ruh haline bürünebiliyor.

Bazen şanslar insanlara geç gelebilir. Kocaelispor-Antalyaspor maçını tesadüfen izleyen Mustafa Çulcu hocam beni beğenmiş. Bir gün sonra MHK Başkanı oldu ve böylece önüm açıldı. İlk konuşmamızda, "En az 5 kilo vereceksin" dedi, ben 10 kilo verdim.

Süper Lig'e çıktığımda meslekte 15 yıllık geçmişim vardı. Geçmişte 10 sene içinde hakemlik yapan, FIFA olan ve hakemliği bırakıp yöneticiliğe geçen insanları bile gördük. Bense pişerek gelmenin ve futbolcuların ağabey diyeceği bir yaşta olmanın avantajını yaşıyorum.

Türk futbolcusunun yapısı, otorite isteyen bir yapı. Geçmişten günümüze izlediğim kadarıyla otoriter hakemlerin daha başarılı olduğunu gördüm. Yüz hatlarım ve beden dilim de beni o yola itti. Oyuncular kararlarınıza saygı duyduğu müddetçe maç yönetiminiz kolaylaşıyor.

Erman Toroğlu benim için bir modeldir. Ama sadece Erman Toroğlu mu? Serdar Tatlı'yı da atlamayalım. Herkesin örnek alacağı hakem tipleri vardır. Çok yumuşak yüzlü bir insana da bir Erman Toroğlu, bir Serdar Tatlı modeli gitmez.

takımında oynarken, grup müsabakalarında Ankara'ya 50. Yıl Lisesi'ne geldim. O zamanın hocaları Ankaragücü PAF Takımı'nı çalıştırıyorlardı. Ama Ankara'ya alışamadım ve geri döndüm. Tekrar amatör futbol oynadım. Ancak agresif bir futbolcuydum ve çok kırmızı kart görüyordum.

▼Hakemler açısından problemli

bir futbolcuydunuz yani.

▲Problemliydim evet. Amasya'ya döndükten sonra amatör futbola devam ettim ama yakın çevrem hakemdi. Antrenörüm bile hakemdi ve benim de mesleğe ilgim böyle başladı. Zaten küçüklükten beri hakemliğe ilgim vardı. Mahalle maçları yönetirdim, kartondan sarı ve kırmızı kartlar yapardım, kabul de görürdüm.

▼Küçüklükten beri hakemlik yapan birisinin futbol oynarken agresif olmaması gerekir diye düşünüyorum ama siz pek öyle değilmişsiniz.

▲Futbol oynayan insanın durumu daha farklı. Dışarıda çok beyefendi dedikimiz, aile yaşamıyla, davranışlarıyla örnek gösterdiğimiz insanların saha içerisinde çok agresif olabildiğini görüyoruz. Futbol oynarken insan bambaşka bir ruh haline bürünebiliyor. Bende de böyle bir yapı vardı herhalde. İlkokul öğretmenim bile beni oyundan atmıştı bir kere.

▼O zaman hakemlik yaparken de "Futbolcunun saha içindeki agresifliği tolere edilebilir" gibi bir yaklaşım mı gösteriyorsunuz?

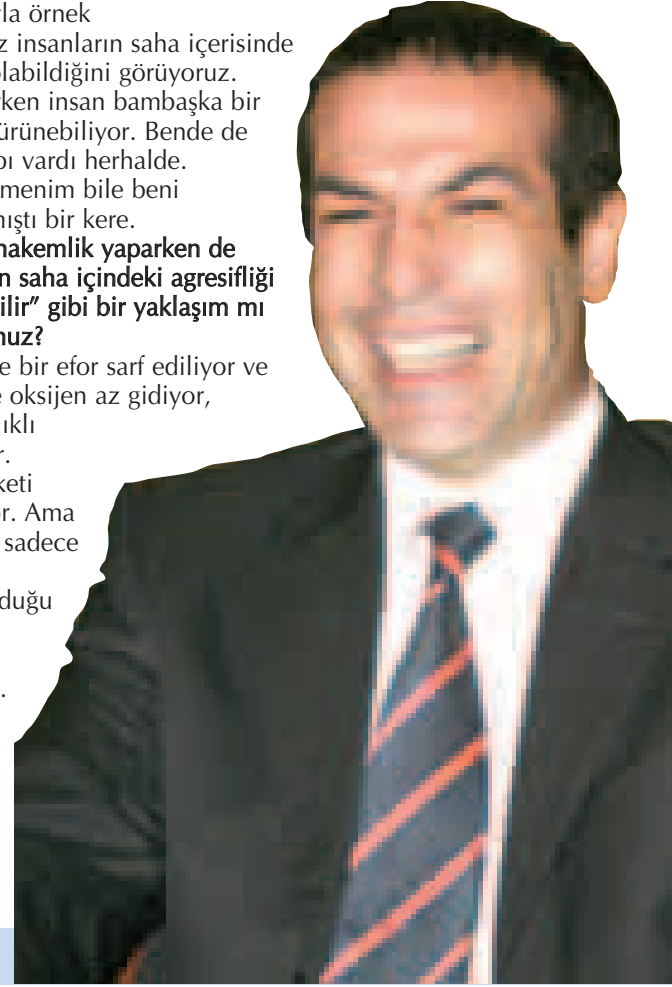
▲Saha içinde bir efor sarf ediliyor ve bazen beyne oksijen az gidiyor, futbolcu sağlıklı düşünemiyor. Yaptığı hareketi algılayamıyor. Ama bizim işimiz sadece müsabakayı yönetmek olduğu için sürekli pozisyonun içerisindeyiz. Bizim işimiz olayı irdelemek ve doğru karar vermek. Futbolcu ise bazen "Ben faul yaptım" dediği

pozisyonda bile aslında faul yapmamış olabiliyor. Futbolcunun algısında farklılık olabiliyor. Ben de işin içinden geldiğim için futbolcu kardeşlerimizin ne düşündüğünü, ne hissettiğini az çok biliyorum. 12-13 yaşımdan itibaren Amasyaspor'la profesyonel takım idmanlarına çıkmaya başlamıştım. Amatör futbol oynadım ama antrenmanlarımı profesyonel futbolun içinde yaptım.

Mustafa Çulcu'nun maçımı izlemesi şansım oldu

▼36 yaşındasınız ve Süper Lig'de üçüncü sezonunuz. İnsan "Bünyamin Gezer bugüne kadar neredeydi?" diye düşünüyor.

▲Her şeyden önce nasibe, kismete inanan bir insanım. Bazen şanslar insanlara geç gelebilir. Benim için de böyle oldu. Bir Kocaelispor-Antalyaspor müsabakasına atandım. O sırada Ufuk Özerten komitesi gitmişti ve yerine yeni bir komite gelecekti. Kocaeli'deki müsabakamı Mustafa Çulcu Hocam da izlemiş. O dönemde çok kiloluydum ve dışarıdan gören bir insan "Bundan hakem mi olur?" diyebilirdi. Ama Mustafa Hocam beni çok iyi görmüş. Bir gün sonra da MHK Başkanı oldu ve böylece önüm açıldı. Benimle ilk konuşmasında "En az 5 kilo vereceksin" dedi, ben 10 kilo verdim.

FIFA kokartınız yok ama kamuoyunda ilk akla gelen hakemlerden birisi oldunuz. Bu çıkışın arkasında nasıl bir çalışma ve birikim var?

▲1990'dan beri hakemlik yapıyorum. Süper Lig hakemi olduğumda meslekte 15 yıllık geçmişim vardı. Geçmiş dönemlerde 10 sene içinde hakemlik yapan, FIFA olan ve hakemliği bırakıp yöneticiliğe geçen insanları bile gördük. Ama ben 15 sene pişerek geldim. Bu pişmenin getirdiği avantaj, yaş ve daha oturmuş kişilik gibi faktörler beni avantajlı kıldı.

▼Yaş önemli mi gerçekten hakemlikte?

▲Önemli çünkü en azından futbolcunun ağabey diyebileceği bir yaşa geliyorsunuz. Futbolcu ağabey diyeceği yaştaki bir hakemi karşısında gördüğünde biraz daha dikkatli davranıyor.

▼Mesleğiniz de bu konuda bir avantaj sayılabilir mi?

▲Mutlaka etkisi vardır. Ama ben hiç suç ve suçluyla ilgili birimlerde çalışmadım. Bir ay kadar bir karakol görevim oldu, onun dışında hep şubelerde çalıştım. Ancak karşınızdaki insan “Bu hakem polis” diye düşünebilir. Türk futbolcusunun yapısı, otorite isteyen bir yapı. Otoriter hakemi daha çok tuttuklarını gördüm. Geçmişten günümüze hakemleri takip ettiğim zaman, otoriter hakemlerin daha başarılı olduğu kanaati oluştu. Yüz hatları ve beden dili de beni o yola itti. Çünkü hakemlikte otorite ve futbolcunun size güven duyması çok önemli. Oyuncular sizin verdiğiniz karara saygı duyduğu müddetçe maç yönetiminiz oldukça kolaylaşıyor.

Toroğlu ve Tatlı benim için modeldir

▼Bünyamin Gezer'in hakemlikte örnek aldığı kişi Erman Toroğlu diye bir bilgi var bende. Bu bilgi doğru mu?

▲Erman Toroğlu benim için bir modeldir. Ama sadece Erman Toroğlu mu? Serdar Tatlı'yı da atlamayalım. Herkesin örnek alacağı hakem tipleri vardır. Çok yumuşak yüzlü bir insana da bir Erman Toroğlu, bir Serdar Tatlı modeli gitmez. Her hakemin yüz hatları, boyu ve kilosuyla orantılı hakem tipleri vardır. Onları takip etmek gerekir. Onlardan alacağınız çok şeyler vardır. Ama her şeyin üzerinde hakem kendi kişiliğini de ortaya koymalıdır.

▼Yani siz “Benim tipim ve yapım otoriter hakemliğe müsait” mi diyorsunuz?

▲Tabii ki, ona gidiyor. Sizi öyle kabulleniyorlar. Kamuoyu

“Gülmüyor, sempatik değil” diyor ama bir futbolcu da beni bugüne kadar şikâyet etmedi. Müsabaka içerisinde futbolculara ne hakaret ediyorum ne bağırıp çağırıyorum. Onlarla çok güzel diyaloglarım var. Beni çok seven futbolcu kardeşlerim var. Topu eliyle aldığı zaman gelip bana söyleyen futbolcu var.

Arda topu eliyle aldığını söyledi

▼Gerçekten böyle bir olay yaşandı mı?

▲Bir Galatasaray-Antalyaspor müsabakası yönetiyordum. Sevgili kardeşim Arda bir pozisyonda topu eliyle almış. Görmedim ve devam ettirdim. Pozisyon autla sonuçlandı. Arda yanıma gelip “Hocam kusura bakma, topu elimle aldım” dedi. Bu futbolcunun size duyduğu güvendir. Ben de “Ardacığım görmedim ama lütfen bir daha yapma” diye uyardım. “Tamam hocam” dedi. Eğer ben onlara sürekli bağırıp çağırsam futbolcu bu iyi niyeti göstermez.

▼Bu sezon Kayserispor-Galatasaray maçında yaşanan bir pozisyon var. Barajı yerine çekebilmek için oyuncular oldukça sert bir biçimde uyarmanız ve bu pozisyon oldukça dikkat çekmişti.

▲Bazı pozisyonlarda barajı açmak için o tür hareketlere gerek var. Futbolcuya “Lütfen açılır mısınız?” dersiniz o dakikada, öyle bir pozisyonda sizi dinlemesi mümkün değil. Belki o pozisyonda otorite gösterim aşırıya kaçmış olabilir ama ben de insanım, sahada efor harcıyorum ve benim de adrenalinim yükseliyor. Bir de verdiğiniz talimatın yerine getirilmesini bekliyorsunuz. Bunun zor olduğunu da biliyorsunuz, çünkü daha önce oyuncu olarak bunu yaşamışsınız. Biz de zamanında kalemize 5 metreden bir indirekt vuruş

Kamuoyu benim için “Gülmüyor, sempatik değil” diyor ama bir futbolcu da beni bugüne kadar şikâyet etmedi. Futbolculara ne hakaret ediyorum ne bağırıp çağırıyorum. Beni çok seven futbolcu kardeşlerim var. Topu eliyle aldığı zaman gelip bana söyleyen futbolcu var.

Maç yönetirken iki şey düşünürüm. Bir Polis Teşkilatı, iki kul hakkı. Kul hakkından çok korkuyorum. Benim için kırmızı takım-beyaz takım var. Hiçbir futbolcunun alın terinin, alacağı primin, yapacağı transferin önüne geçmek istemem. Onun için de ne görürsem onu çalarım.

Bugün beni FIFA yapsalar gecemi gündüzüme katar lisan öğrenirim. Çok hırslıyım çünkü. Mustafa Hocam “5 kilo ver” dediğinde 10 kilo verdim. Çünkü işaret o yönde gelmişti. Şimdi işaret FIFA yönünde gelirse lisan meselesini de en kısa zamanda çözerim.

verildiğinde nasıl 1 metre öne çıkarız, açığı nasıl kapatırız diye çabalardık. Biz de o zamanlar hakemleri zorlardık. Aynı şeyler farklı rollerde tekrarlanıyor. ▼Süper Lig'deki ilk sezonunuzda bir İstanbul takımının maçını yönettiniz ve o maçta Bursaspor, Beşiktaş'ı 3-0 yendi. Bursa ile Beşiktaş arasındaki çekişmeyi de göz önünde tutarsak zor bir müsabaka olmalı. O maçla ilgili bir hatıranız var mı?

▲Sahaya çıktığımda tribünlerden tekbir sesleri yükseliyordu ve kendi kendime “Herhalde Kurban Bayramı'na geldik” dedim. Tabii bu işin esprisi. Aradaki çekişme herkesçe malûm. Bursaspor'un da Beşiktaş'ın da kazanması gereken bir müsabakaydı. Beşiktaş kaybederse şampiyonluktan olacaktı, Bursaspor da düşme hattındaydı. Süper Lig'deki ilk sezonunda böyle kritik bir müsabakaya verilmek hakem için gurur verici. Tabii o maçın öncesinde, olay çıkarsa ne yaparım diye de hazırlık yapıyorsunuz.

Her maçtan önce talimatları okurum

▼Öyle mi, nasıl bir hazırlık yapıyorsunuz bu tip maçlar öncesinde?

▲Talimatları bir daha okuyorsunuz; mesela tribünden sahaya bir müdahale olursa ne yapacağınız konusunun üzerinden geçiyorsunuz. ▼Bayağı ders çalışıyorsunuz yani. ▲Bu her maç için böyle. Benim en iyi konsantrasyon dönemim, kahvaltıdan sonra odama çekildiğim saatlerdir. Talimatları ve kural kitabında önemli gördüğüm yerleri

tekrar tekrar okurum. Böyle yaptığınızı zaman, bir olay başınıza geldiğinde “Bu neydi?” diye düşünmüyorsunuz. Maça hazırlanıp çıkmakta çok büyük fayda var. Bu da mükemmel bir konsantrasyon sağlıyor.

▼Sadece oyun kurallarını değil, dışarıdan müdahaleler konusunda ne yapacağınızı da çalışıyorsunuz, öyle mi?

▲Konu Bursaspor-Beşiktaş maçından açıldığı için bunu söylüyorum. Yoksa İstanbul Büyükşehir Belediyespor-Gençlerbirliği maçında bunu düşünmezsiniz. Ama olay çıkması muhtemel müsabakalara ekstradan bir hazırlık yapmanız gerekiyor.

Polis Teşkilatı ve kul hakkı

▼Hakemler hem kulüp yöneticileri hem de medya tarafından yoğun biçimde eleştiriliyor ve dolayısıyla da baskı altında tutuluyor. Siz bu baskıyla nasıl baş edebiliyorsunuz? ▲Bir şekilde futbolun içine girdiğiniz zaman, gittiği yere kadar devam ediyorsunuz. “Hakemlik yapılacak iş mi?”

derseniz, hakikaten çok zor bir iş. Ama bir yerlere de geliyorsunuz ve bu noktadan sonra bırakmak da olmuyor. Karşınıza çıkan zorluklarla bir şekilde baş etmeniz gerekiyor. Ben iki şey düşünürüm. Bir Polis Teşkilatı, iki kul hakkı. Kul hakkından çok korkuyorum. Bu düşünce içinde çıkıyorum maçlara. Benim için kırmızı takım-beyaz takım, sarı takım-mavi takım var. Çünkü futbolcu kardeşlerim o

müsabaka için bir hafta alın teri döküyor. Teknik direktörleri de öyle. Hiçbir futbolcu kardeşimin alın terinin, alacağı primin, yapacağı transferin bilerek ve isteyerek önüne geçmek istemem. Onun için de ne görürsem onu çalarım. Evet, medyayı takip ederim ama maça çıktığım an bütün düşüncelerim sadece teşkilatımın adına ve kul hakkına odaklanır. Bu arada saha içinde bazen yanlış bir düdük çaldığınızı da fark edersiniz ve “Eyyvah ben ne yaptım” dersiniz. Ama benim için o hata orada kalır. Devamında yine sıfır hatayla maç yönetmeye çalışırım.

▼En çok gurur duyduğunuz görevlendirme ve unutulmaz dediğiniz maç var mı?

▲Türkiye'de her hakemin yönetmek istediği müsabakalar derbi maçlarıdır. Bana da ikinci sezonumda ve üstelik kritik bir haftada Beşiktaş-Galatasaray derbisi yönetmek nasip oldu. İki takım da şampiyonluk potasında giderken böyle bir maç almak gurur vericiydi.

▼Unutmak istediğiniz, çok kötü yönettiğiniz bir maçı hatırlıyor musunuz?

▲Siz hatırlıyor musunuz? Mutlaka hatalı kararlar verdiğim müsabakalar vardır ama yaptığım hatalar sonucu bir takımdan alıp da diğerine verdiğim bir maç hatırlamıyorum

▼Yönettiğiniz maçlarda hata yapmanız doğal. Hata yaptığınızı öğrendiğiniz bir maçın ardından neler düşünürsünüz?

▲Üzülüyorum elbette. Ama kul hakkı yediğimi düşünmüyorum. Çünkü ben

sahada o an gördüğümü yapıyorum. Hata yapıyorsam da hata yaptığımı bilmiyorum. Dolayısıyla her müsabakadan çıktığımda vicdanım rahat. Ama sonradan hata yaptığımı gördüğümde tabii ki üzülüyorum “Ben bu hatayı niye yaptım?” diye düşünüyorum. “Acaba orada değil de şurada olsaydım yapmaz mıydım, biraz daha koşsaydım daha iyi görür müydüm, bu pozisyonda niye aldandım” gibi muhasebeleri mutlaka yapıyorum. Ancak hata olacak tabii.

▼Oyuncunun aldatmasından söz ettiniz. Bir hakem kendisini aldatan futbolcu hakkında neler düşünür?

▲Sohbetimizin başında “Futbolcuları biraz daha iyi anlıyorum” demiştim ya; kazanma hırsıyla belki istemeden de yapıyorlar. Bazen hatalı bir penaltı veriyorsunuz, o penaltıyı takımına kazandırın futbolcunun üzülmediğini de hissediyorsunuz. Ama iş iştan geçmiş oluyor. Rakip futbolcu, “Kendini niye attın, hakemi zor durumda bıraktın, bizi de ekmeğimizden ediyorsun” dediğinde o futbolcu o kadar mahzunlaşıyor, mahcuplaşıyor ki, bunu hissediyorsunuz. Ama verilmiş bir karardan geri dönmek de mümkün olmuyor. Dolayısıyla ben bu pozisyonları gayriihtiyari yapılmış hareketler olarak değerlendiriyorum ve o futbolcuyla ilgili bir önyargı biriktirmiyorum. Hiçbir futbolcu kardeşimin meslektaşının hakkını yemek isteyeceğini zannetmiyorum.

▼Maçlara çıkmadan önce bir uğrunuz var mı?

▲Dua ederim ve sahaya öyle çıkarım.

▼Hakemlikte bundan sonraki hedefleriniz neler? ▲Hakemlikte hedefler bitmiyor. Bir derbi yönetirsiniz, bir derbi maç daha istersiniz. Şampiyonluk müsabakası istersiniz, kupa finali istersiniz, Avrupa'da müsabaka yönetmek istersiniz.

Lisan bilmek bizim lig için de gerekli

▼Bu hedeflerinizin birçoğuna ulaştınız ama Avrupa'da maç yönetmek için FIFA kokartı takmanız gerekiyor. FIFA kokartı takmak için de lisan

bilmek önemli bir kriter.

▲Evet, lisan önemli. Kursa da başlıyorum. Şu anda İngilizcem çok yeterli mi, değil. Ama bugün beni FIFA yapsalar gecemi gündüzüme katar öğrenirim. Çok hırslıyım çünkü. Mustafa Çolcu Hocamın “5 kilo ver” dediği dönemde 10 kilo verdim. İlk yaptığım iş, bir spor mağazasına gitmek ve kalın eşofmanlar alıp kilo verdirici antrenmanlara başlamak oldu. Hedef kilo vermekti, çünkü işaret o yönde gelmişti. Şimdi işaret FIFA yönünde gelirse ki mutlaka bir gün gelecektir, lisan meselesini de en kısa zamanda ötesinde de lisan bilmek önemli. Futbolcularla iki cümle konuşup, onun saha içinde yapabileceği olumsuz hareketleri engelleyebilirsiniz. Türkiye'de çok sayıda yabancı oyuncu var ve onlarla iletişim sağlamak için de lisan bilmeniz gerekiyor.

▼Bir oyuncunun daha sonra yapacağı hareketleri bir-iki cümleyle önleyebileceğinizi söylediniz. Bu konuyu biraz açar mısınız?

▲Sahada futbolcuya “Seni biraz önce gördüm. Şu futbolcuyla arandaki hareketler hoşuma gitmiyor. Sürekli gözaltındasın. Yardımcılarıma da talimat verdim, seni takip ediyorlar” diyebilirsiniz. Bu futbolcuyu dikkat etmeye sevk eden önemli bir uyarıdır. Bunu sağlıklı bir şekilde yabancı oyuncuya söyleyemiyorum. Kendimde bu eksikliği gördüğüm için bir an önce gidermem gerekiyor.

▼Bir hakemin sürekli aynı yardımcılarla müsabakalara çıkması performansını artırıcı bir etken midir? ▲Elbette öyledir. Ama bu, başka yardımcı hakemlerle de başarılı olamayacağınız anlamına gelmez. Yardımcı hakemlerin sayısı hakemlerden daha fazla. Bu nedenle her zaman aynı yardımcı hakemlerle bir arada olmanız mümkün değil. Burada önemli olan hakem, yardımcı hakemler ve dördüncü hakemden oluşan ekibin çok iyi uyum sağlaması. Çünkü futbol artık geçmişe oranla çok daha zor bir oyun. Nostalji müsabakalarını çok severim ve eski hakem büyüklerimi de seyrederim. Eskiden sahada sadece iki top bulunur, ikinci top ancak diğeri stadın dışına gittiğinde oyuna sokulurdu. Şimdi dinlenmeye fırsatınız yok. Top taca çıktığında alınızdaki teri silerken bir anda oyun başlamış oluyor. Çok daha fazla efor sarf ediyoruz. Eskiden hakemlerin dinlenme şansı çoktu. Geçmişte futbolcuların maç boyunca koştuğu kilometreyle şimdikilerin arasında dağlar kadar fark var. Top artık sürekli oyunun içinde.

Dolayısıyla hakem ekibinin de uyumlu olmasının önemi artıyor.

▼İşinizden söz edelim biraz da. Hakemlik oldukça yoğun bir mesai istiyor. İşinizle hakemliği birlikte yürütmek zor olmuyor mu?

▲Sağ olsun Emniyet Teşkilatı bugüne kadar hep bana destek oldu. Süper Lig hakemi olduktan sonra bu destek daha da arttı. Başta Sayın Emniyet Müdürüm olmak üzere sıralı bütün amirlerim ve mesai arkadaşlarım bana destek verdi. Beni hiçbir zaman zorlayıcı görevlere göndermediler. “Sen bizim teşkilatımızı hakemlikte temsil edeceksin” diye motive ettiler. İşimde bir zorluğum yok. Aile hayatıma gelince, eşim de polis. Küçük de bir çocuğumuz var. Aile benim için çok önemli. Hiçbir zaman hayatımın birinci sırasına hakemliği koymadım. Benim için her zaman ailem önde gelir. Hakemlik bugün var yarın yok. Bir kötü maç, bir sakatlık her şeyi bitirebilir. Ama aile her zaman var. Dolayısıyla onlara mümkün mertebe zaman ayırmaya çalışıyorum. 19 Mayıs Stadi'nda amatör müsabakaları izlemeye mutlaka çocuğumla giderim. Hatta arkadaşlarım “Amma da lightsın” diye takılır. Ama hayat müsterek. Eşim hafta içi işinde, hafta sonu evinde çalışıyor. Ben de ona destek olmak zorundayım.

▼Polis arkadaşlarınızdan hakemliğinizle ilgili olumlu ya da olumsuz eleştiriler alıyor musunuz? Nasıl diyaloglar geçiyor aranızda?

▲Şu ana kadar çok ciddi manada fanatikçe bir yorumla karşılaşmadım. Kinayeli, şaka yollu takımlalar yapıyor elbette. Onlar da arkadaşlarının Süper Lig hakemi olmasından mutluluk duyuyor. Çocuklarını getirip benimle tanıştırıyorlar. Çocuklar işyerime gelip fotoğraflardan birini istediğinde tereddütsüz veriyorum. Bunlar da hoşuma gidiyor tabii. “Hakemlik neden yapılır?” sorusuna verilecek cevap bu mutlulukla açıklanabilir. Küçükük bir çocuğun gelip de “Bünyamin Hocam nasılsınız?” demesi yeterli. Hocam kelimesi benim için çok önemli. Çünkü çok kutsal bir kelime.

▼Peki, futbolun dışındaki hayatınızda neler var?

▲Ailem var. Ailece görüştüğüm çok yakın arkadaşlarım, akrabadan öte dostlarım var. Onlarla birlikte olmaya çalışıyorum. Bazen gezmeye, bazen yemeğe gidiyoruz. Maçları beraber izliyoruz. Bu dostluklarla mutlu oluyorum. Onun dışında kitap okumayı severim. Yakın tarihe ve siyasi tarihe meraklıyım. Osmanlı'yla, Çanakkale'yle ilgili okumayı seviyorum. En çok okuduğum yazar Soner Yalçın.

Genelde daha farklı ülkelerden alışık olduğumuz sadık ateşli taraftar profilini artık Rusya başta olmak üzere Ukrayna'da da görmeye başladık. Yıllarca komünist rejimin etkisiyle her şeyi belli başlı kurallar ve ordu disiplini ile yapmaya alışmış toplumlar için bunun oldukça zorlu bir geçiş süreci olduğunu düşünürsek, yakın geçmişe doğru şöyle bir kısa yolculuk yapmakta aslında bir hayli yarar var.

Caner **Eler**

Disiplinli toplumdan özgürleşmiş bireye

Son dönemde önce Şampiyonlar Ligi'nde Fenerbahçe, Dinamo Kiev ile sonra Beşiktaş da UEFA Kupası'nda Metalist Kharkiv'le maçlar yapınca Ukrayna futbolu ülke gündeminde bir hayli fazla yer işgal etti. Özellikle Beşiktaş'ın elenmesinden sonra, Ukrayna'dan Kiev dışında bir takım çıktığında "köy takımı" diye nitelendirmememiz gerektiğini de acı bir şekilde anlamış olduk. Lakin Ukrayna ve Metalist kelimeleri bir süre daha popülaritesini koruyacak gibi gözüküyor. Çünkü Metalist takımı UEFA Kupası'nda bu sefer kura sonucu grup turunda Galatasaray'ın rakibi oldu.

Neyse ki Galatasaray, Ukrayna temsilcisiyle olan maçını İstanbul'da oynama şansına sahip. Yoksa sadece soğuğun ve kötü şartların dışında Metalist'in ateşli seyircisinin önüne sarı-kırmızılılar da çıkacaktı. Genelde daha farklı ülkelerden alışık olduğumuz sadık ateşli taraftar profilini artık Rusya başta olmak üzere Ukrayna'da da görmeye başladık. Yıllarca komünist rejimin etkisiyle her şeyi belli başlı kurallar ve ordu disiplini ile yapmaya alışmış toplumlar için bunun oldukça zorlu bir geçiş süreci olduğunu düşünürsek, yakın geçmişe doğru şöyle bir kısa yolculuk yapmakta aslında bir hayli yarar var. Ukrayna futbolu deyince aslında

ilk akla gelen efsane teknik adam Valeri Lobanovsky'nin makine düzeninde işleyen 80'li yıllardaki Dinamo Kiev'idir. Zaten çoğu 1988 Avrupa Şampiyonası finalisti olan Sovyetler Birliği ekibinin üyesi olan müthiş yetenekler Ukraynalı olarak Sovyetleri başarıdan başarıya koşturuyordu. Euro 88'de ilk 11'de forma giyen yedi futbolcu Ukrayna kökenliydi. Şimdilerde Dinamo'yu çalıştıran Mikhaïlichenko, Ukrayna'nın sembol ismi Blokhin, Litovchenko, Protasov gibi oyuncular o dönemin büyük yıldızlarıydı. 1991'de gelen Glasnost ve Perestroika gibi Gorbaçov politikalarından sonra dağılan

Sovyetler Birliği'nden kopan en büyük parçaydı belki de Ukrayna. Ancak spor kültürü olarak o kadar Rusya ile entegreydiler ki, henüz kendilerini toparlayamadıkları için 1994'e kadar resmi turnuvalara milli takım olarak giremediler. Ayrıca Sovyetlerin devamı resmi olarak Rusya gözüktüğü için (halbuki demin de dediğimiz gibi Euro 88 finalindeki ilk 11'den 7'si Ukraynalı idi) Salenko, Yuran, Onopko ve Kanchelskis gibi bir çok önemli Ukraynalı yetenek Rusya Milli Takımı'nda oynamayı seçti. Profesyonel Lig ise 1991 yılında kurulduğunda mali açıdan durum içler acısıydı. Ancak serbest piyasa ekonomisine entegrasyon sağlandıkça yavaş

yavaş gelişim de başlamıştı. Fakat bu sırada başka tehlikeler belirmişti; mafya ve yolsuzluklar. Devlet özelleştirmelerinde aslan paylarını alan para babaları ve ardından mafya olarak tabir edebileceğimiz yasadışı organize suç örgütleri futbola el atmaya başladı. Tüm bunlar oluşurken de Ukrayna futbol geleneğini sürdürerek, yeni yetenekler üretmeye devam ediyordu. Shevchenko, Rebrov gibi yıldızlar artık dünya futbol piyasasının gözdesi haline gelmeye başlamıştı. Sovyetlerden miras kalan stadyumlar, spor merkezleri ve özellikle spor sisteminin de etkisiyle genç yetenekler alttan gelmeye devam ediyordu. Buna paralel olarak para babalarının çoğalıp futbola olan etkilerinin de artmasıyla yurt dışından özellikle de Güney Amerika'dan gelen yabancı yıldızların çoğalması tribünlerin de yavaş yavaş değişmesine yol açtı. Eskiden tiyatro disiplini içerisinde maçlara gelen taraftarların yerini

ziyadesiyle daha serbest bir ortamda yetişen gençler almaya başlamıştı. Doğal olarak teknoloji ve internet çağında Batı ile daha fazla entegre olan bu jenerasyon, ülke köklerinden gelen bağımsızlık mottosuyla da yeni taraftar grupları oluşturmaya başladı. Tribün şovları, tezahüratları, takımlarını uzun Ukrayna yollarında deplasmanlarda dahi destekleyen yapılarıyla bu gruplar ülke stadyumlarında yeni bir rüzgâr estirmeye başladı. Önce Dinamo Kiev, sonrasında ise Shakhtar Donetsk'in Avrupa'daki çıkışları bu yolda büyük pay sahibi oldu.

En önemli grup "Za Boys Ultras"

Bu konuda en önemli taraftar gruplarından biri Shakhtar'ın "Za Boys Ultras" grubu. Avrupa'daki en güçlü Ultras gruplarından biri olan ZA Boys resmi olarak temellerini 2005 yılında attı. Bahsettiğimiz gibi Ukrayna genç

nüfusunun bir ürünü olan bu oluşum, mottosunda "Biz stadyuma sadece takımımızı izlemeye değil, onu bir sevgili gibi devamlı, organize bir şekilde desteklemeye gidiyoruz. Hem de hiç susmadan" diyecek kadar iddialı söylemlere sahip. Ancak takıma son yıllarda büyük başarılar kazandıran, lâkin bu sezon ligde sıkıntı yaşayan takımın teknik direktörü tanınık sima Mircea Lucescu'ya, ezeli rakipleri, aynı kentin takımı Metalurh karşısında tribünlerde çok ağır bir pankart açtılar. Moldova diyalektiyle Rumence yazılan dövizde, "Mircea, Ukraynalıların konuksevrlüğünü kötüye kullanma, yoksa İtalya'daki evini yanarken görebilirsin" gibi bir cümleye yer vererek, bir hayli ağır bir üslup kullandılar. Ülkenin en fanatik grubu olarak adlandırılan Shakhtar'ın Za Boys'unun dışında Dnipro Dnipropetrovsk kulübünün azıllı taraftar grubu Dnepr Ultras da yine etkililerden biri. Tabii ülkenin en popüler takımı olan Dinamo Kiev'in Ultras grubu da yine

önemli bir üne sahip. Geçtiğimiz günlerde Kiev taraftar grupları ülkenin parlamentosu olan Verkhovna Rada'ya bir dilekçe vererek stadyumlardan mafya temsilcilerinin temizlenmesini rica ettiler. Geçen yazıda Napolililerden gördüğümüz gibi Ukrayna'da da en büyük illet mafya olarak gözüküyor. Neredeyse her taraftar grubunun içine adamlarını sokup, fuhuş ve uyuşturucu üzerine yaptıkları işlerini buralara genişletmeye çalışıyorlar. Ama asıl etkilemek istedikleri sonuçta tribünlerde şiddeti körükleyerek, gücün yine kendilerinde olduğunu devlete ispat etmek. Bunun dışında da doğal olarak bir diğer ana gelir sektörleri olan bahisle ilgili etki yaratmak istiyorlar. Bu da taraftar gruplarının yapısını ne yazık ki etkilemeyi zaman zaman başarıyor. Ancak Dinamo kulübü elektronik bilet sistemine geçerek bunu bir nebze olsun önlemeyi başarmayı umuyor. İşin sonu kulüplerin büyük para ve prestij kaybı yaşamasına kadar uzanabiliyor. Beşiktaş'ı eleyen ve bir diğer temsilcimiz Galatasaray ile eşleşen Metalist ekibinin yine

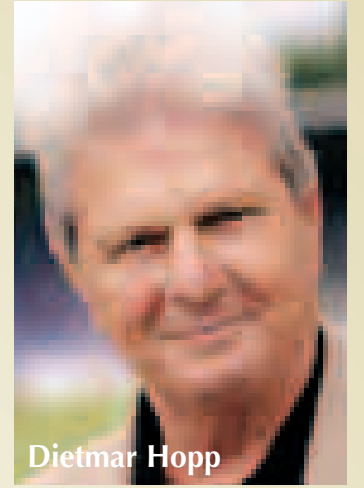
Ultras grubu mevcut. Fakat zaten ülkenin nüfus açısından ikinci büyük şehrinin takımı olmaları itibariyle arkalarında önemli bir taraftar kitlesini barındırıyorlar. 30 bin kişilik Metalist Stadı her maç tıklım tıklım oluyor. Zaten 2012 için elden geçirilen stadyum, iş bittiğinde 45 bin

kişilik bir kapasiteye ulaşacak. Ancak özellikle son günlerde birçok farklı ülkede sık sık patlak veren ırkçılık konusu zaman zaman Ukrayna tribünlerinde de kendini gösterebiliyor. Özellikle II. Dünya Savaşı'nın da etkisiyle Yahudi karşıtı tepkilerin çok fazla olduğu ve yıllardır Yahudi nüfusun bir bölümünün bu baskı karşısında ülkeden ayrıldığı gerçeği bazen tribünlere de yansıyor. Tribünlerde siyasi ve ırkçı mesajlar taşıyan pankartları görmek mümkün olabiliyor. Bu artık bir tümör gibi tüm Avrupa futbol tribün kültürünü etkileyen, UEFA'nın da "No To Racism" sloganıyla ve reklam kampanyalarıyla karşı çıktığı ırkçılık illetinin ne kadar yayıldığını da göstermiş oluyor. Lig kurulduğundan bu yana geçen 18 ve milli takımın resmi maçlarına çıkmaya başladığından bu yana geçen 15 yılda ülke büyük ekonomik, yapısal değişiklikler yaşadı. Bazıları kadife yumuşaklığında, bazıları ise kurşun sertliğinde olsa da şu günlerde hem ülke futbolu hem de taraftar yapısı daha doğru bir yolda ilerliyor. Milli takımın ilk kez katıldığı Dünya Kupası'nda elde ettiği çeyrek final müthiş bir itici güç oluşturdu. Şimdi onun yanına Euro 2012 ev sahipliği, biraz karışıklıklar ve ekonomik zorluklar olsa da futbol taraftar kültürünün gelişmesinde büyük pay sahibi olacak gibi gözüküyor. Yıllarca çok farklı bir haleti ruhiye içerisinde tribünlerde yerini alan bir toplumun bambaşka bir boyuta geçişini canlı gözlerle izlemek, taraftar kültürünü ve sosyolojisini merak edenler için çok farklı bir deneyim.

Devlere meydan okuyan köy takımı

Almanya'da 3 bin 300 kişilik bir köyün takımı olan TSG Hoffenheim, 8 sene içinde en alt liglerden yükselerek geldiği Bundesliga'da aldığı şaşırtıcı sonuçlarla devlere kök söktürüyor. Hoffenheim'ın bu göz kamaştırıcı yükselişinde Almanya'nın sayılı zenginlerinden Dietmar Hopp'un ismi büyük önem taşıyor. Servetini bilgisayar sektörüne borçlu olan Hopp, Rus oligark Abramovich'in Chelsea örneğindeki gibi, Hoffenheim için hiç bir fedakârlıktan kaçınmıyor.

Dietmar Hopp

Ralf Rangnick

Dr.Cem Çetin

Sezon başı itibariyle Avrupa'nın pek çok liginde, dikkat çekici sürprizler yaşanıyor. İngiltere'de Premier Lig'in yenilerinden Hull City, Hollanda'da Breda, İtalya'da Udinese ve Bundesliga'da TSG Hoffenheim gibi küçük ölçekli kulüpler, favorileri şaşırtan sonuçlara imzalarını atıyor. Bunlar içinde Hoffenheim, Almanya'nın güney batısında, 3 bin 300 kişinin yaşadığı bir köy takımı olma özelliğiyle, futbol dünyasında büyük ilgi uyandırıyor. Bu sezon Bundesliga'da ilk defa mücadele eden mavi-beyazlıların aldığı dikkat çekici sonuçları görenler ister istemez, "Nasil oluyor da 3 bin 300 kişilik bir köy böyle bir kulüp çıkıp, ticarileşen futbolun sıkça telaffuz edilen değerlerini alt üst edebiliyor" sorusunu sormadan edemiyor.

Kasabanın vefakâr zengini

Sezon açılışını 3-0'lık Energie Cottbus galibiyetiyle yapan TSG Hoffenheimlılar (*) daha sonra oynadıkları 7 maçtan 13 puan çıkartıp, toplam 16 puanla sekizinci hafta itibariyle Bayern Münih, Schalke, Werder Bremen gibi favorilerinin önünde Bundesliga'da ikinci sıraya yerleşti. 8 yıl önce 5. Lig'de mücadele ederken, şimdilerde Bundesliga'da boy gösteren Hoffenheim'ın bu göz kamaştırıcı yükselişinde Almanya'nın sayılı zenginlerinden Dietmar

Hopp (**) büyük önem taşıyor. Mavi-beyazlıları "Çocukluğumun takımı" diye nitelendiren ve servetini bilgisayar sektörüne borçlu olan Hopp, Rus oligark Abramovich'in Chelsea örneğindeki gibi, Hoffenheim için hiç bir fedakârlıktan kaçınmıyor. Kulüp de bu zengin işadamlarının iyi niyetini sömürmüyor. Eylül ayı içinde Frankfurter Rundschau gazetesine demeç verip, "Hoffenheim 3. Lig'e yükseldiğinde Bundesliga için 5 yıla ihtiyacımız var diye düşünüyordum. Ne var ki 2 yıl içinde Almanya'nın 1 numaralı ligine adımızı yazdırmayı başardık" diye konuşan 69 yaşındaki Hopp'un 18 yıllık sürede kulübün iyi noktalara gelmesi için 150 milyon euroya yakın para harcadığı ifade ediliyor. Hopp sadece geçen sezon Hoffenheim İkinci Lig'de şampiyonluğa oynasın diye 20 milyon euro harcadı. Bu sezon ise iki futbolcu için bonkör ve bir o kadar da vefakâr Hopp'un cebinden 8 milyon euro çıktı.

Şimdilerde de Hopp, 50 milyon euro daha verip, Hoffenheim için 30 bin kişilik yeni bir stat yaptırıyor. Halen devam eden stadın inşaatı 2-3 ay içinde bitecek.

Hoffenheim'a ilgi büyüyor

Her ne kadar komşuları Stuttgartlı taraftarlar, "Köylülerin kulübü" diye Hoffenheim'ı küçümser tavırlar sergilese de Bade Wurtemberg'de Hoffenheim'a futbolseverler büyük ilgi gösteriyor. İç saha maçlarını,

yeni stadın inşaatı bitene kadar 50 kilometre uzaklıktaki Mannheim'da oynayan mavi-beyazlıların, tam 14 bin 500 kombine biletli taraftarı bulunuyor. Bundesliga'nın yenisi ilk 4 iç saha maçını ortalama 26 bin kişi önünde oynadı. Bu konuyla ilgili olarak Hoffenheim'ın iletişim sorumlusu Markus Sieger, "Demiryollarıyla yaptığımız anlaşmayla, maç günleri elinde bileti olanlar Mannheim'a ücretsiz gidip geliyor" açıklamasında bulunuyor. Hoffenheim'ın başarısında Hopp'un ekonomik desteği kadar önemli bir başka unsur, Teknik Direktör Ralf Rangnick. Ülkesinde "profösör" lakabıyla tanınan ve bir dönem Schalke, Stuttgart gibi takımları da çalıştıran Rangnick, göreve başladığı 2006'dan bu yana, "Temel politikamız gençlere güven duymak" söylemi ve uygulamasıyla çok iyi işler başarıyor. Bu başarıyı Alman medyası, "mucize" şeklinde değerlendiriyor. 24 yaş ortalamasıyla Rangnick'in takımı (***), UEFA Kupası'nda G.Saray'la aynı grupta bulunan Hertha Berlin'le birlikte Bundesliga'nın en genç iki takımından bir tanesi. Rangnick'in gençlere güven duymasının en önemli nedeni, gelecek vaat eden gençlerin Hoffenheim çatısı altında toplanması. Nitekim bunun bir sonucu olarak mavi-beyazlıların 17 yaş altı takımı geride bıraktığımız sezon Almanya şampiyonu oldu. Hoffenheim'ın bugünkü durumu ve geleceğiyle ilgili olarak tecrübeli teknik adam, "Bu kadar kısa süre

inde Bundesliga'ya yükseleceğimizi beklemiyordum. Rakiplerimizden korkmuyoruz. Elimizde geçen yıl kurduğumuz potansiyelle kesinlikle küme düşmeyiz. Tabii bu arada takımın geleceğinin de Hopp'a bağlı olduğunu unutmamak gerekiyor" şeklinde konuşuyor. Çok önemli bir değer yaratmayı başaran Rangnick, gelecek için ümitlenebilir çünkü Hopp'un yakın çevresine, "Bir kaç yıl içinde Şampiyonlar Ligi'nde oynayacak bir Hoffenheim hayal ediyorum" dediği belirtiliyor. Bakalım vefakâr Hopp'un milyon euroları, gelecek yıl 110. yılını kutlayacak köy takımı Hoffenheim'ı daha nerelere kadar götürecektir?

(*) İlk 8 haftada 5 galibiyet alan Hoffenheim, rakip fileleri havalandırmada da oldukça başarılı. Toplam 21 golle ligin şimdilik en çok gol atan takımı konumundaki Hoffenheim, Hannover'e 5, Werder Bremen ve Borussia Dortmund'a 4 gol attı.

(**) Forbes dergisine göre Dietmar Hopp, dünyanın en zenginleri sıralamasında 698. basamakta bulunuyor.

(***) Hoffenheim'ın kadrosunda iki Türk futbolcu var. Bunlardan kaleci Ramazan Özcan Avusturya, kaptan Selim Teber de Alman vatandaşı. Mavi-beyazlıların en dikkat çekici isimlerinin başında ise Bosnalı Ibisević ile Salihović geliyor. Boşnakların Şyanı sıra Hoffenheim kadrosunda Senegal, Nijerya ve Brezilya'dan da futbolcular var.

Şehrin baskısı, takımın değerini gösteriyor

Trabzonspor'un uzun bir aradan sonra vizyona soktuğu altyapı ürünlerinin en değerlisi. 17 yaşında A takım formasıyla tanıştı ve sadece Trabzonsporlulara değil, tüm futbolseverlere “yeni bir yıldız doğuyor” umudunu verdi. Çabukluğu, adeta yürüyerek adam geçmesi ve oyun zekâsıyla saha içinde yaşının çok üzerinde görünüyor. Sadece Trabzonspor değil, Milli Takımlar da ondan çok şey bekliyor. Trabzon şehrinde futbolcu üzerindeki baskının dozunda kaldığı sürece yararlı olduğunu savunuyor ve “Bu sayede bulunduğumuz yerin, takımın ve ortamın değerini anlıyoruz” diyor.

İlker Uğur

Bariş Memiş

▼Geçen sezon bir anda ortaya çıktın ve kısa sürede yükseldin. Belki takımın kötü gidişi, senin başarını da biraz örttü ama buna gelmeden önce futbola nasıl başladığını öğrenmek istiyorum. ▲Trabzon'da herkesin bildiği terimiyle, futbolcu tarlasında yani sokakta başladım. Arkadaşlarla futbol oynuyorduk, birden okul takımına aldılar beni. Sınıflar arası maçlarda oynattılar. Okul takımına seçildim. Trabzonspor'un o dönemde Salim Doğan isimli bir antrenörü vardı ve okul takımındaki oyuncuları seçmeye gelmişti. Biz de 3-4 kişi seçilmiştik. Ancak ben en son tercih olmuştum. Hatta “Galiba seçilemeyeceğim” gibi bir kaygı oluşmuştu bende. Sonra bir-iki kişiyi ekarte edip bir şut attım, top

direkten döndü. O pozisyonadan sonra beni çağırdılar ve Trabzonspor'da hemen başladım. 9 sene altyapıda oynadım. Ziya Doğan zamanında da A takıma çıkma durumum oldu ama Özkan Sümer Hocam izin vermedi. Ersun Hoca herhalde ağırlığını daha çok koydu ve Özkan Hoca'nın başlangıçtaki direnişine rağmen beni A takıma aldı. A takım serüvenim de Ersun Hoca ile başladı. Ona çok teşekkür ediyorum. Bu noktada bulunmamı sağlayanlardan birisi de odur çünkü. ▼Özkan Sümer seni neden bırakmıyordu? ▲Çünkü bir kaygısı vardı. Biliyorsunuz o da Türkiye'nin önde gelen teknik direktörlerinden

biridir. “Barış A Takıma çıktığı zaman direkt oynasın, sürekli oynasın, kaybolmasın” istiyordu. Ersun Hoca sanırım ona bunun garantisini verdi ki ben 17 yaşında Turkcell Süper Lig'de 17-18 maç oynadım. Takımın kötü gittiği zamanlar oldu, iyi gittiği zamanlar oldu. Benim ne yapacağımı şaşırdığım zamanlar oldu. Ama şimdi geçen sezona dönüp bakıyorum da gerçekten çok güzel günler geçirmişim ağabeylerimle. Bana çok yardımcı oldular. Bu sezonu daha da iyi değerlendirmek istiyorum. Bildiğiniz gibi bir çok transfer yapıldı. Bu transferler arasında bonservis bedeli yüksek oyuncular da vardı. Ama Ersun Hocam beni kullanacağını, hatta formayı da kapacağımı söyledi.

Trabzonspor'dan Salim Doğan seçme yapmak için okulumuza geldi. 3-4 kişi seçildik ama ben en son tercih olmuştum. Hatta “Galiba seçilemeyeceğim” gibi bir kaygıyla bir-iki kişiyi ekarte edip bir şut attım, direktten döndü. O pozisyonadan sonra beni Trabzonspor’a çağırdılar.

Trabzonspor altyapısında 9 sene kaldım. Ziya Doğan'ın beni A takıma alma isteğine Özkan Hocam karşı çıktı. Ersun Hoca herhalde ağırlığını daha çok koydu ve Özkan Hoca'nın başlangıçtaki direnişine rağmen beni A takıma aldı. Ona çok teşekkür ediyorum.

Fatih Tekke ve Gökdeniz Karadeniz Türk futbolunun son yıllarda yetiştirdiği en büyük yıldızlardan. Fatih Tekke'yi her zaman seyrediyorum. Onun gibi bir futbolcu daha bulunduğunu düşünmüyorum. Zaten odamızda onların posterleriyle büyüdük.

Trabzon'da futbolcu olmak gerçekten zor. Öyle bir an oluyor ki, top ayağımda, karşımda rakibim var, o sırada taraftar tribünden attığı bir çığlıkla sana pas tercihi yaptırabiliyor. Bir genç futbolcunun yetişebileceği en zor yerlerden birisi Trabzon.

▲Kesinlikle. Biz altyapıdayken zaten her zaman onların hayalini kuruyorduk. Yanlarına gidelim, ellerini turalım, onlara soru soralım, acaba ne cevap verirler diye. Benim en çok sevdiğim ve örnek aldığım oyuncular Fatih Tekke ve Gökdeniz Karadeniz. Şüphesiz onlar Türk futbolunun son yıllarda yetiştirdiği en büyük yıldızlardan. Daha önceki röportajlarımda da söyledim; Fatih Tekke'yi her zaman seyrediyorum. Onun gibi bir futbolcu daha bulunduğunu düşünmüyorum. Bizim nesil zaten odamızda onların posterleriyle büyüdü. Hâlâ da onları örnek almaya devam ediyoruz. ▼Peki, Trabzonspor'da Trabzonlu olmak zor bir şey herhalde, değil mi? ▲Kesinlikle zor. Öyle bir an oluyor ki, top ayağımda, karşımda rakibim var, o sırada taraftar tribünden attığı bir çığlıkla sana pas tercihi yaptırabiliyor. Bir genç futbolcunun yetişebileceği en zor yerlerden birisi Trabzon. ▼Trabzon'da sürekli bir yeni Fatih Tekke, yeni Gökdeniz Karadeniz arayışı var. Geçen sezon sen onları bu açıdan tatmin ettin. Ama ikinci sezonunda galiba sana karşı bir tahammülsüzlük oluşmaya başladı, değil mi? ▲Evet. Dediğiniz gibi 20 yıldan fazla bir süredir taraftarın şampiyonluk beklentisi var. İnsanlar sürekli bir kaygı içinde, “Trabzonspor'un geleceği ne olacak?” diye. Onlar, kendi takımlarında kendi şehirlerinin

insanları daha fazla oynasın, benim gibi oyuncuların sayısı artsın istiyor. Ama son yıllarda bunun ne kadar gerçekleşeceğini bilmiyoruz. Tabii bütün hocalarımız çok çalışıyor, yeni oyuncular arıyor, Trabzon'un dağına gidiyorlar, orada oyuncu varsa almaya çalışıyorlar. Biz de hocalarımızın verdiği bu emeği ve desteği boşa çıkarmamak için elimizden geleni yapıyoruz.

Baskı bizi motive ediyor

▼Trabzon nispeten küçük bir şehir. Sokağa çıktığınızda insanların tepkileri veya nasihatleriyle karşılaşmak çok mümkün. Bu durum senin üzerinde ne gibi etkiler oluşturuyor? ▲Trabzon'da herkes futbolu çok iyi biliyor bir kere. Ve insanların bir o kadar da büyük beklentileri var. Dolayısıyla üzerimizdeki baskı oldukça yüksek. Ama bu baskının genç oyuncuların gelişmesi açısından olumlu bir yanının da bulunduğunu düşünüyorum. Bulunduğun yerin, takımın ve ortamın değerini anlamak açısından bu baskı gerekiyor. Başarıya gitmek için biraz da baskının olması gerekiyor ama dozunu ayarlamak çok önemli elbette. ▼Futbolculuk kariyeri merdiven gibi tanımlanır çoğu zaman. Bazı oyuncular hızlı çıkar basamakları, bazıları adım adım ilerler. Çıkarları geri düşer ve tekrar çıkar, bir kısmıysa düşer ama bir daha çıkamaz. Sen şu anda o basamağın neresinde görüyorsun kendini? ▲Basamaklar vardır evet. Oyuncunun da her geçen gün üzerine koyarak bir basamak çıkması gerekir. Ben kesinlikle her futbolcunun çıkarken mutlaka düşmesi gerektiğine inanmıyorum. Yeteneğinin ölçüsünü bilir, ne kadar çalışman gerektiğinin farkında olursan her zaman yükselirsin. Ben bu merdiveni yavaş yavaş çıktığıma inanıyorum. Belki bir duraksama devresi yaşadım. Ama bu

duraksama dönemini en çabuk şekilde atlatıp üzerine koyarak daha da yukarılara çıkacağıma inanıyorum ve şu an çıkışta olduğumu düşünüyorum. ▼Trabzonspor'un bu sezonki durumuna gelirsek, gerçekten iyi bir başlangıç yaptınız. Büyük beklentiler var dediğin gibi. Futbolcular alındı, bayağı paralar verildi. Yattara gitti denildi, gitmediği anlaşıldı. Trabzonspor'un ruh halinden biraz bahseder misin? Şu an neler yaşıyorsunuz? ▲Sezon başında birdenbire takımın çehresi değişti. 25 yeni oyuncu gelmişti. Geçen sezondan kalan 10 oyuncu vardı ve bunların 5'i de Trabzonluydu. Aramızda, “Bu takım kaynaşmayı nasıl sağlayacak?” diye konuşuyorduk. Hepimizde bir tereddüt vardı. Önemli olan ilk adımı atmaktı. Başladıktan sonra çok iyi bir kaynaşma dönemi geçireceğimizi biliyorduk. Takımdaki ağabeylerimiz ve biz dışarıdan gelenleri çok çabuk aramıza aldık. Ağabeylerimiz biz genç oyunculara da büyük destek verdi. Hepsine çok teşekkür ediyoruz. Bizi evlerine davet ettiler, sofralarını açtılar. Böylece çok güzel bir ortam oluştu Trabzonspor'da. Bu birlik-beraberlik tablosunu başlangıçta lige de yansıttık. İnşallah bu ortam hiçbir zaman bozulmaz ve Trabzonspor'u yıllardır özlenen noktalara çıkartırız.

Birisi eğer beni övüyorsa ona hiç kulak asmam. Her zaman çok çalışmam gerektiğini biliyorum. Topsuz oyunu biraz daha sevmem gerekiyor. Bu konuda ilerleme kaydedersen ortaya çok daha başarılı bir Barış Memiş çıkacağının farkındayım.

Yattara'nın takımda kalması çok sevindirici çünkü onu çok seviyoruz. İnanılmaz derecede iyi bir insan ve harika bir futbolcu. Benim ve diğer genç arkadaşlarımızın ondan öğreneceği çok şey var. Eğer gitseydi bunlardan mahrum kalırdık.

Ersun Hoca oyuncu psikolojisinden son derece iyi anlayan biri. Oyuncusunun nasıl bir duygu içinde olduğunu hisseder. Bazı antrenörler tehdit edici tonda konuşur ama Ersun Hoca oyuncusuyla her zaman yakın planda çalışır.

▼Trabzonspor'un başarı ve başarısızlığında teknik direktör konusundaki istikrarın öneminden bahseder misin? ▲Geçen sezon iki teknik direktör değişikliği oldu. Ersun Hoca Türkiye'nin ileri gelen teknik direktörlerinden birisi. Üç tane teknik direktör sayın dense, Ersun Hoca onlardan birisi olur. Antrenman bilimi konusunda uzman. Üstelik var olan bilgisiyle yetinmiyor ve sürekli okuyor, kendini geliştiriyor. Deneyimlerini de oyuncularına en iyi şekilde aktarıyor. Onun çalışma konusundaki istikrarının takım üzerinde büyük etkisi var. ▼Teknik direktör değişimleri takımın kimyasını nasıl etkiliyor? ▲Mesela ben A takıma çıkarken, “Eğer teknik direktör değişirse nasıl bir durumda kalırım?” diye düşünüyordum. Böyle bir durumda nelerle karşılaşacağımı bilmiyordum çünkü. Zamanla gördüm ki, her teknik direktör değişiminde genç oyuncu kendisini bir kez daha kanıtlamak zorunda.

Topsuz oyunumu geliştirmeliyim

▼Geliştirmen gereken özelliklerinden bahseder misin? ▲Birisi eğer beni övüyorsa ona hiç kulak asmam. Her zaman çok çalışmam gerektiğini biliyorum. Topsuz oyunu biraz daha sevmem gerekiyor. Bu konuda ilerleme kaydedersen ortaya çok daha başarılı bir Barış Memiş çıkacağının farkındayım. ▼Sanırım biraz da kuvvet kazanman gerekiyor. ▲Evet, daha önce hiç sezon başı kampı geçirmemişim. Geçtiğimiz sezonun ilk yarısında bir yere kadar idare edebildim. Ancak devre arasındaki Antalya kampından sonra

lige gerçekten iyi başladım. Bu sezon başı kampında ve sonrasındaki antrenmanlarda ise gerçekten de kuvvet yönünden oldukça ilerledim. Zaten hocalarım da böyle söylüyor. Yani geçtiğimiz sezona oranla daha iyiyim ama yine de biraz daha kuvvetlenmem lâzım.

▼**Trabzon şehri şampiyonluk istiyor. Başkanınız "Bizi bu saatten sonra şampiyonluk da kesmez" diyor. Bunlar çok iddialı sözler. Sen ne düşünüyorsun bu konuda?**

▲Tüm Türkiye'nin bildiği gibi Trabzonspor gerçekten inanılması çok zor bir şey yapıyor. Ben dışarı çıktığım zaman insanlar hiçbir zaman "Nasılsın, iyi misin?" diye sormuyor. Herkesin akli fikri "Trabzonspor'un hali ne olacak?"ta. Trabzonspor bir kötü maç oynadığında insanların yüzü düşüyor, birbirlerine "Günaydın" bile demiyorlar. Benim de babam bir Trabzonsporlu ve evimizin durumundan çok iyi biliyorum bu ortamı. Kesinlikle şampiyonluk bekliyorlar. Olunmaması halinde gerçekten çok üzülecekler. Sezon başında 15 bin kombine bilet satışı da bu beklentinin kanıtı. Tabii bizim de sahada iyi oluşumuz onları bu havaya soktu. İnşallah, bize bu ilgiyi gösteren taraftarlarımızı sezon sonunda da güldürürüz.

▼**Şu anda takımın sahadaki oyun lideri Selçuk İnan'mış gibi gözüküyor.**

▲Selçuk ağabeyin attığı goller ve yetenekleri itibariyle bir üstünlüğü var. Ama tabii ondan

önce liderimiz Hüseyin ağabey. Savunmada "büyük şef" diye hitap ettiğimiz Song, Egemen Korkmaz, bunlar gerçekten çok büyük isimler. Genç oyuncular her zaman yanlarına alıyor ve bize saha içinde neler yapmamız gerektiğini anlatıyorlar. Aramızda çok güzel bir dostluk var.

Yattara'nın kalmasına çok sevindim

▼**Yattara "gitti" denilirken kaldı. Onun geri dönüşü nasıl etkiler takımı?**

▲Aslında bizim için çok sevindirici bir durum. Çünkü Yattara'yı çok seviyoruz. İnanılmaz derecede iyi bir insan ve harika bir futbolcu. Ben şahsen onun gidecek olmasına çok üzül müştüm. Trabzonspor'da kalması gerekiyordu çünkü benim ve diğer genç arkadaşlarımızın ondan öğreneceği çok şey vardı. Nasıl çalım atıyor, oyunu nasıl okuyor, bunları bizimle paylaşması gerekiyordu. Eğer gitseydi bunlardan mahrum kalırdık. Tabii ona da çok güzel bir teklif geldi. Bir profesyonel olarak bunu değerlendirmesi gerekiyordu. Ama kulüpler arası bir sorun yaşandı ve o da geri dönmeyi tercih etti. Biz de ona tekrar kucak açtık. İnşallah bize çok şey katacaktır.

▼**Ersun Yanal Türkiye'nin önde gelen teknik adamlarından bir tanesi. Daha önce de Ersun Yanal'ın öğrencileri ile çok röportaj yaptım. Ersun Yanal'ın diğer teknik adamlardan farkı ne?**

▲Ersun Hoca kesinlikle oyuncu psikolojisinden son derece iyi anlayan biri. Yani benim nasıl bir duygu içinde olduğumu anlar, beni her zaman yanına çağırdığında "Böyle böyle duygular yaşıyorsun değil mi? Neden? Bunları geliştirmemiz gerekiyor" der. Bazı antrenörler vardır, "Bunları yapmamalısın" gibi tehdit edici bir tonda

konusur. Ama Ersun Hoca "Bunu geliştirmemiz lâzım. Bunu yapacağız, merak etme, ben sana çalışma programı vereceğim" der. Oyuncusuyla her zaman yakın planda çalışır. Çalışmayı ve disiplini çok sever. Yorgunluğa hiç tahammül edemez. Takımı çok yoğun tempoda çalıştırır, çünkü bunun sezon içinde takımına yarayacağını bilir.

▼**Trabzonspor'da en çok tartışılan konulardan biri de kaptan Hüseyin. Kimileri tarafından yoğun biçimde eleştiriliyor. Takımın içinden biri olarak, Hüseyin'in varlığı sizin için ne ifade ediyor?**

▲Bence Hüseyin ağabey takımın belkemiği. İdmanlarda çok çalışıyor. Tekmeye kafa sokan birisi. Futbol için her şeyini verebilecek bir oyuncu. Trabzonspor'un da böyle oyunculara ihtiyacı var. Biraz önce dediğim gibi, Trabzon'da futbolu çok iyi bildiğini sanan insanlar var. Ama her oyuncuyla ilgili beklentiler farklı olmalı. Hüseyin ağabeyden de gol atmasını beklememek gerekiyor. O savunmadaki işini yapar, öne doğru oynar ve gerisini önde oynayan oyuncular halleder. Hüseyin ağabey üzerine düşeni, hocanın ona verdiği görevi şu ana kadar en iyi şekilde yerine getirdi.

▼**Trabzon'da konuşulan ve eleştirilen bir başka konu da senin gece hayatına daldığın.**

▲Trabzon gibi bir şehirde, Trabzonspor'un oyuncusu nasıl böyle bir şeye kalkışır? Ben de duyunca çok şaşırdım acaba bu haber nereden çıktı diye. Gerçekten böyle bir şey olsa, beni gece uygunsuz bir yerde görseler döverler herhalde. (Gülüyor) Böyle bir şey kesinlikle olmaz, olmadı da. Bunu yazanların da sonradan pişman olduğunu zannediyorum. Ama yine de onlara karşı bir kırgınlığım olmaz. Onlar da

bizim ağabeyimizdir.

▼**Özel hayatında neler yapıyorsun?**

▲Takım yendiği zaman geziyorum (Gülüyor). Aileme küçüklüğümden beri çok düşkünüm. Her zaman onlarla yemeğe gitmeyi tercih ederim. Çocukluk arkadaşlarımla sürekli görüşürüm. Çünkü Trabzon öyle bir yer ki, onları aramazsam "Barış değişti" diyebilirler. Ben de buna izin vermemeye çalışıyorum.

▼**Trabzon'da sembol isim olmak gibi bir hedefin var mı?**

▲Kesinlikle var. Düşünsenize Trabzon'da doğmuşum, orada büyümüşüm ve şu anda Trabzonspor'da 17-18 yaşında 61 numaralı formayı almışım. Belki bu formayı da bir sembol yapıp Ronaldinho gibi "B61" adında bir krampon çıkartırım. İnşallah bunu bize lâıyk görürler. Tabii bunun olması için de çok çalışmam gerek. Beni buralara getiren ağabeylerimi ve hocalarımı mahcup etmeyeceğime inanıyorum.

▼**Yurtdışına gitmek gibi bir hayalin yok mu?**

▲Şu anda düşündüğüm tek şey Trabzonspor. Ama yurtdışına gitmek gibi bir fırsatım olursa bunu da çok geç kalmadan gerçekleştirmek isterim. Avrupa'da kendimi daha fazla geliştirebileceğimi düşünüyorum. Bunun için yabancı dilimi ilerletmeye çalışıyorum.

Gabriel Agbonlahor

Paylaşılamayan forvet

Sezonun ilk haftalarında Manchester City karşısında Premier Lig tarihinin en hızlı ikinci hat-trickini yaptığında spot ışıkları onun üzerine döndürüldü. Aston Villa altyapısındaki istikrarlı yükselişini Martin O'Neill döneminde patlama çevirmiş ve Ada futbolunun gelecek 10 yılına damga vuracak oyuncuların birine dönüşmüştü. Babası Nijeryalı, annesi İskoç, kendisi İngiltere doğumlu olup, bu kadar yeteneği de bünyesinde barındırınca, üç milli takımın da gözdesi haline gelmesi normal karşılanmalı. Ümit milli takım düzeyinde İngiltere'yi tercih eden genç golcü, daha kaliteli bir kulüp takımında çok daha verimli olabilecek potansiyele sahip görünüyor.

İlker **Uğur**

17 Ağustos 2008, alelade bir yaz günü gibi görünse bile genç bir oyuncu açısından çok farkı anlamlar ifade ediyordu. Aston Villa takımında son üç yıldır forma giyen Gabriel Agbonlahor, 17 Ağustos günü oynanan Manchester City karşılaşmasında rakibin üzerine adeta bir kâbus gibi çökmüş ve yaptığı mükemmel hat-trickle oyununu taçlandırmıştı. Attığı üç golün her birini farklı bir şekilde ağlara yollamıştı. Birini sağ, biri sol ayakla, sonuncusunu ise kafayla. Üç golün bir başka özelliği ise goller arasında geçen süreydi. Agbonlahor 7 dakikalık bir sürede 3 gole imza atarken bu Premier Lig tarihinin en hızlı ikinci üçlemesi anlamına geliyordu. Bu performans sonrası İngiltere'de gazete manşetleri genç yıldızın adının kısaltması olan Gabby'yi ön plana çıkartıyor ve futbol kamuoyu 22 yaşındaki genç yeteneğin bir sonraki parlamasını merakla beklemeye başlıyordu.

Babadan Nijeryalı anneden İskoç

Nijeryalı doktor bir baba ile İskoç annenin oğlu olan Gabriel Imuetinyan Agbonlahor, 13 Ekim 1986'da İngiltere'de dünyaya geldi. Evlerinin arka bahçesinde babasıyla oynayarak futbola başlayan Gabby, o günleri "Babam bana küçükken çok şey öğretti" sözleriyle hatırlıyor. Babasının kendisine Nijerya'da iyi bir futbolcu olduğunu anlattığını söyleyen Agbonlahor, kendisinin babasıyla yaptığı konuşmalar ve verdiği fikirler sonrası bundan emin olmadığını da gülerek belirtiyor. Genç futbolcu 13 yaşına kadar yerel takımlardan Great Barr Falcons'da oynarken katıldığı Aston Villa altyapı seçmelerinde dikkat çekti. Süratiyle kendisine büyük avantaj sağlayan küçük Gabby, Aston Villa altyapısına kabul edildi. Altyapı

yıllarının ilk senesinde çıktığı 18 maçta 9 atan genç futbolcu, ikinci sezon 29 maçta 35 gole imza attı. Bu performans takımı takip edenlere Villa efsanelerinden Darius Vassell'i hatırlatıyordu ve Aston Villa yönetimi yeni bir yıldızın yolda olduğunu öngörüyordu. 2004-2005 sezonunda rezerv takıma yükselen Agbonlahor burada 22 maçta 18 gole imza attı. Bu performansı ile A takım yedek kulübesinde kendisine yer bulmaya başlayan genç oyuncu, ilk Premier Lig maçına 18 Mart 2006'da Everton karşısında çıktı.

Martin O'Neill sayesinde

Sakatlıklardan mustarip Aston Villa'da şans bulan Agbonlahor ilk maçında golle buluşsa da takımı sahadan 4-1 mağlubiyetle ayrılıyordu. Bu dönemde teknik direktörlüğünü yapan Leeds United'dan tanıdığımız David O'Leary'nin kendisini

zorunluluktan oynattığını söyleyen Agbonlahor, gelişiminde en büyük övgüyü O'Leary sonrası dönemde takımın başına geçen Leicester City ve Celtic'in eski hocası Martin O'Neill'e yapıyor. "O'Neill şans vermese ben hâlâ yedek kulübesinde oturuyor ya da başka bir takımda kiralık oynuyor olurdum" diyor Agbonlahor, 2006-2007 sezonunda verilen bu şansını fazlasıyla iyi kullandı. Takımının oynadığı tüm maçlarda forma şansını bulan genç oyuncu, ligde sadece 78 dakika kenarda oturdu. Bu parlak sezonda forma giydiği 42 maçta 10 gol attı. John Carew'in pivot forvet olarak görev aldığı maçlarda sağ kanatta oynayan Agbonlahor oyun stilini şu sözlerle anlatıyor: "Topla ilk buluşmamda uygun birisini ararım. Bulamazsam koşacak alanları gözümle kestirim ve o alanlara topla gitmeye çalışırım. Gidebildiğim kadar gidip daha sonra orta yapmayı ve şut çekmeyi tercih ediyorum." Agbonlahor başarıyla geçen ilk sezonunun ardından herkesin kendisinden form düşüklüğü umduğunu ama bunu engellemek için her şeyi yaptığını söylüyor. İkinci sezon çıktığı 40 maçta 11 gol atan genç futbolcu, takımının UEFA Kupası'na katılmasında önemli pay sahibi oldu ve düşüşe geçmesini bekleyenlere adeta cevap verdi.

Üç milli takım da peşinde

Agbonlahor'un bu başarılı performansları milli takım teknik direktörlerinin dikkatinden de kaçmadı. Nijeryalı babasından dolayı Nijerya Futbol Federasyonu onu Gençler Şampiyonası kadrosuna çağırmasına rağmen Agbonlahor bu çağırışı geri çevirdi. Daha sonra ise annesinden dolayı İskoçya Futbol Federasyonu devreye girdi ve kapılarının Agbonlahor'a açık olduğu mesajını

gönderdi. Fakat Agbonlahor henüz A milli olmasa da İngiltere formasını giyeceğe benziyor. U21 Milli Takımı seviyesinde İngiltere forması giyen genç futbolcu, Fabio Capello tarafından İsviçre maçı öncesi A milli takıma çağırılmış ama sakatlığı nedeniyle kampa katılamamıştı. Haziran ayından oynanan ABD ve Trinidad Tobago maçlarında ise kadroda yer alan Agbonlahor oyuna girme şansını bulamamıştı. Dolayısıyla genç futbolcu hâlâ ilk milli maçını bekliyor. Agbonlahor'un milli takımlar düzeyinde en önemli vukuatı ise 2007 Dünya Gençler Şampiyonası'ndan önce gerçekleşti. Şampiyona öncesi İspanya'da kamp yapacak İngiltere Milli Takımı Teknik Direktörü Stuart Pearce, Agbonlahor'u kadroya çağırdı. Fakat bu çağrıdan sonra kimse ona ulaşamadı. Telefonlara çıkmayan ve sezon sonrası bir anda ortadan kaybolan Agbonlahor kadro dışı bırakıldı ve bu olay oldukça büyüdü. Daha sonra Aston Villa Teknik Direktörü suçu üstüne aldı ve sakatlığı nedeniyle Agbonlahor'a izin verdiğini söyledi. Benzer bir açıklama yapan genç futbolcu görevden

kaçmasının söz konusu olmadığını söylerken kamuoyundan ve Stuart Pearce'dan özür diledi. Pearce daha sonra oynanan maçlarda Agbonlahor'u kadroya çağırmaya devam etti. 22 yaşındaki Agbonlahor'un önünde parlak bir gelecek uzanıyor. Kulübüyle sözleşmesini son olarak 2012 yılına kadar uzatan genç futbolcunun performanslarını bu düzeyde sürdürmesi halinde İngiltere'nin devlerine transferi çok uzak bir ihtimal olmasa gerek. Walcott kadar büyük bir parlama yapmasa da Agbonlahor'un düzeyi Arsenal'in genç yıldızının gerisinde hiç değil. Orta seviyedeki kulübünde

bulduğu şansları iyi değerlendiren genç yıldızın iyi bir İngiltere Milli Takımı kadrosunda veya daha üst düzey bir kulüpte çok daha verimli oynayabileceğini şimdiden öngörebiliriz.

Daha fazlasını yapabilirim

Abdullah Durak

Kayserispor'un bu sezon futbol piyasasına sunduğu 21 yaşında pırıl pırıl bir yetenek. Topu kazanmak için savaştık kadar güçlü, kullanırken ince işler yapabilecek kadar kabiliyetli. Süper Lig'deki ilk sezonunu yaşıyor ama 40 yıllık orta saha ustaları gibi oynuyor. Bu performansı ile Ümit Milli Takım'ın da gözdelelerinden biri. Sahneye aniden çıkışının, üzerinde bir baskı oluşturduğunu söylüyor ve kapasitesinin tamamını kullandığında çok daha iyi noktalara geleceğine inanıyor.

İlker **Uğur**

- ▼ Biz seni bu sezon tanıdık. Bir anda ortaya çıkıverdin ama herhalde bunun gerisinde de bayağı bir çalışma, yoğun bir tempo, ilginç anılar vardır. Öncelikle futbola nasıl başladığını biraz anlatabilir misin?
- ▲ Niğde doğumluyum, futbola da Niğde'de, Kemerhisar Belediyespor'da başladım. Daha sonra Niğde Belediyespor'a transfer oldum. Kayserispor'la yaptığımız bir hazırlık maçında, Kayserispor'un PAF Takım Antrenörü Özcan Senem Hocam beni beğendi ve Kayserispor PAF Takımı'na alındım. Oradan yükselerek A takıma kadar çıktım.
- ▼ Futbola sokakta başlamıştın. Peki, amatör bir takıma geçmek ya da futbola bir iş olarak sarılma fikri ne zaman aklına geldi?
- ▲ Futbola ilk başladığım günden beri tek hedefim futbolcu olmaktı. Başka hiçbir şey düşünmüyordum.
- ▼ Bu düşüncelerinin en büyük nedeni yeteneğin olsa gerek. Futbolcu olmak isteyen pek çok yetenekli insan

var ama futbolcu olamıyor ve başka işlere yöneliyorlar. Futbolcu nasıl olunur, biraz anlatabilir misin?

▲Bütün işlerde ve hayatın çoğu alanında olduğu gibi futbolcu olmanın da tabii bazı kuralları var. Öncelikle sabretmek ve çok çalışmak gerekiyor. Her şey dışarıdan görüldüğü gibi olmuyor.

▼Yani 90 dakika koşup geri kalan zamanda yatmıyorsunuz.

▲Bunun sezon başı kampı var ki, onu futbolcu olmayan bilmez. Futbolcunun o kampta günlerce neler yaşadığını, oyununa göre nasıl çileler yaşadığını da bilemez. Sadece 90 koşup geri kalan zamanda yatmıyoruz yani. Futbolculuk dünyanın en zor mesleklerinden birisi.

▼Futbola ilk başladığın pozisyon da orta sahada savunmaya dönük bir pozisyon muydu? Hangi oyuncuyla konuşsak herkes forvet olarak başladığını söylüyor.

▲Ben de ilk başladığımda sağ açtım. Sonra orta sahaya döndüm.

Hem güçlü hem zeki olmak zorundayız

▼Oynadığın mevki belki de futbolun en zor bölgelerinden biri. Senden hem hücumda destek vermeni hem basit oynamanı hem savunmayı kontrol etmeni hem de rakibinin orta sahadan hücum eden oyun kurucusunu durdurmanı istiyorlar. Oynadığın mevkiin özelliklerinden bahsedebilir misin?

▲Orta saha oyuncusu hem hücumda hem savunmaya destek vereceği için çok güçlü olmak zorunda. Aynı zamanda çok zeki olmalı. O yüzden çok zor bir mevki. Güçlü bir fiziğe sahip olmak yetmiyor, kendinize her zaman çok iyi bakmak durumundasınız. O yüzden bir forvet oyuncusu kadar göz önünde olmasa da orta saha oyuncusunun yükü daha ağır. Bu bölgede oynamak çok ciddi bir sorumluluk istiyor.

▼İyi bir noktaya değindin. Orta saha oyuncusu çok koşar, çok mücadele eder, çok güçlü olması lâzım. Bu eskiden böyle değildi. Bizim bildiğimiz orta saha oyuncusu hep 10 numara olarak görülürdü ve bu anlayış son dönemde değişmeye başladı. Bu değişimin yeteneği kısıtlı bazı futbolculara fırsat yarattığını düşünüyor musun?

▲Evet, olabilir. Futbol sadece orta sahada değil tüm dünyada değişiyor. Koşmaya ve fazlasıyla mücadele etmeye dayanıyor. Eskiden benim de izlediğim maçlarda bir-iki iyi pas atıp maç boyunca yatan oyuncular vardı. Ama futbol artık bu şekilde oynanan bir oyun değil. Bütün takımlar için böyle. Artık iyi takım-kötü takım diye bir ayrım

Futbola memleketim Niğde'de başladım. Bir hazırlık maçında beğenildim ve Kayserispor'un PAF takımına alındım. Oradan da A takıma yükseldim. Başladığım günden beri kafamda futbolcu olmaktan başka bir düşünce yoktu.

Orta saha oyuncusu hem hücumda hem savunmaya destek vereceği için çok güçlü olmak zorunda. Aynı zamanda çok zeki olmalı. Güçlü bir fiziğe sahip olmak yetmiyor, kendinize her zaman çok iyi bakmak durumundasınız.

Sezon başında bulduğum şans daha iyi değerlendirebilir ve şimdi daha farklı bir konumda olabilirdim. Ama kolay değil. Bir yandan üzerimde baskı oluştu. Şimdilik ancak bu kadarını yapabildim. Daha iyisi de yapabilirim. Bunun için zamana ihtiyacım var.

Artık büyük takım-küçük takım gibi bir ayrım yok. O gün sahada iyi olan kazanıyor. Bu sezon Türkiye Kupası'nı kazanmayı yine istiyoruz. Ligde de gidebileceğimiz yere kadar gideceğiz. Galatasaray'la, Fenerbahçe'yle oynadık, onlardan bir eksiğimiz olmadığını gördük.

Beğendiğim oyuncuların belirli özelliklerini örnek alıyorum. Alex'in soğukkanlılığını, Ragıp ağabeyin oyun zekâsını, Mehmet Topuz ağabeyin vuruşlarını örnek alırım kendime. Birçok oyuncudan bir şeyler toplayıp kendimde bir artı yaratmaya çalışırım.

kalmadı. O gün sahada iyi mücadele eden takım kazanıyor.

▼Kayserispor'da bir anda ortaya çıktın. Bu ortaya çıkma hikâyesi nasıl oldu, biraz ondan öncesiyle de bağlantılı herhalde.

▲Sezon başı kampını iyi geçirdim. Tolunay Hoca da bana güvendi ve şans verdi. Ben de bu şansı iyi değerlendirmek istiyordum. Aslında daha iyi değerlendirebilir ve şimdi daha farklı bir konumda olabilirdim. Ama kolay değil. Bir yandan da üzerimde baskı oluştu. Şimdilik ancak bu kadarını yapabildim. Daha iyisi de yapabilirim. Bunun için zamana ihtiyacım var.

Alınan bir insanım

▼Gazeteler ve televizyonlar senden söz ettiği zaman bu senin üzerinde nasıl bir etki yaratıyor?

▲Çıkan yazılar ve söylenen sözler iyi olduğu zaman çok iyi bir etki yaratıyor. Mesela ben Kayserispor.com'a giriyorum, yorumlara bakıyorum. İyi olduğu zaman ben de çok iyiyim. Ama alınan bir insanım. Kötü yorumlarla karşılaşınca ilk başlarda çok üzülyordum. Ancak kendimi geliştirdim ve eleştirilerden kendime ders çıkarmayı biliyorum artık.

▼Kayserispor'un bir taraftar sorunu var. Hep iyi gidiyorsunuz son üç sezondur. Ama istediğiniz taraftar sayısına ulaşamıyorsunuz. Galiba bir tek Avrupa Kupası maçlarında arzulanen sayılara ulaşabildiniz değil mi?

▲Bunun nedenini ben de bilmiyorum. Kayserispor gerçekten çok iyi bir takım. Bir de zevk veren bir futbol oynuyoruz. Galibiyeti zorlanarak değil, keyif veren bir futbolla alıyoruz. Ama taraftarın maçlarımıza neden gelmediğini bilmiyorum. İnşallah bundan sonra onlardan daha fazla destek alabiliriz.

▼İki ay önce Aghahowa ile röportaj yaptığımızda o da Kayserispor'un oynamak istemesine vurgu yaptı. Öyle bir takım olmak size de zevk veriyordur herhalde.

▲Tabii, bir de bu oyuncuların kişiliğiyle alakalı. Bizim takımında topu şişiren oyuncu yok, defanstan bile pas yaparak çıkıyoruz. Hocamızın talimatı pas yapmak. Biz futbol oynamaya çalışıyoruz ve başarılı da oluyoruz. Dışarıdan izleyenler de sanırım keyif alıyordur.

▼UEFA Kupası'nda Paris Saint Germain eşlemesi biraz şanssız mı oldu? Aslında orada kazanabilirdiniz.

▲Evet, orada da kazanabilirdik, burada da kazanabilirdik. Biraz şanssızlık oldu. Burada kaçırdığımız pozisyonlar var. Sahamızda yediğimiz gollerin faturasını ağır ödedik. Paris St. Germain de çok iyi

bir takım. Bence biraz tecrübesizlik nedeniyle elendik.

▼Peki, kurada eşleşince ya da maçtan önce Paris St. Germain'i gözünüzde büyüttüğünüzü düşünüyor musun?

▲Hayır, zaten Tolunay Hoca takımı motive ederken herkes işin farkında. Bütün futbolcular artık büyük takım-küçük takım ayrımı olmadığını biliyor. O gün mücadele eden kazanıyor. Biz de bunun bilincindeydik. Zaten hiç kimseyi gözümüzde büyüttüğümüz yok. Rakip kim olursa olsun, sonuçta her şey saha içinde bitiyor. Kimsenin kimseyi küçültmeye de büyütmeye de hakkı yok.

▼Kayserispor'un birinci hedefi ne? Türkiye Kupası'nı kazanmak mı ligi birinci pozisyonda bitirmek mi? Hangisini ön plana koyuyorsunuz?

▲Vallahi Türkiye Kupası'nı yine istiyoruz. Alışkanlık yaptı geçen seferden. Ligde de elimizden geldiği sürece şampiyonluğu kovalamak istiyoruz.

Büyük düşünmek lazım

▼Potansiyel görüyorsun yani.

▲Takıma bakınca görülüyor zaten. Fenerbahçe'yle oynadık, Galatasaray'la oynadık; bakıyorum da onlardan hiçbir eksiklerimiz yok. Bursaspor olsun, Gaziantepspor olsun onlardan da bir eksiklerimiz yok. Büyük düşünürsek büyük şeyler oluyor. Ama önce büyük düşünmemiz önemli.

▼Ama bir kırılma noktası var. Sivasspor geçen sezon son 4 haftada o kırılma noktasında gitti. Ondan önce Gaziantepspor 2001'de benzer bir noktada kaybetmişti. Siz de yanılmıyorsam iki sezon önce böyle bir noktaya gelmiştiniz. O noktayı geçmek için ne gerekiyor sence?

▲Yanılmıyorsam Sivasspor bir Fenerbahçe maçında kaybetti. O maçlara daha iyi konsantre olmak gerekiyor. O maçları atlatmak gerekiyor. Bir maç atlattın mı zaten gerisi geliyor. İnşallah biz bu sefer öyle bir pozisyona gelir ve o noktada şeytanın bacağına kırıp Türkiye'de bir ilk daha yaşatırız.

▼Ligde takımlar arasındaki güç farkı gitgide azalıyor. Fakat sezon sonunda tabloya baktığımızda yine ilk sıralarda büyük takımları görüyoruz. Sence aradaki makasın daralması yeni bir şampiyon çıkartacak mı?

▲Bence şampiyonluk önce şehirle alakalı bir şey. Önce şehir sahip çıkacak takımına, sonra çok büyük yatırımlar yapılması ve üzerine doğru adımların eklenmesi gerekiyor.

▼Kayserispor'un stat projesi bu anlamda doğru bir adım sayılabilir mi?

▲Çok doğru bir proje bence. Bir kere dediğim gibi yatırım lâzım. Ne ekersen onu biçersin. Küçük şeyler düşünürsen küçük şeyler gelir başına. O yüzden büyük düşünmek lazım. İnşallah 5 sene içinde Anadolu'dan şampiyonluğa aday değil şampiyon bir takım çıkar. Kayserispor olsun, Bursaspor olsun, Sivasspor olsun, Anadolu'dan bir şampiyon çıkar inşallah.

▼Bu konuda istikrar çok önemli galiba. Sivasspor, Bülent Uygun'la üçüncü sezonunu geçiriyor. Tolunay Kafkas da Kayserispor'da ikinci sezonunu yaşıyor ve siz gayet iyi gidiyorsunuz.

▲İstikrar zaten sadece futbolda değil hayatın bütün alanlarında gerekiyor. Sizin de dediğiniz gibi, bu takımların başarısının ana nedeni istikrar olabilir.

▼Senin kişisel hedeflerine gelirse, gelecekte bir İstanbul takımında form giymek gibi bir hayalin var mı?

▲İstanbul takımı hayalimde mutlaka vardır. Bütün futbolcuların hayalinde vardır üç büyük takımdan birinde oynamak. Ben de oynamak isterim mutlaka. Ama şimdilik Kayserispor'da oynayıp kalıcı olmak tek hedefim. Daha sonra kulüp menfaatleri doğrultusunda tabii ki gitmeyi isterim.

Avrupa'ya değil, önüme bakıyorum

▼Avrupa hayalin var mı?

▲Henüz düşünmüyorum oraları. Önüme bakıyorum. Daha sonraki gelişmelere

göre ileride bir şeyler olabilir.

▼Son iki seneye baktığımızda Ümit Milli Takım'dan 8-9 futbolcunun A Milli Takım'a çıktığını görüyoruz. Onlardan birisi olmak için can atarlarsın herhalde.

▲Mutlaka. Ama şimdi bu Fatih Hoca'yla da alakalı. Bu kampta da gördük, genç oyuncular A takıma çıkabiliyor ve oynayabiliyor. Fatih Hoca hakkı olana hakkını veriyor. O yüzden çalışmak, iyi oynamak ve istikrarlı olmak lâzım. Ben oraya çıkıp sonra inmek istemiyorum.

A Milli Takım'a çıktıktan sonra kalıcı olmayı amaçlıyorum. Bunun için de istikrar sağlamak lâzım.

▼Kendine örnek aldığın oyuncular var mı?

▲Örnek aldığım demeyeyim de beğendiğim oyuncuların belirli özelliklerine sahip olmak istiyorum.

Alex'in soğukkanlılığını, Ragıp ağabeyin oyun zekâsını, Mehmet Topuz ağabeyin vuruşlarını örnek alırım kendime. Birçok oyuncudan bir şeyler toplayıp kendimde bir artı yaratmaya çalışırım. Aurelio da beğendiğim oyunculardan biri. Yurt dışından ise Zidane örnek aldığım bir oyuncuydu.

▼Kendini geliştirmek için ekstra çalışmalar yapıyor musun?

▲Mutlaka. Ağırlık çalışmalarına gidiyorum. Kamp dönüşü de kendime yeni bir program hazırlayacağım. İdmanlardan sonra da şut ve frikik çalışması yapıyorum.

▼Futbolcuların ekstra bir özelliği artık çok şey değiştirebiliyor, çünkü artık herkes birbirine benziyor. Buna inanıyor musun?

▲Tabii, mesela futbolcunun şut atma özelliği çok şeyi değiştirebiliyor. Gerçekten bazı oyuncular var, şut atma özelliğini çıkarın, basit bir futbolcu olabiliyor. Ama sadece şut atıp duran topu iyi kullandığı için çok iyi bir oyuncuya dönüşebiliyor.

▼Beckham için öyle derler.

Beckham orta çalışmış hayatı boyunca, tamamen duran topa vuruyor.

▲Ama Beckham da iyi vuruyor gerçekten değil mi? (Gülüyor).

▼Özel hayatında neler yapıyorsun.

▲Tesislerde kalıyorum. Dışarı çıkmayı fazla sevmiyorum. Zaten Kayseri'de de fazla bir seçenek yok. Tesiste PSP, Playstation oynuyorum, internette geziyorum. Monoton bir hayatım var. Onun dışında müzik dinlerim, arkadaşlarla sinemaya giderim.

▼Kayserispor'dan Eren'le de konuştuk, "Takımda çok güzel bir arkadaşlığımız var, hiç sorun yok" demişti.

▲Evet doğrudur. Takımda 3-5, hatta 10 senedir arkadaş olanlar var. Artık herkes sahada birbirinin ne yapacağını biliyor. Saha içinde olsun, dışında olsun takım iyice kaynaştı. Yeni gelenleri hemen içimize alıyoruz. Başarının ve istikrarın sırrı burada bence.

▼Mehmet Topuz da iyi bir kaptan herhalde.

▲Mehmet ağabey, Eren'in de dediği gibi beni gerçekten şaşırtıyor. Onun yerinde başka birisi olsa bazı durumlarda farklı davranabilirdi. Ama ben de onun gibiyim, o yüzden iyi anlıyorum kendisini. Futbolu sevmek insanın içinde olacak, hiçbir idmanı ne olursa olsun kaçırmayacak. Mehmet ağabey bence futbolu çok sevdiği için idman kaçırmıyor.

PES 2009 'pes' dedirtiliyor

İlker Uğur

Sonbahar oyunseverler için mevsimlerin en güzeli. Senenin en fazla beklenen oyunları bu dönemde oyunseverlerin beğenisine sunulur. Satışlar açısından pratik bir anlam taşıyan bu tercihin oyun oynayan kitlenin zamansızlığıyla (okullar, ödevler, sınavlar vb.) örtüşmesi ironik olsa da sonbahar sokak mevsiminin bitmesi ve evde oyun döneminin açılması anlamına da gelir. Sonbahar aynı zamanda seri oyunların yeni versiyonlarının da piyasaya çıktığı mevsimdir. Futbol, basketbol, buz hokeyi vb. spor oyunları sırasıyla Eylül, Ekim ve Kasım aylarında arz-ı endam eyler. Bir futbol dergisi olarak bizi ilgilendiren futbol oyunlarının en iyilerinden birisine bu sayımızda yer ayırıyoruz. Pro Evolution Soccer'ın (PES) yeni versiyonu Ekim ayında piyasaya çıktı ve çıkmasıyla birlikte büyük bir heyecan yarattı. PES 2009, 2008 versiyonundan çok daha iyi bir oyun. 2008 için benzer ifadeleri yazmıştık ama 2008 ile PES 6 arasındaki farkı bir birim olarak düşünürsek 2008 ile 2009 arasındaki farkı 3 veya 4 birimle derecelendirmemiz gerekir. Peki, bu farklılıklar neler? PES 2009'u ilk gördüğüm zaman, PES 2008'in ara bir versiyon olduğunu fark ettim. Oyunun yapımcıları 2008'i adeta bir zorunlulukla, belki de dağıtıcı baskısıyla erken çıkarmışlardı ve kafalarında olanı Playstation 3 konsolunun kapasitesiyle birleştirememişlerdi. Bu nedenle oyunda bazı iyi fikirler de heba olmuş ve maç sırasındaki takılmalarla akıllarda kalan bir oyun olarak kabul edilmişti. PES 2008 buna rağmen oldukça iyi satış rakamları yakaladı ve FIFA'yla başa baş mücadelesini sürdürdü. Türkiye'de de çok ilgi gören oyun, turnuvalarda PES 6'nın yerini almayı başardı. Futbol terimleriyle değerlendirecek olursak PES takımdan giden yıldızın yerini vasat olsa da dolduran ortalama futbolcu gibiydi. PES 2009 ise takıma yeni transfer edilen ve müthiş bir başlangıç yapan yıldız futbolcu. Pahalı ama aldığı parayı sonuna kadar hak eden bir oyun. Sadece bu oyun için Playstation 3 alıp hiç pişman olmayabilirsiniz. Oyun hız olarak gerçeğe yaklaştırılmış. Daha yavaş ama çok daha doyurucu bir futbol deneyimi sunuyor oyunseverlere. Maç eskisi kadar kale önlerinde oynanmazken, denk güçlerin karşılaşmasında müthiş orta saha

Futbol terimleriyle değerlendirecek olursak PES takımdan giden yıldızın yerini vasat olsa da dolduran ortalama futbolcu gibiydi. PES 2009 ise takıma yeni transfer edilen ve müthiş bir başlangıç yapan yıldız futbolcu. Pahalı ama aldığı parayı sonuna kadar hak eden bir oyun. Sadece bu oyun için Playstation 3 alıp hiç pişman olmayabilirsiniz. Oyun hız olarak gerçeğe yaklaştırılmış. Daha yavaş ama çok daha doyurucu bir futbol deneyimi sunuyor oyunseverlere.

mücadeleleri izleyebiliyorsunuz. Golsüzlük her zaman sıkıcı bir maç anlamına gelmiyor. Bazen mücadele,

kazandığınız kritik bir top, atmayı başardığınız bir uzun pas çok tatminkâr olabiliyor. Oyunun grafikleri

daha da gelişirken, menülerde kullanılan fontlar ile renkler oyunu oldukça temiz ve kaliteli gösteriyor. Oyun ilk kez müzikleriyle de ön plana çıkarken, menülerde gerçekten sürükleyici şarkılar çalınıyor. Ayrıca eski oyunların şarkıları da maç öncesi, devre arası ve maç sonunda stat hoparlörlerinden duyuluyor. Oyunun klasik seçeneklerine eklenen iki yeni opsiyon oyuna gerçekten büyük zenginlik katmış. Bunların ilki "Be A Legend" modu. Bu oyun biçiminde kendi oyununuzu yaratıp 17 yaşında bir takımın altyapısında oynamaya başlıyor ve dönem içerisinde göstereceğiniz performansla önce A takıma çıkmaya, daha sonra ise efsane bir futbolcu olmaya çalışıyorsunuz. Bu versiyonda bir futbolcunun yaşadığı tüm buhranları olmasa da teknik direktöre sinirlenme, oyuna son dakikalarda girip kendini gösterme isteği gibi duyguları yaşıyorsunuz. Oyunun bu modunda yaşanılması muhtemelen en büyük problem olan kameranın sizi yakalayamaması sorununu, size odaklanarak çözmüşler ama geniş açıda bile bir çok pozisyonu radardan takip etmek zorunda kalabiliyorsunuz. Bir diğer önemli özellik ise PES serilerine ilk kez eklenen UEFA Şampiyonlar Ligi Modu. Daha önce EA Sports, Şampiyonlar Ligi'ne özel bir oyun çıkarır ve bu pazardan daha fazla pay almaya uğraşırdı. Konami belki bunun önüne geçmek, belki de oyunu zenginleştirmek amacıyla paraya kıyıp UEFA'dan bu hakları satın aldı. UEFA'nın resmi videolarıyla geçiş yapılan bu mod içerisinde tam bir Şampiyonlar Ligi sezonu oynayabiliyorsunuz. Bu mod ayrıca daha fazla takımın lisansının alınmasına da ön ayak olmuş. Geçen oyunda önemli bir eksiklik olan online oyunda yaşanan problemler PES 2009'da giderilmiş. Bu da oyunun ömrünü uzatan en önemli özellik olarak göze çarpıyor. Bu sayede evde tek başına PES oynamaktan sıkılan bünye, kendisini online aleme atıp orada rakip seçebiliyor. Bu da rekabeti ve rekabete sahne olan mecrayı çok olumlu etkiliyor. Sonuç olarak Konami, PES 2008'deki yerinde saymasından sonra kendisini bulup ileriye doğru bir adım attı. Oyunun simülasyona dönüşmesi aksiyonseverleri pek hoşnut etmeyebilir. Ama buna rağmen Konami'nin çıkardığı işin mükemmelliğini takdir edeceğinizi düşünüyorum. Kaçırılmayacak bir oyun oyunseverleri bekliyor.

Bir İngiliz klasiği

Hafızamız geçmişin hasretiyle yanıp tutuştuğunda aklımıza düşenlerden biri de 80'lerin Süt Kupası isminin getirdiği sihir ve saflıktır. Liverpool'un mutlak hâkimiyeti, üstelik Everton takımına karşı, Luton Town'ın harika futbolu, Queens Park Rangers'ın kupayı kaldırışı, yine Oxford United'ın romantik zaferi dimağlarda geniş yer edinmiş hadiseler. Asıl ismi İngiltere Lig Kupası olan turnuvaya 1981'de sponsor olan Milk Marketing Board, 1987'ye kadar ismin Süt Kupası olarak kalmasını sağlamıştı.

Caner Eler

Futbolun iyice mekanize olduğu son yıllarda, özellikle 1970 ve 80 kuşaklarına mensuplarda, futbolun geçmişine duyulan büyük bir özlem söz konusu. Bu duygu bazen retro tişörtler ve formalar, bazen de eskide filizlenmiş tezahüratlar, seyirci hareketleri ve davranışlarıyla kendini gösteriyor. Tabii en çok da hafızalarda vuku buluyor. Gözler bazen sahada Maradona'yı arıyor, bazen 1982'nin Brezilya'sını canlandırıyor, kimi zaman da Kempes ve arkadaşlarını. Bu hasretlere bir örnek de 80'lerin Süt Kupası isminin getirdiği sihir ve saflık. Liverpool'un mutlak hâkimiyeti, üstelik Everton takımına karşı, Luton Town'ın harika futbolu, Queens Park Rangers'ın kupayı kaldırışı, yine Oxford United'ın romantik zaferi dimağlarda geniş yer edinmiş hadiseler. TRT'den de yayınlanan final maçları, ülkemizde de büyük bir sabırsızlıkla beklenir olmuştur o zamanlarda. Asıl ismi İngiltere Lig Kupası olan turnuvaya 1981'de sponsor olan Milk Marketing Board (Süt Pazarlama Kurulu), 1987'ye

döneceğiz ancak "milattan önce-milattan sonra" misali, kupa tarihinde de "sütten önce"ye biraz göz atmakta yarar var. İkinci Dünya Savaşı sonrasında yavaş yavaş diğer alanlarda olduğu gibi futbol dünyası da yaralarını sarıp, gelişmeye başlamıştı. 1950'lerde İngiltere'de statlarda ışıklandırma çalışmaları yapılmış, artık birçok kulübün gece maçı yapabilme olanağı doğmuştu. Sadece hafta sonuna sıkışmış futbol, artık hafta içi akşamları da taraftarların iş çıkışı statlara gelebileceği bir döneme giriyordu. Bunu fırsat bilen İngilizlerin "Godfather of Football" diye lakap taktıkları, 1959-1979 arası

Football League idareciliği yapan Alan Hardaker, hafta içi ışıklar yardımıyla oynanacak bir kupa düşüncesini ortaya attı. Hardaker'ın planına göre iki maçlı eliminasyon sistemiyle oynanacak kupa, alt liglerdeki takımların gelirlerini artırma yolunda da büyük katkı sağlayacaktı. Böylece FA Cup'ta ev sahibi olamadığı zaman gelir elde edemeyen küçük takımlar, Lig Kupası sayesinde bu derterine derman bulabileceklerdi. İlk yıllarda özellikle büyük takımların ilgisini çekmekten uzak kalan bu organizasyon, 1966'dan itibaren kazananın UEFA Kupası'na gitme hakkını elde edebilmesi üzerine bir anda ilgi odağı haline geldi.

Bu arada 1960-61 sezonunda ilk kupa oynanmış, Üçüncü Lig takımı olan Rotherham United finale kadar çıkmış, ancak güçlü Aston Villa'yı geçmeyi başaramamıştı. Bu yetmezmiş gibi ertesi sene bu sefer dördüncü lig takımı olan Rochdale finale kadar uzanıyor, ancak ikinci yılda da Norwich City şampiyonluğu elde eden takım oluyordu.

Kupa 1. Lig'den ilk ünlü şampiyonuna ise 1965'te Chelsea ile ulaşıyor, ertesi sene de UEFA tarafından Avrupa kupalarının yapısında yapılan değişikliklerle Lig Kupası büyük takımlar için de önem kazanıyordu. 1966 finalinde efsane Jeff Astle'in harika performanslarıyla West Bromwich Albion finalde o yılların efsane takımı West Ham United'a karşı üstünlük sağlıyordu. Birkaç hafta sonra 1966 Dünya Kupası'nda halk kahramanı haline gelecek olan Bobby Moore, Martin Peters ve Geoff Hurst'ü kadrosunda barındıran West Ham'ı geçmeleri gerçekten önemliydi. Bu finalin bir diğer önemli noktası ise iki maç üzerinden oynanan son kupa finali olmasıydı. Kupanın popülaritesi gittikçe artmaktaydı. Bunu gören Hardaker ve ekibi tek maçlı final sistemine geçip, finali de ünlü Wembley'de oynatmaya karar verdi. Alt liglerdeki takımlar için bir motivasyon kaynağı daha doğmuş oluyordu. Wembley'de final oynayabilmenin verdiği dayanılmaz cazibe... Bu cazibe kendisini hemen ertesi sene bir futbol romantizmi içerisinde üçüncü lig kulübü Queens Park Rangers'ın finalde West Bromwich Albion'u yenmesiyle gösteriyordu. Aslında en popüler organizasyon olan FA Cup, "non league" denen konferans takımlarının da katılabilmesiyle, Lig Kupası'na oranla sürpriz daha açık bir organizasyondur. Özellikle İngilizlerin "Giantkilling" diye tabir ettiği küçük takımların dev

kadar ismin Süt Kupası olarak kalmasını sağlamıştı. O yıllarda, sütün çocuklar ve gençler arasında yaygınlaşması amacıyla yapılan bu girişim, sponsorluk konusunda da bir çığır açmıştı. Takip eden senelerde başka firmalar isimlerini kupaya verseler de, bu turnuva 80'leri yaşayan futbolseverler için hep "Süt Kupası" olarak kaldı. Kim bilir bunun sebebi, belki de sütün beyazlığının insanlarda uyandırdığı o saflık hissiydi. Değnilmesi gereken diğer bir nokta ise Süt Kupası olarak başlayan sponsor ismin, adeta futbolun endüstriyelleşmesinin bir canlı tarihi gibi artık Carling Cup olarak bilinmesi. Nereden nereye? Sütten biraya. Bu konuya daha sonra geri

kulüpleri elemesiyle, Lig Kupası'nda daha az karşılaşıyordu. Lig Kupası hep FA Cup'ın, yani Federasyon Kupası'nın gölgesinde kalacak gibi gözüküyordu. Alan Hardaker da iki kupayla ilgili olarak at yarışlarından mecaz kullanıp "FA Cup futbolun Ascot yarışı, Lig Kupası ise Epsom Derby'si gibidir" demişti. Ona göre ikisinin kendine göre önemi ayrı, büyük ve özeldi. 70'li yıllarda Manchester City, Tottenham, Aston Villa, Stoke City ve Brian Clough'ın öğrencileri efsane Nottingham Forest tarafından paylaşılan kupa, 80'lerin başlamasıyla adeta Liverpool

Kupası haline geliyordu. 1981'den 1984'e kadar Liverpool hâkimiyetinde geçen organizasyon, 1982'de de sponsorluk anlaşmasıyla Süt Kupası ismini (Milk Cup) alıyordu. Ertesi yıl yan sponsor olarak Canon ve AXA firmaları da kervana ekleniyordu. 1987'ye kadar Milk Cup ismini koruyan şampiyona, o yıl Littlewoods bahis firmasının sponsorluğu ile yeni bir döneme giriyordu. Liverpool'dan sonra ise Norwich, Oxford United, Arsenal, Luton Town, Nottingham Forest ve Sheffield Wednesday kupayı müzelerine götürüyordu. Wednesday takımı kupayı alırken sponsor bir seneliğine Rumbelows şirketi olmuş, Coca Cola'nın bayrağı devraldığı 1992'de ise Manchester United tarihinin ilk Lig Kupası'nı kazanmıştı. Futbolun geçirdiği endüstriyel ve global devrime, Coca Cola gibi kapitalizm ve globalizmin en büyük simgesi konumundaki bir şirketin kupanın suretinde daha net tanık olabiliyorduk. Takımlar için cazip maddi imkânlar,

yayın hakları ve daha çok gelir anlamına gelen UEFA Kupası'na katılma hakkı, artık ismi Coca Cola Kupası olan organizasyonu daha da çekici kılıyordu. 1998'e kadar Coca Cola Cup ismiyle kalan kupada, Arsenal, Aston Villa, Liverpool ve Martin O'Neill teknik yönetimindeki Leicester City zafere ulaşıyordu. 1998'de ise 33 yıllık aranın ardından bir kez daha Chelsea zafere ulaşıyordu. Lig Kupası önemini iyice artırmış, FA Cup ve 1992'de kurulan Premier League ile birlikte artık büyük takımlar için muhtemel bir Domestic Treble'in (Üçlü Yerel Başarı) bir parçasını oluşturuyordu. Prestij anlamında çok önemli bir başarıydı bu. 1998'de Coca Cola sponsorluğunu bırakan kupa, Worthington bira firmasının 5 yıllığına 23 milyon pound değerindeki teklifine hayır diyemiyordu. Kupanın ismi artık The Worthington Cup olmuştu. Bu yeni dönemin ilk zafere ulaşanı ise Şampiyonlar Ligi, FA Cup ve Premier League ile birlikte üçlü kupa başarısına imza atarak tarihe geçen Manchester United'ı 5. Turda mağlup eden Tottenham takımıydı. 2000'de Leicester City bir kez daha zafere ulaşırken, 2001'in müthiş Liverpool'u kupaya uzanan takım olmuştu. Daha sonra Blackburn Rovers, tekrar Liverpool, Middlesbrough, Chelsea, Manchester United ve 2007'de yine Chelsea kupanın sahibi oluyordu. Ancak sponsorluk 2004'ten bu yana diğer bir büyük bira firması olan Carling'in elinde. Carling Cup, İngiltere'nin önceleri üvey evladı, ancak daha sonraları üçüncü çocuğu konumuna gelen bir organizasyon artık. Geçen Şubat ayı içerisinde 2008 Carling Cup'ı, nam-ı diğer Süt Kupası'nı, finalde Chelsea'yi deviren Tottenham kazandı. 2001'de Wembley'in yeniden inşası nedeniyle Cardiff'in Millenium Stadı'na alınan kupa finali bu maçla beraber de yuvasına dönüş yapmış oldu. Bu sezon 731 takımın

katıldığı FA Cup'ın aksine Premier League dahil olmak üzere ilk dört ligden toplam 92 takımın katılabildiği Lig Kupası, yani aktüel ismiyle Carling Cup, prestij anlamında ezeli rakibinin hep bir basamak altında kalmaya mahkum gibi. 80'lerdeki Süt Kupası romantizmi de kendini artık biranın sarhoş edici endüstriyel etkisine bırakmış durumda. Kupanın popülaritesi de Avrupa kupalarının değeri yükseldikçe kaçınılmaz bir şekilde daha da yükselecek. Belki de kapitalizmin, sponsorluğun gelişiminin canlı tarihi gibi yansımaya devam edecek.

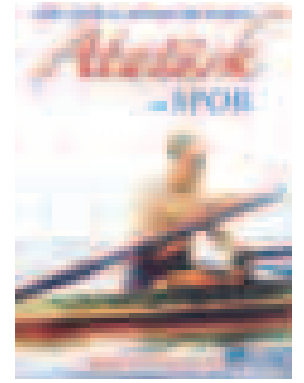
Futbol Kültürü

Atatürk ve Spor

Doğan Yıldız

(Telebasın Yayıncılık)

Türk dilinin "belagat" ustalarından Doğan Yıldız, bir yandan da kalemini konuşurmayı sürdürüyor. 1970 ve 80'li yıllarda yazdığı "Hakem Sizsiniz", "Sporun Bir de Bu Yanı", "Türk Spor Tarihi", "Spikerlik ve Futbol Anlatımı" kitaplarına 2002'de "Çağlar Boyu Türklerde Spor"u ekleyen Yıldız, 2007'de yayınladığı "Spikerlik ve Güzel Konuşma Sanatı"nın ardından "Zeki, çevik ve ahlaklı bir sporcu; Atatürk ve Spor" eserini de piyasaya çıkardı. Telebasın tarafından yayınlanan 452 sayfalık kitabın hemen başında yer alan, "Bu kitabı, tarihin derinliklerinden gelen bu güçlü ve asil ulusun, varlığını sürdürmesi ve özgür olarak dimdik ayakta durması için, canını ve kanını veren, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, tüm şehit ve gazilerimize, Çanakkale'de şehit düşen Nuh Ağa'nın oğlu Mehmet dedeme ve kardeşi Gazi Osman Ağa'ya ithaf ediyorum" cümlesi, yazarın konu üzerindeki duygu yükünü de ortaya

koyuyor. "10 yılda yarattığı devrimler hep konuşuldu ama spordaki devrimi hep geride kaldı" teması işlenen eserin en çarpıcı tarafı ise Doğan Yıldız'ın "Zeki, çevik ve ahlaklı bir sporcu Atatürk" şeklindeki unutulmayacak yaklaşımı. Yıldız, Atatürk'ün Çanakkale'de karşı cephelerde savaştığı askerler için 73 yıl önce söylediği "Bu memleketin toprakları üzerinde kanlarını döken İngiliz, Fransız, Avustralyalı, Yeni Zelandalı, Hintli kahramanlar! Burada bir dost vatanın toprağındasınız. Huzur ve sükûn içinde uyuyunuz. Sizler, Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar! Gözyaşlarınızı dindiriniz. Evlatlarınız, bizim bağrımızdadır. Huzur içindedirler ve huzur içinde rahat rahat uyuyacaklardır. Onlar, bu toprakta canlarını verdikten sonra, artık bizim evlatlarımız olmuşlardır" sözleriyle müthiş bir "Fair Play" örneği verdiğinin ve dünyanın yıllar sonra bu mesajın peşine düştüğünün altını çiziyor. Kitapta, dünyada ilk defa beden eğitimi mecburi kılan devlet adamı olan Atatürk'ün binicilik, atıcılık, güreş, briç, yüzme, yatçılık, satranç gibi çağının tüm sporlarını mükemmel yaptığı anlatılıyor. Kitap, çok özel fotoğraflar ve belgelerin yanı sıra son derece ilginç anıları da içeriyor.

Platini ve Blatter'e ziyaret

Güzelaydın'ın yerine Meçikoğlu

Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu, 21 Ekim 2008 tarihinde yaptığı toplantıda, TFF Ana Statüsü'nün 47. Maddesinin 3. Fıkrası gereği yönetim kurulu üyeliği sona eren Serdar Güzelaydın'ın yerine Turan Meçikoğlu'nun getirilmesini kararlaştırdı. Güzelaydın'ın mazeretsiz olarak son altı toplantının hiçbirine, toplamda ise 12 toplantıya katılmadığı tespit edildi. Bu durumda, Ana Statü'nün 47. Maddesinin 3. Fıkrası gereği yönetim kurulu üyeliği düşen Güzelaydın'ın yerine, en çok oyu alan yedek üyeler arasından Turan Meçikoğlu'nun getirilmesine oybirliğiyle karar verildi.

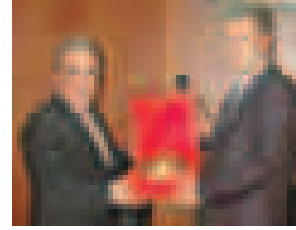
TFF Heyeti, 6-7 Ekim tarihlerinde İsviçre'ye giderek UEFA Başkanı Michel Platini ve FIFA Başkanı Sepp Blatter'i ziyaret etti. Başkan Mahmut Özgener, Başkanvekili Lutfi Arıboğan ve Milli Takımlardan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Levent Kızıl'la birlikte 6 Ekim'de UEFA'nın Nyon'daki merkezine giderek Başkan Michel Platini'ye bir nezaket ziyaretinde bulundu. Görüşmeye UEFA Asbaşkanı ve TFF Onursal Başkanı Şenes Erzik de katıldı. Özgener başkanlığındaki TFF delegasyonu, ertesi gün de Zürih'e geçerek FIFA Başkanı Sepp Blatter'i ziyaret etti. Çok samimi bir havada geçen ziyaretin ardından TFF delegasyonu, Blatter'le öğle yemeği yedi. Görüşmede FIFA Başkanı Blatter, Türk futbolundaki olumlu gelişmeleri ve değişimi çok yakından takip ettiğini belirterek, bu gelişmelere tam destek verdiğini söyledi. Çerçeve Futbol Kanun Tasarısı'nın TBMM'ye gönderilmiş olmasından çok memnun olduğunu ve tasarının en kısa zamanda kanunlaşarak yürürlüğe girmesini dört gözle beklediğini ifade eden Blatter, ayrıca ilk fırsatta Türkiye'ye gelmek istediğini sözlerine ekledi. Öte yandan FIFA'nın resmi internet sitesi fifa.com, TFF delegasyonunun Sepp Blatter'le görüşmesinin ardından Başkan Mahmut Özgener'le bir röportaj yaptı. Özgener röportajda özetle, "2008 Avrupa Şampiyonası'nda elde ettiğimiz başarıdan sonra, aynı doğrultuda devam etmek ve kendimizi büyük takımlar arasında kabul ettirmek istiyoruz.

KKTC'yle yakın temas

Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener ve Başkanvekili Lutfi Arıboğan, Kıbrıs Türk Futbol Federasyonu Başkanı Ömer Adal'ın davetlisi olarak KKTC'de temaslarda bulundu. TFF Heyeti, KKTC Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat ve KKTC Başbakanı Ferdi Sabit Soyer'le de bir araya geldi. KKTC Başbakanı Ferdi Sabit Soyer, kabulde yaptığı açıklamada, sporun insanlığın en temel etkinliklerinden biri

olduğunu, sporun en çok ilgi duyulan dalının da futbol olduğunu belirtti. Kıbrıs Türk halkının futbola karşı her zaman büyük ilgi duyduğunu ve yıllardır bu sporu yaptığını dile getiren Soyer, ancak Kıbrıs sorununun karmaşık durumu nedeniyle, sporun da izolasyonlar altında yapıldığını kaydetti. TFF Başkanı Mahmut Özgener'e, hükümetin KTFF ile birlikte futbolun gelişmesi ve futbola kaynak yaratılabilmesi için yaptığı havuz sistemini anlatan Soyer, bu

diyen Soyer, hükümet olarak federasyon ve dernekle yapılan görüşmelerde bu düşünceden yola çıkarak, İngiltere'de kupa finali maçları yapmaya başladıklarını anlattı. Bu olayın bile sporcuları heyecanlandırıldığını kaydeden Soyer, bunun Kıbrıs Türk futbolu açısından devinim olduğunu söyledi. Başbakan Soyer, KKTC üzerinde uygulanan spor izolasyonlarını TFF'nin katkılarıyla aşabileceklerine inandıklarını belirterek, bu izolasyonların haksız olduğunu vurguladı. Soyer, çocukluk döneminde Lefkoşa'da bulunan Taksim sahasında Galatasaray, Beşiktaş, Fenerbahçe, Altay, Sarıyer ve Milli Takım'ın maçlarını izleme şansı yakaladığını anlatarak, "Temennim, gelecekte de Türkiye'nin önde gelen takımlarını Kıbrıs'ta görmektir. Hatta Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs

Türk ve Rum takımlarının bir turnuvada yer alması, böylece işbirliğini, dostluğu, sporu ve centilmenliği herkese göstermesidir" dedi. TFF Başkanı Mahmut Özgener de KKTC sporunun geliştirilmesi için buradaki örgütlerle ortak çalışmalar yapacaklarını kaydetti. Özgener, KTFF ve dernek yetkilileriyle fikir alışverişinde bulunacaklarını ve kendilerinden beklentileri öğreneceklerini belirterek, bu görüşmelerin KKTC sporunun geleceği için olumlu adımlar ortaya çıkarmasını temenni etti. Görüşmede Özgener'e TFF Başkanvekili Lutfi Arıboğan ile Türkiye Spor Yazarları Derneği Genel Başkanı Esat Yılmaer, KTFF Başkanı Ömer Adal, KTSYD Başkanı Mustafa Özsoy ve federasyon ile dernek yetkilileri eşlik etti.

Elemelerdeki amacımız, grubumuzu birinci bitirerek 2010 Dünya Kupası'na direkt olarak katılabilmek. Avrupa Şampiyonası'nda yarı finalde Almanya'ya elenmek bizde büyük bir hayal kırıklığı yarattı. Bence, takımımız finale kadar gitmeyi hak etmişti. Böylelikle, İspanya'ya karşı finalde mücadele etme şansını da kaçırmış olduk. Şimdi İspanya, Dünya Kupası eleme grubundaki rakibimiz oldu. Kanımca bu grupta mücadele, Avrupa Şampiyonası'nın iki en iyi takımı arasında yaşanacak. İspanya ile gelecek Mart ve Nisan aylarında iki maç yapacağız. İki maç da şüphesiz zevkli geçecek ve grupta belirleyici olacak. Hem kulüp takımlarımız hem de Milli Takımımız yıllar geçtikçe daha iyiye gidiyor. Aynı şekilde çalışmaya devam ederek gelişmemizi sürdürmemiz gerekiyor. Geçen yıl Fenerbahçe UEFA Şampiyonlar Ligi'nde çeyrek finale yükselmişti. Bu sezon da yine bu kupada mücadele ediyorlar. Hem kulüp takımları hem de Milli Takımlar seviyesinde iyi bir aşama kaydetmekteyiz" ifadelerini kullandı.

Milli Gurur Milli Forma sergisine büyük ilgi

TFF'nin, Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı'nın işbirliğiyle gerçekleştirdiği "Milli Gurur Milli Forma" sergisi Türkiye'yi dolaşmayı sürdürüyor. Ekim ayı içinde Ankara'ya giden serginin açılışına, Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, TFF Başkanı Mahmut Özgener, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek, Gençlerbirliği Başkanı İlhan Cavcav, Hacettepe Başkanı Turgay Kalemci, Ankaraspor Başkanı Ruhi Kurnaz, FIFA kokartlı hakem Selçuk Dereli, TFF Yönetim Kurulu üyeleriyle çok sayıda davetli katıldı. Açılıştaki konuşan Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, "Milli forma, Türk futbol tarihinin canlı tarifi. 85 yıl boyunca olumlu, olumsuz yaşadığımız birçok hatırayı bu formalar hatırlatır" dedi. Mahmut Özgener ise serginin Ankara'da büyük bir ilgiyle karşılanacağını umut ettiğini kaydederek, "İstanbul ve Kocaeli'de açılan sergileri 10 gün içinde 5 bin kişi ziyaret etti. Ziyaretçilerin bir bölümünün gençlerden ve bayanlardan oluşması ayrıca mutluluk verici" diye konuştu. Ankara'nın ardından Karabük'e geçen serginin 16 Ekim'deki açılışını ise TBMM Başkanı Köksal Toptan yaptı. Hasan Doğan Spor Tesisleri'ndeki açılıştaki konuşan Toptan, sporun ortak bir dil olarak toplumları ve nesilleri

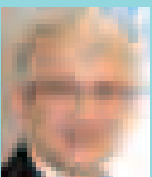
birbirine bağlama özelliği taşıdığını belirterek, "Dünyanın çeşitli yerlerinde 1923'ten günümüze kadar Türkiye'yi temsil eden futbolcularımızın formalarının yer aldığı sergi, çocuklarımızın da bilgisi dâhiline girecektir" dedi. Toptan, sporun bazı isimlerinin yıllarca unutulmadığı ve sürekli hatırlandığı bir alan olduğuna dikkati çekerek "Kent için bilinen ve sevilen bir iş adamı Hasan Doğan'ı, Karabük elbette, her zaman minnetle ve şükranla anacaktır" ifadelerini kullandı. Serginin açılışını yapan Toptan'a, Vali Nurullah Çakır ile merhum Hasan Doğan'ın kardeşi Hüseyin Doğan, üzerinde "Köksal Toptan" yazılı A Milli Takım forması hediye etti. Kardemir Karabükspor Kulübü Başkanı Ferudun Tankut'un da takımlarının 78 numaralı formasını verdiği Toptan, sergiyi gezerek anı defterine düşüncelerini yazdı. Sergi, 21 Ekim'de de Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu'nun katılımıyla Kastamonu Hüsnü Tandoğan Spor Salonu'nda açıldı. Hasan Doğan'ın Kastamonulu olmasından dolayı bu projede

Kastamonu'nun ayrı bir yeri olduğunu vurgulayan Başesgioğlu, "Bu serginin ikinci boyutu da bir müddet önce kaybettiğimiz değerli hemşerimiz Hasan Doğan anısına açılmasıdır. Maalesef onu çok erken kaybettik. Bu sergi ve onun isminin verildiği tesislerle Hasan Doğan misyonunu yaşatacağız. Bu sergi Türk futbolunun tarihi arşivi ve müzesi haline gelecek. Derli toplu futbol tarihimiz bu şekilde oluşmuş olacak. Bu projede emeği geçenleri tekrar kutluyorum" dedi. Devlet Bakanı Başesgioğlu, konuşmasının ardından, 1951 yılında Berlin'de oynanan Almanya-Türkiye maçında kaleci Turgay Şeren'in giydiği milli formayı, Kastamonuspor İsmail Dikmenli Tesisleri'nde sergilenmek üzere Kastamonu Valisi Mustafa Kara'ya verdi.

Sağlık Kurulu Başkanlığı'na Prof. Dr. Ömer Taşer getirildi

Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu, Sağlık Kurulu'nda değişiklik yaptı.

Yönetim Kurulu'nun İstanbul'da yaptığı toplantıda, Sağlık Kurulu Başkanlığı'na Prof. Dr. Mehmet Binnet'in yerine Prof. Dr. Ömer Taşer'in getirilmesi kararlaştırıldı. Kurulun diğer üyeleri ise daha sonra belirlenecek.

Profesyonel Sporcu Sağlığı paneli yapıldı

9. Türk Spor Yaranalanmaları Artroskopisi ve Diz Cerrahisi Kongresi kapsamında "Türkiye'de Profesyonel Futbolcu Sağlığı" konulu panel yapıldı. Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirilen panele Türkiye Futbol Federasyonu Başkanvekili Lutfi Arıboğan, A Milli Takım sağlık ekibinden Dr. Bülent Bayraktar, Galatasaraylı eski futbolcu Hakan Ünsal ve gazeteci Onur Belge konuşmacı olarak katıldı. Panelin yöneticiliğini TFF Sağlık Kurulu eski Başkanı Prof. Dr. Mehmet Binnet yaptı. Dr. Bülent Bayraktar, "18 yıl önce sadece bir masör ve teknik direktörle, zaman zaman destek alınan bir doktorla yürütülen bu organizasyon, şimdi sağlıklı, büyük bir organizasyon gerektiriyor. Artık gelişmiş ülkelerin, savaş alanları yerine spor alanlarını birbirlerine üstünlük sağlama yeri olarak tercih

etmeleri nedeniyle, profesyonel sporcular, modern çağın gladyatörü haline gelmiştir. Sağlıklı bir organizasyon gerekiyor" diye konuştu. Prof. Dr. Mehmet Binnet, takımlara verilen destek hizmetleri içinde sağlık hizmetlerinin giderek önem kazandığını, bu sağlık hizmetlerinin başarıyı etkileyen en önemli etkenlerden biri haline geldiğini belirtti. Binnet, geçmiş dönemde kafayla hareket eden takım doktorluğu kavramının günümüzde geçerli olmadığını ve yerini daha geniş ekip çalışmasına bıraktığını vurguladı. TFF Başkanvekili Lutfi Arıboğan da yaptığı konuşmada, 1980'li yıllarda Türkiye'nin dünyaya açılmaya başladığını ve vizyonunun değiştiğini, ancak hemen her sektörde yaşanan değişim ve yeniliklere adapte olma konusunda spor sektörünün direndiğini söyledi. Arıboğan, şöyle konuştu: "Bütün sektörlerde inanılmaz bir iyileşme var. Spor sektörüne gelirse, dünyadaki değişime ve mükemmel uygulamalara adapte olma konusunda direndiğini görüyorsunuz. Dünyadaki doğru örneklerle ve sistemlere aynı şekilde adapte olamıyoruz. Bunun sosyolojik tarafı daha ağırlıklı. Spor yönetenler bunu tam olarak bilmiyorlar, ama bir şekilde spor yöneticisi oluyorlar. Başka sektörlerdeki başarılarıyla spor sektörüne giriyorlar. Bilimsel konularda da iyice yavaşız. Son yıllarda geldiğimiz nokta azımsanmayacak bir nokta, ama yine de bu sektörün içinde yaşayanlar, ne kadar zor kabul edildiklerine şahit oluyorlardır."

MHK hakemlerle durum değerlendirdi

Merkez Hakem Kurulu, 32 üst klasman hakemiyle gerçekleştirdiği toplantıda Turkcell Süper Lig'in ilk 6 haftalık dönemini değerlendirdi. Sürmeli Otel'de gerçekleştirilen toplantının ilk yarım saatlik bölümü basın mensuplarına açık tutulurken, MHK Başkanı Oğuz Sarvan bu bölümde medyayı bilgilendirmek için açıklamalar yaptı. Hakemleri ilk 6 haftalık bölümdeki yönetimleri nedeniyle genel olarak başarılı bulduklarını açıklayan Sarvan, üzerinde durulması gereken bazı konuların da bulunduğunu bildirdi. Sarı kartların sayısında düşüş olmasına rağmen zaman zaman kartların kolay çıktığını ifade eden Sarvan, "Genel olarak sizleri başarılı bulduk. Kart isteyen kart konusunda verilen talimatlar yerine oturdu. Baraj prosedürü, ceza alanı içindeki itiş kakışlarda alınan önlemler, taç atışlarının yeri ve ilave zaman gibi konular konusunda

başarılı oldunuz. Buna karşılık biraz daha üzerine düşmemiz gereken konular var. Bunlardan bir tanesi teknik alan yönetimi. Avantajla ilgili zaman zaman biraz katı davrandığınızı gördük. Öyle oluyor ki zaman zaman orta alanda hiç düdük çalmamak oyun akışının seyrini bozmamak açısından daha iyi olacak gibi görünüyor. Sarı kart sayısında düşüş olmasına rağmen zaman zaman kartların biraz kolay çıkmasından dolayı ikinci kart kırmızıya dönüşüyor. Direkt kırmızı kartlar az olmakla birlikte, televizyon görüntülerinde dikkatimizi çeken bir-iki direkt kırmızı kart olması gereken pozisyonda atlamalar oldu" şeklinde konuştu. Turkcell Süper Lig'de ilk 6 haftayla ilgili sarı ve kırmızı kart istatistiklerini de aktaran Sarvan, hakemlerin toplam 226 sarı, 23 kırmızı kart çıkardığını bildirdi.

Sarvan, sarı kartların 165'inin sportmenliğe aykırı davranış, 41'inin hakeme veya kararına sözle ve hareketle itiraz, 3'ünün kural ihlali, 11'inin oyunun tekrar başlamasını geciktirmek ve 6'sının yeterli mesafeye açılmamaktan, 23 kırmızı kartın 13'ünün ikinci sarı karttan görüldüğünü bildirdi. Sarvan, Yunus Yıldırım ve Halis Özkahya'nın FIFA listesine alındığını da açıkladı. Sezon başında Silivri'de yapılan seminerden sonra bütün kulüplere oradaki hakem eğitiminin DVD kayıtlarını gönderdiklerini ve isteyen kulüplere eğitimci gönderebileceklerini ilettiklerini kaydeden Sarvan, Turkcell Süper Lig'den sadece Beşiktaş ve Trabzonspor'dan talep geldiğini ifade etti.

Cüneyt Çakır, Filistin-Ürdün maçını yönetti

FIFA kokartlı hakemimiz Cüneyt Çakır, 26 Ekim'de Filistin ile Ürdün arasında oynanan hazırlık karşılaşmasını yönetti. Türkiye Futbol Federasyonu'ndan hakem talep eden FIFA'nın isteğini inceleyen Merkez Hakem Kurulu, Cüneyt Çakır'ı görevlendirmişti. Çakır'ın yardımcılıklarını Serkan Ok ve Bülent Gökçü, dördüncü hakemliğini ise Hüseyin Göçek yaptı. Bu maçı FIFA Başkanı Sepp Blatter de izledi. Çakır, 14 Ekim'de İspanya ile İsviçre arasında oynanan 2009 Ümitler Avrupa Şampiyonası play-off maçında da yardımcı hakemler Baki Tuncay Akkın ve Bahattin Duran ile dördüncü hakem Tolga Özkalfa'yla birlikte görev aldı. Öte yandan Çakır, 18 Kasım'da İngiltere ile Çek Cumhuriyeti Ümit Milli Takımları arasında Bramall Lane'de oynanacak hazırlık maçını yönetmek üzere İngiltere Futbol Federasyonu tarafından davet edildi. Karşılaşmada Çakır'ın yardımcılıklarını Bahattin Duran ve Cem Satman yapacak. Fırat Aydınus, 2-7 Ekim tarihleri arasında Moldova'da düzenlenen U19 Avrupa Şampiyonası 3. Grup Eleme maçlarında görev yaptı. Aydınus ve yardımcısı Bülent Gökçü, 4 Ekim'deki İtalya-Moldova ve 7 Ekim'deki Moldova-Litvanya karşılaşmalarını yönetti. Selçuk Dereli ise 15 Ekim'de İzlanda ile Makedonya arasında oynanan 2010 Dünya Kupası elemeleri 9. Grup maçında görev aldı. Dereli'nin yardımcılıklarını Cem Satman ve Alper Ulusoy yaptı. Hüseyin Göçek de bu maçın dördüncü hakemiydi. Ayrıca FIFA kokartlı bayan yardımcı hakemlerimizden Seçim Demirel de 28 Ekim-16 Kasım tarihleri arasında Yeni Zelanda'da düzenlenen U17 Bayanlar Dünya Kupası karşılaşmaları için görevlendirildi.

Hakem süre uzatımını arttırabilir

MHK Başkanı Oğuz Sarvan, maçlardaki süre uzatımı ile ilgili olarak, "Dördüncü hakemin gösterdiği süreler artırılabilir, ama kesinlikle azaltılamaz" dedi. Futbol müsabakalarındaki süre uzatımıyla ilgili kafa karıştıran açıklamalar olduğuna ve "Uzatma sürelerinde ayrıca uzatma olmaz" şeklinde yorumlar yapıldığına dikkati çeken Sarvan, "Hakemin yaptığı uzatmalarda gösterilen, en az sürelerdir. Dördüncü hakemin gösterdiği süreler artırılabilir ama kesinlikle azaltılamaz. Talimatımıza göre, uzatmalar içindeki oyuncu değişikliği, sakatlık veya ihraç edilen kişinin sahayı terk etme süreleri de ilave edilir. Ayrıca zaman çalma girişimleri de uzatmalara eklenir" dedi.

Harcırahlar belirlendi

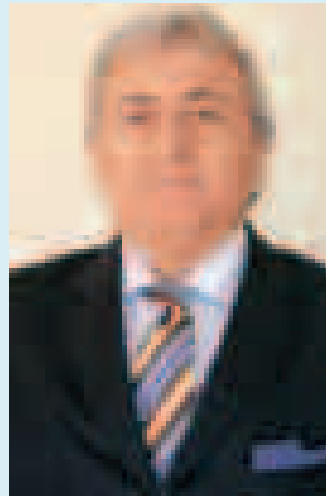
Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu, Hakem, Yardımcı Hakem, Dördüncü Hakem, Gözlemci, Temsilci ve Eğitimcilere 2008-2009 Futbol sezonunda, ödenecek tazminat ve harcırahları yeniden belirledi. 24 Ekim 2008 tarihinden itibaren geçerli olacak tazminat ve harcırahlar şöyle:

Lig	Hakem	Yardımcı hakem	Dördüncü Hakem	Gözlemci ve Temsilci
Turkcell Süper Lig	1.650	935	825	660
Bank Asya 1. Lig	770	418	330	330
TFF 2. Lig	660	385	330	220
TFF 3. Lig	286	204	176	165
PAF	83	60	45	45
Amatör	40	25	20	20

Öte yandan il eğitimcisi 45, klasman eğitimcisi 85, Süper Lig eğitimcisi de 220 YTL harcırah alacak. Süper Lig Hakemleri ile FIFA Bayan Hakemlerinin aylık antrenman ücretleri de 660 YTL olarak belirlendi. Süper Lig Hakemleri ayrıca yıl sonunda maç başına 336'şar YTL prim alacak.

Yargı kurullarının kararları SMS'le de bildirilecek

Türkiye Futbol Federasyonu bünyesinde bulunan PFDK, UÇK ve Tahkim Kurulu'nun aldığı kararların özetleri artık kulüplere SMS ve e-posta yoluyla da bildirilecek. Kurulların aldığı kararlar, ilgili kulübün TFF ile paylaştığı kurumsal cep telefonu numarasına kısa mesaj (SMS) olarak gideceği gibi yine kulübün bildirmiş olduğu kurumsal e-posta adresine de e-posta olarak gönderilecek. Resmi tebligat yerine geçmeyecek olan bu uygulama ile futbol ailesinin önemli paydaşı olan kulüplerin eksiksiz ve anında bilgilendirilmesi hedefleniyor. Bunun yanı sıra Uyuşmazlık ve Çözüm Kurulu'nun da aldığı kararlar, PFDK ve Tahkim Kurulu'nda uygulandığı gibi düzenli olarak internet sitesinden duyurularak kamuoyu ve kulüplerle paylaşılacak.

Geçmiş olsun Yüksel Okçuoğlu

Merkez Hakem Kurulu Başkanvekili Yüksel Okçuoğlu, Florence Nightingale Çağlayan Hastanesi'nde başarılı bir by-pass ameliyatı geçirdi. Yaklaşık 4 saat süren ameliyatın ardından genel sağlığı açısından iki gün yoğun bakım ünitesinde kalan Okçuoğlu, sağlığına kavuşarak taburcu edildi.

'Tek Ayaklı Kramponlar' gurur verdi

Merhum Futbol Federasyonu Başkanı Hasan Doğan anısına Ankara'da Ampute Futbol Turnuvası düzenlendi. Keçiören Aktepe Stadi'nda gerçekleştirilen ve sunuculuğunu Tayfun Talipoğlu'nun yaptığı açılıшта, dünya üçüncüsü olan Ampute Milli Takımı ile şöhretler karması gösteri maçı yaptı. TRT 2'den de naklen yayınlanan ve hakem Selçuk Dereli'nin yönettiği karşılaşmanın başlama vuruşunu Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç yaptı. Başkan Kılıç, emeği geçen herkese teşekkür ederken, "Biz güç katmaya gelmiştik, engelli sporculardan güç aldık" dedi. Teknik

direktörlüğünü Tınaz Tırpan'ın yaptığı şöhretler karmasında, Yargıtay Başkanı Hasan Gerçek, Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, Bayındırlık ve İskan Bakanı Faruk Özak, Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, TRT Genel Müdürü İbrahim Şahin, Gençlerbirliği Başkanı İlhan Cavcav, Antalya Milletvekili Abdurrahman Arıcı, Aydın Milletvekili Fatih Atay, Keçiören Belediye Başkanı Turgut Altınok, TFF Yönetim Kurulu eski üyesi Serdar Güzelaydın, futbol yorumcusu Erman Toroğlu ve merhum Hasan Doğan'ın oğlu Selim

Doğan da forma giydi. 20'ser dakikalık iki devre halinde oynanan mücadeleyi Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç ile Gençlik ve Spor Genel Müdürü Mehmet Atalay'ın yanı sıra çok sayıda davetli protokol tribününden izledi. Ampute Milli Takımı'nın 4-2 kazandığı maçta, milli takımın gollerini Adem (2), Rahmi ve Barış atarken, şöhretler karmasının gollerini ise Fatih Atay ve Serdar Güzelaydın kaydetti. Hakem Selçuk Dereli, karşılaşmanın ilk yarısında şöhretler karmasında forma giyen eski hakem Erman Toroğlu'na kırmızı kart gösterdi.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın gönderdiği mesajlar maç öncesinde okunurken, protokol davetlileri, turnuvada oynayacak tüm sporculara üzerinde Hasan Doğan'ın fotoğrafının bulunduğu madalya taktı. Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, engelli sporunda son

yıllarda büyük gelişmeler yaşandığını belirterek, Ampute Ligi oluşturmak için yoğun çaba harcadıklarını söyledi. Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik ise engelli vatandaşlara bir engelin de toplum tarafından çıkarıldığını kaydederek, "Beden engel taşısa da sevgi, azim, kararlılık engel tanımaz. Onların önüne çıkardığımız engelleri kaldırdığımızda harika şeyler yaptıklarını görüyoruz. Engelli oldukları halde tarihe iz bırakan çok büyük isimler var. Engelli öğrencilerin spor faaliyetlerine katılması için öğretmenlerimiz de büyük emek harcıyor" dedi. TFF Başkanı Mahmut Özgener de en çok önem verdikleri sosyal projelerden birini devam ettirdiklerini vurgulayarak, "150'ye yakın ampute futbolcu bu organizasyonda mücadele edecek. İzmir'de yapılacak Avrupa Ampute Futbol Şampiyonası öncesinde de önemli bir hazırlık olacak" diye konuştu. Futbol Federasyonu Grassroots Ana Sponsoru Ülker'in desteğiyle gerçekleşen etkinliğe, yaklaşık bin 500 öğrenci katıldı. Öğrenciler, Ampute Milli Takımı

Turgay Aksoylu'yu kaybettik

Türkiye Futbol Federasyonu Eski Başkanvekili ve Fenerbahçe Kulübü Yüksek Divan Kurulu Üyesi Turgay Aksoylu, hayatını kaybetti. Aksoylu'nun naşı, Teşvikiye Camisi'nde kılınan cuma ve cenaze namazının ardından Zincirlikuyu Mezarlığı'na defnedildi. Cenaze namazına, UEFA Asbaşkanı Şenes Erzik, TFF Başkanı Mahmut Özgener, Yönetim Kurulu üyeleri, Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim, İstanbul Valisi Muammer Güler, Fenerbahçe Başkanı Aziz Yıldırım, Galatasaray Başkanı Adnan Polat, Beşiktaş Genel Sekreteri Kenan Öner, Fenerbahçe'nin eski Başkanı Ali Şen, Aksoylu'nun ailesi ve yakınlarıyla, spor, siyaset ve sanat dünyasının önemli isimleri katıldı.

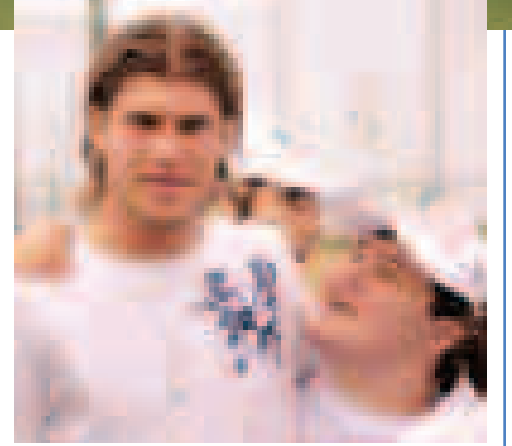
futbolcularına, "Türkiye sizinle gurur duyuyor" ve "Kırmızı-beyaz, en büyük Türkiye" tezahüratlarıyla moral verdi. 11 takımın katıldığı turnuvada şampiyonluğu finalde Karagücü'nü 3-0 yenen Gençlerbirliği kazandı. Turnuvada üçüncülüğü ise Malatya Bedensel Engelliler Spor Kulübü elde etti.

Engel Tanımayanlar Şenliği

TFF Futbol Geliştirme Merkezi, engelli vatandaşlarımızın sportif faaliyetlerini desteklemek adına "Engel Tanımayanlar Şenlikleri" projesine toplam 10 ilde başladı. İlk hafta 7 ilde gerçekleştirilen şenlikler çerçevesinde Ankara'da düzenlenen etkinliğe hafta sonu boyunca 946 kişi katılırken, Kayseri'de 459, Van'da 361, Erzurum'da 450, Bursa'da 330, İstanbul'da 125, Trabzon'da ise 315 olmak üzere toplamda 3 bini aşkın engelli

vatandaşımız yeşil sahalarda ter döktü. Yakınlarını ve arkadaşlarını seyretmeye gelenlerle birlikte ilk hafta şenliklere katılanların sayısı 4 bini aştı. İki ay boyunca sürecek "Engel Tanımayanlar Şenlikleri"ne 8 bini aşkın vatandaşın katılması bekleniyor. Türkiye'nin 14 ilinde iki ay boyunca sürecek etkinlikler kapsamında işitme, görme, zihinsel ve bedensel engelli vatandaşların sportif faaliyetler içerisinde daha fazla yer alması amaçlanıyor. Futbol Geliştirme Merkezi HerkesiçinFutbol Müdürü Zeynepgül Ene "Futbol aşkı engel tanımıyor. Engel Tanımayanlar Şenlikleri de bunun göstergesi. İlk hafta yedi ilde birden başlayan etkinliklerde 3 bine yakın vatandaşımız futbol için bir araya geldi. Engelli vatandaşlarımızın pek çok alanda desteklenmeye ihtiyaçları var ve siz onlara bir adım atarsanız onlar size 10 adım atıyor. Türkiye'de yaşayan 6.5 milyon engelli vatandaşımızın 5 bini futbol oynuyor. Bu şenlikler aracılığıyla bu rakamı daha da yukarıya taşımayı amaçlıyoruz" diye konuştu. 11 Ekim tarihinde Ankara, Bursa, Erzurum, İstanbul, Kayseri, Trabzon ve Van'da başlayan Engel Tanımayan Şenlikleri, ertesi hafta da Samsun, İstanbul, Malatya ve Sakarya'da yapılan etkinliklerle sürdürüldü. İlk iki hafta boyunca şenliklere katılan engellilerin sayısı 5 bine ulaştı.

Ordu'da "Bayan Futbolu" semineri düzenlendi

Ordu'da TFF tarafından "Türkiye'de Bayan Futbolu" konulu seminer düzenlendi. Ordu Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu'nda düzenlenen seminerde bayan futbolunun Türkiye'de hangi noktada olduğuna dair bilgiler verildi. Seminere konuşmacı olarak katılan TFF Bayan Futbolu Geliştirme Yönetmeni Erden Or, Türkiye'nin yirmi ilinde bu seminerleri gerçekleştireceklerini ve ilk olarak da Ordu'da yapılmasını uygun gördüklerini anlattı. Türkiye genelinde bayan futbolunu geliştirmeyi amaçladıklarını ifade eden Or, "Bugün pek çok erkeğin ve ailenin kafasında 'kızlar futbol oynayabilir mi?' gibi bir düşünce var. Ama dünyada ve Türkiye'de artık birçok kız futbol oynuyor. TFF olarak amacımız lisanslı futbolcu sayısını artırmaktan daha çok futbolsever bayan sayısını artırmak. Bayanların futbola ilgi göstermesi ve tribünlere gelmesiyle statlarımızdaki çirkin olaylar da son bulacaktır" dedi. Or, bayan futbolunun Türkiye'de henüz tam olarak yaygınlaşmasının sağlanmadığını, ancak TFF olarak bayan futbolunun geliştirilmesi ve tanıtılması aşamasında yeni projeler ürettiklerini kaydetti.

HERKESİÇİN FUTBOL Merkezleri'nde ikinci dönem başladı

TFF Futbol Geliştirme Merkezi ile HERKESİÇİN FUTBOL-GRASSROOTS ana sponsoru ÜLKER'in desteğiyle açılan Beylerbeyi Gündüz Tekin Onay, Adana ve Trabzon HERKESİÇİN FUTBOL (HİF) Merkezleri'nde kış futbol eğitimlerinin ikinci dönemi 18 Ekim 2008 Cumartesi günü başladı. Proje çerçevesinde geçen yıl kapılarını minik sporculara açan HİF Merkezleri'nde eğitimler, Cumartesi ve Pazar günleri saat 09.00-13.00 saatleri arasında ücretsiz olarak, antrenörler eşliğinde veriliyor. Eğitimlere 1995-2002 doğumlu kız ve erkek çocuklar katılıyor. HİF Merkezleri'nde futbolun yanı sıra çocuklara çevre bilinci, beslenme, ilk yardım, Fair Play eğitimi veriliyor ve takım ruhu bilinci aşılanıyor.

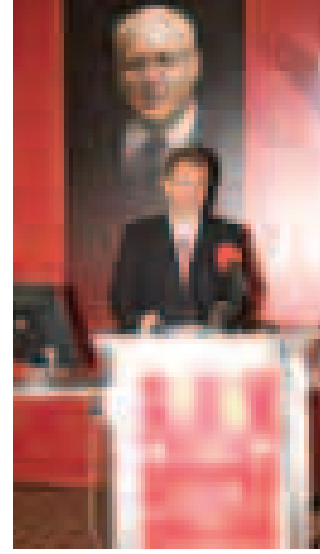

Coca-Cola Akademi Ligleri start aldı

Özgener "Akademi Ligi'ne büyük önem veriyoruz"

TFF Başkanı Mahmut Özgener, Akademi Ligi'ne büyük önem verdiklerini söyledi. Hasan Doğan Akademi Ligleri Çalıştırıcı Sertifikasyon Programı 2. döneminde bir konuşma yapan Özgener, 1500 civarında elit sporcu yetiştirecek olan Akademi Ligi'nin de bir parçası olduğu Türkiye Futbolu Kucaklıyor projesinin Federasyonun gözbebeği olduğunu belirterek, "Federasyonumuz tüm kurulları ve çalışanlarıyla birlikte Türk futbolunu geleceğe taşıyacak projeler için geceli gündüzlü çalışıyor" dedi. Amaçlarının 7-15 yaş arasındaki 16 milyon genci futbola çekmek olduğunu anlatan Özgener, "Bu çalışmaların en önemlilerinden biri olan 'Türkiye Futbolu Kucaklıyor' projesi, teknik adam eğitimleri ile başladı. Bu tarihi proje için Avrupa Birliği'nden 15 milyon euro civarında fon alacağız. FIFA Başkanı Blatter ve UEFA Başkanı Platini'ye de bu konudan bahsettiğimde, her iki spor adamı da projeye çok inandıklarını belirtti. İlk hedefimiz lisanslı futbolcu sayımızı 1 milyonun üzerine çıkarmak" şeklinde konuştu.

"Türkiye Futbolu Kucaklıyor" projesinin en önemli parçası olan ve Türk futboluna çağdaş ve yenilikçi bir eğitim sağlayarak, yeni nesil antrenör ve oyuncuların yetiştirilmesi amacıyla hayata geçirilen Coca-Cola Akademi Ligleri start aldı. 2008-2009 sezonundan itibaren 14 ve 15 yaşlarından başlanan bu lig, Türk futboluna yetenek gelişimindeki açılan yeni bir pencere olarak değerlendiriliyor. Coca-Cola Akademi Ligleri'nde görev yapacak çalıştırıcılar da sertifikasyon programına katılarak eğitimlerini tamamladı. İlk kez ve ücretsiz olarak 17-31 Ağustos ve 07-17 Ekim 2008 tarihlerinde iki aşamalı olarak gerçekleştirilen Hasan Doğan Akademi Ligleri Çalıştırıcı Sertifikasyon Programı'nda UEFA Belgesine sahip 124 çalıştırıcı eğitim aldı. Sertifika programı kapsamında katılımcılara sporcu sağlığı, pedagoji, teknik, taktik, eğitsel oyunlar (15 yaş altı çocuk ve gençlerde), antrenman bilgisi temel ilkeleri, yüklenim ilkeleri (ölçüm - testler, yetenek- yetenek sezimi - maç gözlem analizi), gençlik geliştirme ilkeleri başlıklı eğitimler verildi. Program içeriğinde, 15 yaş altı gençlerde ve çocuklarda kişilik gelişimi, yöneticilik, iletişim, motivasyon, güven, hedef, odaklanma, pekiştirme, stres, takım olma, zihinsel antrenman konuları yer aldı. Hasan Doğan Akademi Ligleri Çalıştırıcı Sertifikasyon Programı'nın kapanış gününde TFF Futbol Geliştirme Merkezi Direktörü Ahmet Güvener, Coca-Cola Akademi Ligleri Statüsü hakkında bilgilendirirken, katılımcılarla interaktif çalışmalar yaptı. Ayrıca taslak statü de adaylara verildi.

Ulusal Futbol Gelişim Akademisi Teknik Direktörü Cezmi Turhan, Akademi Kulüpleri Çalıştırıcılarına "FGM Ulusal Futbol Gelişim Akademisi"nin felsefesini anlatarak, konuyla ilgili Coca-Cola Akademi Ligi'nde yer alacak oyuncuların gelişim periyotlarının doğru gerçekleştirilmesi hakkında açıklamalarda bulundu. Çalıştırıcılara maç raporları hakkında bilgiler verilerek, kurs değerlendirilmesi yapıldı. Coca-Cola Akademi Liglerinin Koordinasyonu görevine getirilen Levent Gökçeoğlu da katılımcılara çekilen fikstür hakkında uygulama bilgilerini verdi. Kapanış konuşmasını yapan Ahmet Güvener bu sertifikasyon programının bir ilk olduğunu vurguladı ve "Teknik açıdan olduğu kadar, iletişim, yönetim, koçluk, psikolojik destek konularıyla da yeterli donanıma sahip olarak buradan gidiyorsunuz. Bu donanımla sizler Coca-Cola Akademi Liglerinde görevinize başlayacaksınız. Tam donanımlı, gençleri anlayan antrenörlerle futbolun ilerleyeceği ve genç futbolcuların başarıyı getireceklerini, sizlerin bu sertifikasyon programında aldığınız eğitimleri uygulamaya başlamanızdan sonra daha iyi göreceğiz. Sizlere inanıyorum" dedi.

Skibbe, antrenörlere hitap etti

TFF Futbol Geliştirme Merkezi tarafından düzenlenen Hasan Doğan Akademi Ligleri Çalıştırıcı Sertifikasyon Programı 2. döneminde bir konuşma yapan Galatasaray Teknik Direktörü Michael Skibbe, Akademi Ligi'nde görev yapacak antrenörlere hitap etti. Skibbe, Galatasaray'ın genç takımlarında da gözlemlediği bir konuya parmak basarak, "Ofansif ve defansif oyun arasındaki geçişlerin yeteri kadar hızlı olmadığını görüyorum. Ama defansif oyundan ofansif oyuna geçişin iyi olduğunu düşünüyorum. Alman Ligi'nde bu

daha dengeli. Bizim bunu değiştirmemiz ve iyileştirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Top kaybında anında ofanstan defansa geçmeyi sağlamalıyız" dedi. Skibbe, Türkiye'de genç oyuncuların, Alman genç futbolculara göre daha teknik olduğunu söylerken, teknik direktörler işlerini ne kadar iyi yaparsa, oyuncuların da gelişiminin o kadar iyi olacağını vurguladı. Skibbe, Almanya'da 10 sene önce altyapıya gereken önemin verilmeye başlandığını kaydederek, "Son 10 senede Almanya'da gençlik gelişimi için çok önemli bir para ayrıldı. Çünkü gençlik gelişiminde Hollanda ve Fransa'nın bizden daha ileri olduğunu gördük. Bu program sonrasında eskiden Alman Milli Takımı'na 25 yaşında gelen futbolcular, şimdi çok daha genç yaşta geliyor" ifadesini kullandı. Türkiye Futbol Federasyonu'nun gençlere önem vermesinin çok iyi olduğunu kaydeden genç teknik adam, Türk futbolunun bundan ilerde büyük kâr sağlayacağını dile getirdi.

Fortis Türkiye Kupası'nda grup heyecanı başladı

A Grubu
Beşiktaş
Trabzonspor
Gaziantepspor
Antalyaspor
Gaziantep B. B.

B Grubu
Kayserispor
Galatasaray
Ankaraspor
Altay
Malatyaspor

C Grubu
Denizlispor
Konyaspor
Sivasspor
Manisaspor
Alanyaspor

D Grubu
Ankaragücü
Bursaspor
Eskişehirspor
Fenerbahçe
Alanyaspor

U17 Milli Takımımız, Elit Tur'da

Teknik Direktörlüğünü Ferhat Südoğan'ın yaptığı U17 Milli Takımımız, Rusya'da düzenlenen U17 Avrupa Şampiyonası 1. Eleme Turu 12. Grup maçlarında birinciliği elde ederek Elit Tur'a yükseldi. Slovenya, Malta ve Rusya'nın yer aldığı gruptaki ilk maçında Akhtyrka Stadı'nda Slovenya ile karşı karşıya gelen U17 Takımımız, sahadan 4-3'lük galibiyetle ayrıldı. Gençlerimizin gollerini 4. dakikada Musa Çağırın, 40 ve 70. dakikalarda Muhammet Demir ile 54. dakikada Berkin Kamil Arslan kaydederken, Slovenya'nın gollerini 24. dakikada Rok, 63. dakikada Filip ve 78. dakikada Urban attı. Grubun aynı gün oynanan diğer maçında ise Rusya, Malta'yı 2-0 yendi. İkinci maçında Giant Stadı'nda Malta ile karşılaşan U17 Takımımız, 55 ve 75.

dakikalarda Muhammet Demir'in attığı gollerle sahadan 2-0 galip ayrıldı. Günün diğer maçında da Slovenya, Rusya'yı 1-0 mağlup etti.

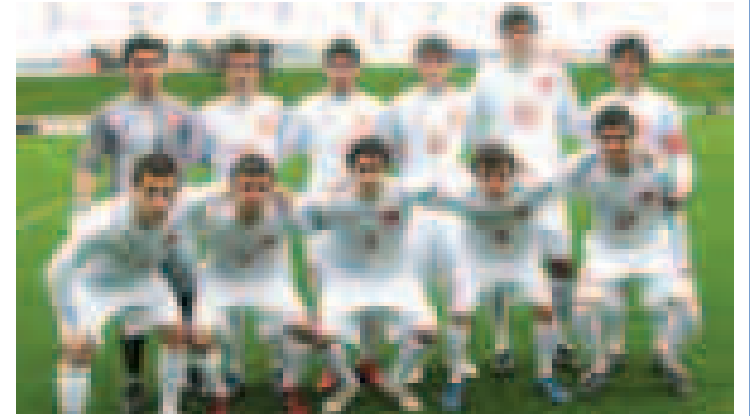
Takımımızın son rakibi ev sahibi Rusya'ydı. Novorossisk şehrindeki Central Stadı'nda oynanan karşılaşma 3-3 sona ererken, gençlerimizin golleri 20 ve 53.

Puan Durumu

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Türkiye	3	2	1	0	9	6	7
Slovenya	3	2	0	1	5	4	6
Rusya	3	1	3	1	5	4	4
Malta	3	0	0	3	0	5	0

dakikalarda Muhammet Demir ile 43. dakikada Orhan Gülle'den geldi. Rusya'nın gollerini ise

17. dakikada Igor, 77. dakikada George ve 80. dakikada Roman attı. Diğer maçta ise Slovenya, Malta'yı 1-0 mağlup etti ve Milli Takımımızın ardından grubu ikinci sırada tamamlayarak Elit Tur'a yükselmeye hak kazandı. 2009 U17 Avrupa Şampiyonası Elit Tur müsabakaları 1-30 Mart 2009 tarihleri arasında oynanacak.

U19'lardan bir beraberlik, bir yenilgi

Teknik Direktör Ogün Temizkanoğlu yönetimindeki U19 Milli Takımımız, Danimarka'da üçlü turnuvaya katıldı. Ev sahibi Danimarka'nın yanı sıra Türkiye ve Fransa'nın yer aldığı turnuvadaki ilk maçında Vejle Stadı'nda Fransa ile karşılaşan U19 Takımımız, sahadan son dakikada yediği golle 2-1 yenik ayrıldı. Takımımızın tek golünü 78. dakikada Onur Ayık kaydederken, Fransa'dan Bazile 84. dakikada kırmızı kart gördü. U 19 Takımımız Fredericia Stadı'nda oynadığı ikinci maçta ise Danimarka ile 1-1 berabere kaldı. Takımımızın bu maçtaki golünü 25. dakikada Furkan Özcal kaydetti. Turnuvada Danimarka'yı da 2-1 yenen Fransa birinciliği elde etti.

U16'lar İrlanda'yla gol provası yaptı

Teknik Direktörler Turhan Mesci ve Fatih Eser yönetimindeki U16 Milli Takımımız, İrlanda Cumhuriyeti ile Bolu'da oynadığı iki özel maçtan birincisini 4-0 kazanırken, ikincisini 4-2 kaybetti. Gençlerimizin 14 Ekim'de 4-0 kazandığı maçtaki gollerini 16 ve 47. dakikalarda Artun Akçakın, 35. dakikada Furkan Selim Ünlü ve 60. dakikada Emre Pehlivan attı. İrlanda Cumhuriyeti'nin 4-2 kazandığı ikinci maçta ise takımımızın golleri 22. dakikada Furkan Selim Ünlü ve 68. dakikada Artun Akçakın'dan geldi.

U19 Bayanlar gruptan çıkamadı

Teknik Direktör Özay Atmaca yönetimindeki U19 Bayan Milli Takımımız, Polonya'da düzenlenen UEFA Avrupa Şampiyonası Ön Eleme 2. Grup'ta son sırada kaldı. Ev sahibi Polonya'nın yanı sıra Avusturya ve Ermenistan'ın katıldığı eleme grubundaki ilk maçında Avusturya'ya 5-0 yenilen kızlarımız, ikinci maçında Polonya'ya da 4-1 mağlup oldu. Son maçında Ermenistan'la 3-3 berabere kalan bayanlarımız son sırada kalarak elendi.

U17 Bayanlar üçüncü oldu

Teknik Direktörlüğünü Ali Kızılet'in yaptığı U17 Bayan Milli Takımımız, Antalya'da düzenlenen 2009 U17 Bayanlar Avrupa Şampiyonası elemeleri 5. Grup'ta üçüncü sırayı alarak elendi. İrlanda Cumhuriyeti, Hollanda ve Faroe Adaları'nın katıldığı grup maçlarında bayanlarımız İrlanda Cumhuriyeti'ne 2-1, Hollanda'ya da 4-0 yenilirken, Faroe Adaları'nı 4-0 yendi ve grubu üçüncü sırada tamamlayarak elendi.

Sıcaklıkta futbol

İnsan vücudu, yaşamına devam edebilmek anlamında sıcaklığı 37-42 derece gibi bir dar aralıkta tutmak üzere programlanmıştır. Vücut sıcaklığının bu değerlerin altına inmesi ya da üstünde çıkması, yaşamla bağdaşmayan tehlikeli bir durumun ortaya çıkmasına neden olur. Sıcak havalarda yapılan fiziksel aktivitelerde, vücut sıcaklığındaki artış bilinen en önemli sağlık sorunlarından biridir. Bunun için, egzersiz sırasında artan vücut sıcaklığının soğutulması gerekir. Bu soğutma sisteminin etkinliğini artıran önemli fizyolojik faktörlerden biri de terleme ile vücut yüzeyinin su tabakası ile kaplanması ve bu suyun buharlaşması sonucu soğumanın gerçekleşmesidir. Vücudun soğuk hava tabakası ile temas etmesi sonrasında soğuması, vücut sıcaklığının azaltılmasını sağlayan fiziksel etkenlerden bir tanesidir. Buna karşın, atmosfer sıcaklığının yanı sıra havadaki bağıl nem oranında görülen artış, hem soğuk hava ile teması, hem de terin vücut üzerinden buharlaşmasını olumsuz etkiler. Sıcak havada yapılan fiziksel aktiviteler sırasında buharlaşmanın azalması, bir yandan vücut sıcaklığında aşırı artışa neden olurken, bir yandan da daha fazla terlemeye neden olur. Bu artış, 39.5 derecenin de üstüne çıkabilir. Sıcaklık ve su kaybı yanında sporcuları bekleyen bir diğer tehlike ise, terle kaybedilen tuz miktarından kaynaklanabilir. Günümüzde sıcak havada yapılan fiziksel aktiviteler sırasında karşılaşılabilecek olası sorunlar, yapılan bilimsel çalışmalarla ortaya konmuştur. Ancak, futbol gibi değerlendirmesi zor bir fiziksel aktivitede meydana gelebilecek değişiklikler, özellikle yüksek sıcaklıkta oynanan bir futbol maçında incelenmemiştir.

Türkiye Futbol Federasyonu, konuyla ilgili olarak bir futbol maçı sırasındaki değerleri yansıtan bilimsel bilgilerin eksikliği noktasından hareketle, 2007 yılında "Sıcaklıkta Futbol" isimli bir projeyi hayata geçirmiştir.

Proje çalışmalarına Ankara ve Çukurova Üniversitesi futbol takımlarında oynayan futbolcular katılmıştır. Çalışmalar, Ankara ve Çukurova Üniversitesi'nde görevli araştırmacılar tarafından yürütülmüştür. Futbol maçları, çalışmaya uygun iklim koşullarının oluşması nedeniyle Nisan, Haziran ve Temmuz aylarında Adana'da gerçekleştirilmiştir. Maçlar sırasında futbolcuların vücut içi sıcaklığı, bu amaçla özel olarak üretilmiş mini termometrelerin kullanılması ile ölçülmüştür. Bu yöntemle, mini termometreler futbolculara yutturulmuş, futbol maçı sırasında herhangi bir kesintiye yol açmaksızın, vücut içi sıcaklığını saha içinde ölçmek mümkün olmuştur. Ayrıca, futbolcuların 90 dakikalık aktiviteleri kollarına takılan GPS cihazları ile sürekli kaydedilmiş, maç süresince nabızları da kayıt altına alınmıştır. Bu sayede, sporcunun futbol maçı sırasında bir yandan ne kadar aktivite yaptığı ölçülürken, bir yandan da yaşamsal değişkenleri olan nabız ve vücut sıcaklığı verilerinin kayıt altına alınması mümkün olmuştur.

Çalışma sırasında, futbolcuların içtikleri su, çıkardıkları idrar ve maç başı ile sonu vücut

ağırlıklarının ölçülmesiyle, 90 dakikalık karşılaşma sırasında ne kadar terledikleri belirlenmiştir. Ayrıca maç öncesi ve sonrası alınan kan örneklerinin analizleri, değişik atmosfer sıcaklıklarının futbol oynayan sporcuların vücutlarında yarattığı etkinin irdelenmesine olanak tanımıştır.

Bu araştırma kapsamında yapılan altı karşılaşmadan ikisinin Nisan, ikisinin Haziran ve ikisinin de Temmuz ayı içinde yapılması, araştırmanın 21 derece ile 36 dereceye kadar değişen aralıkta yapılmasına olanak sağlamıştır. Bulgular, özellikle Temmuz ayı içinde oynanan maçlarda futbolcuların sıcaklıktan olumsuz etkilendiklerini, sıcaklıktaki artışla orantılı olarak terleme hızının arttığını ortaya koymuştur. Futbol maçı sırasındaki performansın da sıcaklıktaki değişikliklerle paralel olarak, olumsuz yönde etkilendiği tespit edilmiştir. Bütün bu bulguların ışığı altında, dünyada ilk kez, sıcak havada oynanan bir futbol maçı sırasında, futbolcuların performansını azaltabilecek, fiziki kapasitelerini olumsuz etkileyebilecek ve hatta vücutlarında ciddi sağlık sorunlarına yol açabilecek değişikliklerin ortaya çıktığı belirlenmiştir.

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından desteklenen proje kapsamında yapılan araştırmaya, UEFA ve FIFA adına Belçika ve İngiltere'den gözlemci olarak katılan akademisyenlerin olumlu raporları FIFA'nın da ilgisini çekmiştir. Bu çerçevede FIFA Sağlık Komisyonu ile Zürih'te 1 Kasım 2007 tarihinde yapılan değerlendirme toplantısı sonrasında, FIFA Sağlık Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Jiri Dvorak "konunun kendileri için de hayati öneme sahip olduğunu" belirtmiş ve Türk araştırmacıların ortaya konulan sorunun çözümüyle ilgili bir seri çalışma daha yapmasını istemiştir. Bu çerçevede Türkiye Futbol Federasyonu Sağlık Kurulu, FIFA, Çukurova ve Ankara Üniversiteleri ile İngiltere'den Laughborough Üniversitesi'nin işbirliğiyle 2008 yılı içinde başlatılan projeye FIFA tarafından tam destek verilmiştir.

2008 yılının Temmuz ve Ağustos aylarında yapılan 3 ayrı maçla sürdürülen araştırma, futbol maçları sırasında ortaya çıkabilecek sağlık sorunlarının önüne geçmek amacıyla alınması gereken önemlerinin test edilmesine yönelik olmuştur. Denek futbolcuların, özel hazırlanmış sportif içeceklerle saha kenarına konulan soğutma çadırlarından hangi oranda etkilendiklerinin tespit edilmesinin amaçlandığı ikinci aşama çalışmada, 2007 yılında yapılan araştırmada kullanılan ölçüm yöntemlerine benzer bir deney düzeneği kullanılmıştır. Temmuz ayı başında yapılan ilk maç sırasında, Ankara Üniversitesi'nden gelen iki takım herhangi bir uygulama yapılmaksızın bir maç oynamıştır. Bu maç sırasında hissedilen hava sıcaklığının, geçen yılki çalışma sırasındaki sıcaklıkla benzerlik göstermesine özen gösterilmiştir. Elde edilen veriler önceki çalışmayı tekrar eder şekilde çıkmıştır. Bu çalışmayı izleyen ikişer haftalık sürelerde aynı takımlara iki maç daha yaptırılmış, bu maçların

ilkinde enerji içeceklerinin, ikincisinde ise içeceğe ek olarak soğutma çadırı uygulamasının etkinliği değerlendirilmiştir. Çalışma verilerinin tümünün değerlendirilmesinden sonra ortaya 6 önemli sonuç çıkmıştır. Bu sonuçlar şöyledir:

●Hissedilen ortam sıcaklığıyla maç içinde kaydedilen vücut içi sıcaklığı arasında doğru orantı vardır. Temmuz ve Ağustos aylarında yaptığımız ölçümlerde sporcuların bazılarında vücut içi sıcaklığının 39.5 derece değerine yaklaşmış veya aşmış olduğu görülmüştür.

●Hissedilen ortam sıcaklığıyla maçıdaki dehidratasyon (su kaybı) arasında doğru orantı vardır. Bazı sporcularda bu değer sportif performans etkileyebilecek sınırağına üstüne çıkmıştır. Devre aralarındaki molalar ile kaybedilen sıvının en azından belirli bir bölümünün yerine konmasının hayati önemi vardır.

●Futbolcuların, kendi hallerine bırakıldığında maça su kaybı ile başladıkları görülmüştür. Maçtan bir gün önce ve maç günü yapılması gereken basit idrar analiziyle (bunu takım doktorlarının tümü rahatlıkla yapabilir) futbolcuların vücut su dengeleri takip edilerek gerekli önerilerde bulunulmalıdır.

●Maç başı ve devre arasında yapılan soğutma uygulamasıyla ortam sıcaklığına göre yaklaşık 10 derecelik bir soğuma ortamı yaratılmıştır. Bu uygulama sporcuların kendilerini daha rahat hissetmelerini sağlamıştır.

●Soğuyan sporcuların vücut içi sıcaklığı, ikinci yarının başından itibaren yükselmeye başlamış ve 25. dakikada yeniden yüksek değerlere ulaşmıştır. Devre içerisinde su ve soğutma molalarına ihtiyaç olduğu gibi, soğutmanın da etkinliği artırılmalıdır.

●Yapılan ter analizinde futbolcuların maç süresince ortalama 8 gram tuz kaybettiği belirlenmiştir. Bu kayıp vücut için önemli bir sorun teşkil edebilir. Enerji içeceklerinin içerisindeki tuz, bu açığı kapatmak için yeterli olmayabilir. Futbolculara, kaybettikleri miktara göre ayrıca tuz takviyesi gerekebilir.

Türkiye Futbol Federasyonu'nun desteği ile başlayan ve daha sonra FIFA tarafından da desteklenen bu proje, FIFA'nın arşivine Turkish Study (Türk Çalışması) olarak geçmiştir. FIFA Sağlık Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Jiri Dvorak ile 17 Eylül 2008 tarihinde İngiltere'de Laughborough Üniversitesi'nde yapılan toplantıda, Prof. Dr. Dvorak, "Bu çalışmadan elde edilen bilgiler ışığında Pekin Olimpiyat Oyunları sırasında oynanan Arjantin-Nijerya futbol finalinde, ortam sıcaklığı ve neminin yüksek olması nedeniyle ilk yarının 30. dakikasında futbolcuların soğuması için mola verdiklerini" ifade etmiştir.

Bu uygulama, Türkiye'de yaptığımız çalışmanın sonuçlarının Olimpiyat Futbol Finali gibi üst düzey bir organizasyonda kabul gördüğü anlamını taşımaktadır. Öte yandan yapılan görüşmeler sonrası, çalışmaların sonuçlarının yayınlanması için British Journal of Sports Medicine Dergisi, özel bir sayı çıkarılması yönünde olumlu görüş bildirmiştir.